

ΕΤΟΣ Α
ΑΡΙΘ. 3

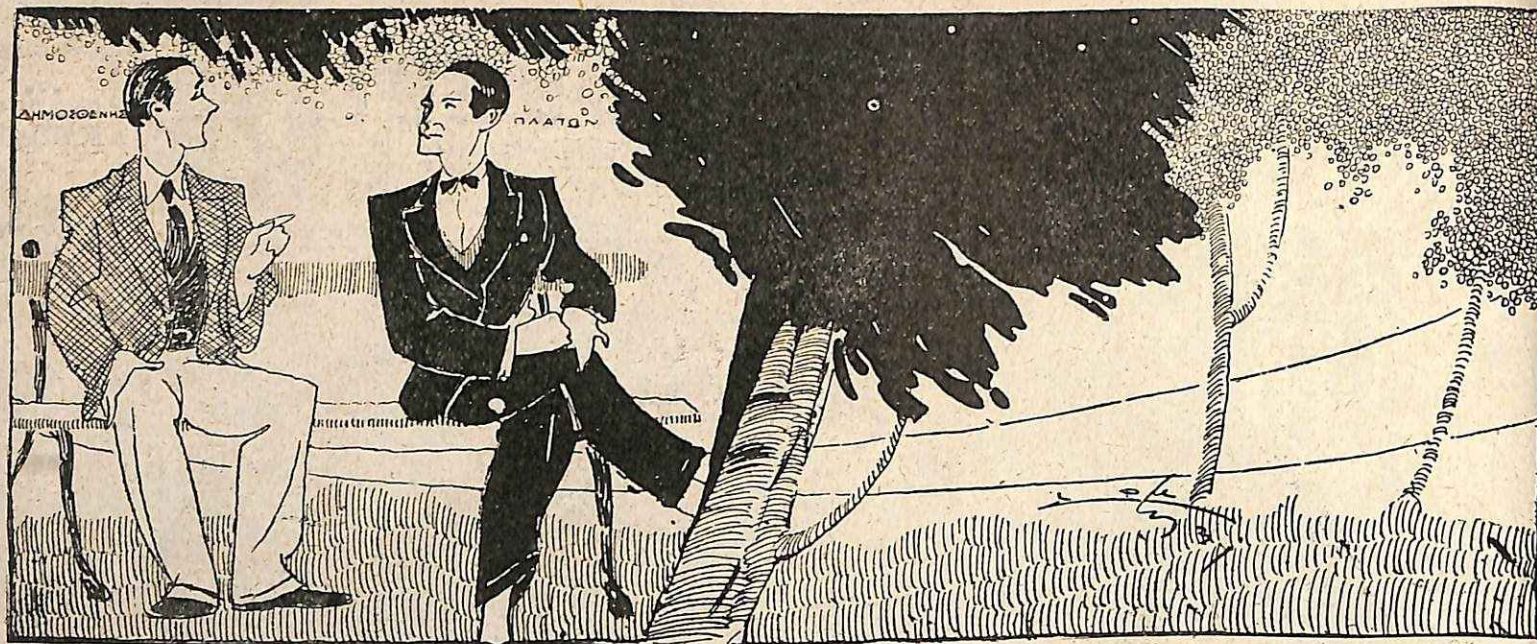
ΕΓΕΡΤΗΡΙΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. ΒΟΥΤΕΤΑΚΗΣ

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΩΝ ΚΑΛΩΝ

Δέκ' ἀσκήμες νὰ μοιρασθῶν
τὰ μαγικά σου κέλλα
Ὅλες, θά μιν οὐκ ὁμορφες
νι' ὁμορφὴ δάσα, πάλι

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΜΕΤΑΞΥ ΔΥΟ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

—Εδιάβασες τὸ «ΕΓΕΡΤΗΡΙΟΝ», Μανώλη;
—Ἄν τὸ διάβασα λές, Κώστα; Κάτι παραπάνω ἔκανα: Τὸ κατέφαγα λαίμαργα.
—Καὶ πῶς τὸ ἤρεσες τότε, ἐσὺ ποὺ εἶσαι εἰδικώτερος εἰς αὐτά;
—Ἀφαντάστου πρωτοτυπίας καὶ πλήρες σποράς Μεγάλων Ἰδεῶν.
—Μόνον;
—Τὴν συνισταμένην τοῦ ἀγνοῦ ἐνθουσιασμοῦ τοῦ νέου καὶ τῆς ἐσκαμμένης πείρας τοῦ γέροντος.
—Μόνον;
—Κήρυγμα ἐπαναστατικὸν κατὰ τῶν ἑαυτῶν μας.
—Μόνον;
—Βεζούβειον ἔκρηξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ πόνου.
—Μόνον;
—Ἀριστον ἀνάστημα διὰ τὴν καλλιτέραν αὔριον.
—Μόνον;
—Πνευματικὴν καὶ ψυχικὴν Κολυμβήθραν τοῦ Σιλώα.
—Μόνον;
—Ἐμπνευστήριον ἡμετέρων φρονημάτων.

—Μόνον;
—Ἐσμαιεντήριον μεγάλων σκέψεων.
—Μόνον;
—Χαλκευτήριον «ΑΝΩΤΕΡΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ».
—Μόνον;
—Τυρηνικὴ Σάβιγγα ψυχικῆς ἀφυπνίσεως.
—Μόνον;
—Πανελλήνιον συναγεμὸν διὰ τὴν Πανελλήνιον σωτηρίαν.
—Μόνον;
—Φωτισμένον ὁδηγὸν πρὸς ἀνθρωπιστικὰς κατευθύνσεις.
—Μόνον;
—Φορέα τῶν ἐκλεκτοτέρων σπερμάτων.
—Καὶ τίποτε ἄλλο;
—Καὶ ΟΑΣΙΝ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματός μου.
—ὦ, μπράβο, Κώστα. Συμφωνοῦμεν. Τότε ἀξίζει νὰ τὸ καταστήσω ἐγκόλπιον τῆς ζωῆς μου καὶ τὰ περιεχόμενά του ὁδηγὸν τῶν σκέψεων καὶ κατευθύνσεών μου. Διότι, Κώστα, θέλω νὰ γίνω καὶ ἐγὼ γίγνω, χάρις εἰς τὸ «ΕΓΕΡΤΗΡΙΟΝ», «ΑΝΩΤΕΡΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ».

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΠΑΛΗΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

1931.—Ὅριστε, παρακαλῶ, κύριε συνάδελφε, 1932, ὁρίστε, πάρετε τὴν θέσιν μου.
1932.—ὦ, εὐχαριστῶ πολὺ, κύριε συνάδελφε, 1931, εἰσθε πολὺ εὐγενής, μὲ ὑποχρεώνετε.
1931.—Καλὲ τί λέτε, κύριε, σεῖς μὲ ὑποχρεώνετε.
1932.—Ἀπὸ εὐγένειάν σας, κύριε συνάδελφε, νὰ ἀρνήσθε μίαν τόσο μεγάλην ὑποχρέωσιν ποὺ μοῦ κάνετε.
1931.—Ὅχι δά, καλέ μου συνάδελφε. Νὰ σᾶς ἀναθέτω ὅλα τὰ βάρος μου καὶ ὅμως νὰ νομίζετε, ὅτι μοῦ ὀφείλετε καὶ ἀπὸ πάνω εὐγνωμοσύνην, εἶνε μεγάλη ἡ εὐγένειά σας.
1932.—Καλέ, μοῦ παραχωρεῖτε τὴν θέσιν σας, τὸν Θρόνον σας καὶ ἔπειτα τῶχετε αὐτὸ γιὰ λίγο;
1931.—Ἀπὸ καλωσύνης σας, συνάδελφε. Ἀλλὰ μὴ βιάζεσθε, διότι ὁ Θρόνος ποὺ νομίζετε ὅτι σᾶς παραχωρῶ εἶνε Θρόνος ἀκάντητος, ἀνεπιθύμητος ἀπ' ὅσους τὸν γνωρίζουν. Μὴ κυτᾶτε τώρα ποὺ δὲν ἐκαθήσατε ἀκόμα. Ἀλλὰ μόλις ἐνθρονισθῆτε, θὰ δῆτε ὅλους τοὺς καταρράκτας τῶν Οὐρανίων δυνάμεων ν' ἀνοίξουν καὶ νὰ ἐκσφενδονίσουν κατὰ τῆς κεφαλῆς σας ὅλας τὰς ὕβρεις τῶν Αἰώνων. Εἶνε ἡ μοῖρα μας, καλέ συνάδελφε, νὰ μᾶς ὑποδέχονται ἐρχομένους μετὰ βαίων καὶ κλάδων καὶ νὰ μᾶς ἀποβγάινουν ἀπορρομένους μετὰ λακτίσματα, ὕβρεις καὶ κατάρες.
1932.—Μὲ καταπλήττετε, κύριε συνάδελφε.
1931.—Παρακαλῶ. Σᾶς λέγω ὅλην τὴν ἡλιθεῖαν, χωρὶς ψέδον καὶ χωρὶς πάθος.
1932.—Μὲ τρομάζετε καὶ δὲν θὰ εἰσέλθω.

1931.—Δὲν εἶνε στὸ χέρι σας, κύριε συνάδελφε. Ἐκαστος θὰ ὑποστή τὰ γραμμένα ἀπὸ τὴν μοῖραν του. Καὶ ἡ μοῖρα σας, καλὲ συνάδελφε, μὲν εἶνε νὰ ἐνθρονισθῆτε, θέλοντας καὶ μὴ, εἰς ἀκάντητον Θρόνον, τὸν ὁποῖον καμμία δύναμις δὲν εἶνε ἱκανὴ νὰ καταστήσῃ ὀρόδιον ἢ μὴ ἀκάντητον.
1932.—Σέβομαι καὶ εὐλαβοῦμαι τὴν πείραν σας, κύριε συνάδελφε. Μὰ ἐγὼ νομίζω, ὅτι θὰ μπορέσω νὰ τὸν καταστήσω. Θὰ ἐργασθῶ μὲ εὐθύτητα καὶ προθυμίαν, δὲν θὰ πταίσω σὲ κανένα ποτέ. Θὰ εἶμαι πάντα ἄμωμος. Ὡστε τί λέγετε, καὶ ἔτσι ἀκόμα δὲν θὰ μπορέσω ν' ἀποτρέψω τὰς ὕβρεις καὶ τὰς κατάρας κατὰ τῆς κεφαλῆς μου;
1931.—Ὅσον καλὰ καὶ ἂν ἐργασθῆτε, φτωχὲ συνάδελφε μου, ἄλλοι θὰ ἐργασθοῦν κακὰ καὶ ψυχρὰ καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν κακῶν ἔργων τῶν θὰ σᾶς φορτώσουν ὑστερα στὴ γράχι χωρὶς νὰ σᾶς ρωτοῦν.
1932.—Καὶ ποιοὶ εἶνε αὐτοὶ ποὺ θὰ κάνουν ἁμαρτίες καὶ θὰ μὲ βάλουν νὰ τὰς πληρώσω ἐγὼ ὑστερα; Ποιοὶ εἶνε αὐτοὶ, οἱ τῶσον τερατωδῶς ἄδικοι;
1931.—Εἶνε, συνάδελφε μου, τὸ πᾶν κακοκέφαλο ἔθνος τοῦ κόσμου. Εἶνε αὐτὸ ποὺ λέγεται ἄνθρωπος, ποὺ εἶνε τύραννος τῶν κατωτέρων του, ἀχάριστος πρὸς ἐκείνους ποὺ θὰ τοῦ κάνουν τὸ καλὸ, τυφλὸς πρὸ οἰασθῆτε ὑπατιότητός του, νομίζων τὸν ἑαυτὸν τοῦ πάντα ἀθῶον καὶ ἀπὸ τὴν πᾶν χειρόπισστη κακοκεφαλιά του καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους ὑπατίους αὐτῆς καὶ πρῶτα—πρῶτα ἀπ' ὅλους ἐσένα, φτωχὲ μου συνάδελφε. Μόνο κουράγιο, ἀγαπητέ μου, στῆς τύχης τὰ γραμμένα καὶ ἐγὼ φεύγω πρὸς τὸ ἀπύθμενον χάος καὶ ὁρεβούρα ἐκεῖ πέρα μετὰ 366 ἡμέρες, ὅπου θὰ μὲ συγκαρῆς δι' ὅσα τώρα σοῦ προμαντεύω.

ΑΠΑΜΟΡΦΩΤΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΤΟ ΜΕΓΙΣΤΟΝ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

Γ!

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον)
Ἀπὸ τὰ δύο σχετικὰ προηγούμενα ἄρθρα μας γεννᾶται τὸ ἐρώτημα:
—Καὶ τί μπορεῖ λοιπὸν νὰ γίνῃ τώρα, ἔτσι δηλαδὴ ποὺ ἔχουν ἐν Ἑλλάδι αἱ συνθήκαι τῆς ζωῆς μας,—διὰ νὰ βελτιωθῇ ἡ ἀναπαραγωγὴ μας, ἡ ἀναπαραγωγὴ τῶν λαϊκῶν ἰδία τάξεων; Αὐτὸ ποῦ πρέπει νὰ γίνῃ, ὡς πρῶτον δῆμα—εἶναι τόσο μικρὸν καὶ τόσο ἀπλοῦν ὅσον μεγάλη εἶναι ἡ ἀπορία διατὶ ὡς τώρα δὲν εἶνε, ἀφοῦ μάλιστα δὲν πρόκειται γιὰ πικρονυχίδα.

Διὰ τὴν πληρεστέραν λοιπὸν ἐπιτυχίαν τοῦ μεγάλου σκοποῦ, τὸν ὁποῖον ἐπιδιώκει ὁ Γάμος ἥτοι τὴν ἐπὶ τῇ βελτίῳ ἀναπαραγωγῇ τοῦ ἀτόμου, ἢ τοῦλάχιστον τὴν μὴ ἐπὶ τὰ χεῖρα ἀναπαραγωγῇ, ἡ Πολιτεία ὀφείλει ἀπαρατήτως νὰ ἀξιώσῃ δύο τινα ἀπὸ ἀμφοτέρους τοὺς συνερχομένους εἰς γάμον κοινωνίαν.

Τὸ ἓνα: Πιστοποιητικὸν ἀπὸ ἐπιτροπὴν ἱατρῶν, ἱκανῶν καὶ εὐσυνειδήτων, ἀποκλειστικῶς διὰ τοῦτο διοριζομένων καὶ εἰς τοῦτο καὶ μόνον καταξινομένων, μὲ βερυτάτας εὐθύνες διὰ τὴν εὐσυνειδήτην πιστοποίησιν των, ὅτι οἱ μέλλοντες νὰ ἔλθουν εἰς γάμον, ἀνὴρ τε καὶ γυνή, δὲν πάσχουν ἀπὸ καμμίαν ὀργανικὴν ἢ ἄλλην τινὰ πάθησιν, ἕνεκα τῆς ὁποίας δὲν ἔχ' ἀπεδίδοντο εἰς τὴν κοινωνίαν ἄρτια καὶ ὕγια τέκνα. Ἄνευ τοιούτου πιστοποιητικοῦ ἐκδιδόμενου ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ γάμου των νὰ μὴ ἐπιτρέπεται ἡ ἑκδοσις ἀδείας γάμου ἢ τοῦλάχιστον ἡ τεκνοποιία.

Ἀντιρρήσεις ἐπὶ τοῦ σημείου τοῦτου δύνανται θεσθῶν νὰ προβληθῶσιν τόσο ὅσον ἀφορᾷ τὴν μὴ ἐπικρὴ εἰσέτι πρόσδον τοῦ περὶ τὴν εὐγενίαν καταξινομένου ἐπιστημονικοῦ κλάδου ὅσον καὶ τὴν μὴ ἡθικὴν φερεγγυότητα, ἐν τῇ πλειοψηφίᾳ των, τῶν ἱατρῶν μας, ὥστε τὰ πιστοποιητικὰ πᾶς θὰ ἐξεδίδον νὰ ἦσαν ἀπολύτου εὐσυνειδήσεως ὑπαγορεύσεως.

Ὁὐχ ἥττον, δὲν νομίζομεν λογικόν, ὅτι ἐπειδὴ δὲν ἔχομεν νὰ φάγωμεν κατὰκῆθο φῶμί, πρέπει νὰ μὴ φάγωμεν τὸ κατωτέρας ποιότητος καὶ ἀν' ἀκόμη κινδυνεύομεν ν' ἀποθνήσκωμεν τῆς πείνης. Ἡ φρόνησις ἀπαιτεῖ νὰ φάγωμεν ἐκεῖνο ποὺ ἔχομεν καὶ ποῦ δυνάμεθα νὰ προμηθευθῶμεν, ἕως δ-

του παρασκευάσωμεν τὸ καλλίτερο.

Τὸ δεύτερον, τὸ καὶ ἀμεσώτερον καὶ πῶς ἐπείγον καὶ ἐπιτακτικόν, ἀλλὰ καὶ μὲ περισσότερα ἐχέγγυα περὶ τῆς ἐπιτυχίας του. Ἐνα ἄλλο ἀκόμη πιστοποιητικόν, ἀνγκαιότατον ὡς αὐτῶς καὶ τοῦτο ὡς ἐκ τῆς ἀμαθείας καὶ ἀπειδευσίας τοῦ ἐλλήνικοῦ λαοῦ. Νὰ ἀνατεθῇ εἰς τοὺς καταλληλοτέρους, τοὺς μὲ περισσότερον πρακτικὸν καὶ κοινωνιολογικὸν πνεῦμα καθηγῆτας καὶ διδασκάλους, μὲ ἓνα μικρὸν ἐπίδομα ἐκ μέρους τῆς Πολιτείας νὰ διδάξουν εἰς δέκα μαθήματα, ἀπλὰ καὶ πρακτικὰ μίαν ὥραν ἐκάστην Κυριακὴν, εἰς τὰ ἀπνευχτοῦ τοῦ Κράτους σχολεῖα, τὰ πρὸς ἀλλήλους καθήκοντα τῶν συζύγων εἰς τοὺς ἐνηλίκους νέους καὶ νέας τῆς περιφέρειας τοῦ Σιχολεῖου ποὺ διδάσκουν. Καὶ ἡ διδασκαλία αὐτὴ θὰ ἀφορᾷ ἀποκλειστικῶς τοὺς μεγάλους, τοὺς ἐνηλίκους καὶ ὅχι τοὺς μαθητάς:

Ἐκαστος νέος καὶ ἐκάστη νέα πρὸς πέρεαι νὰ παντῶσθ' ὡς οὐδεὶς νὰ ἔχουν πιστοποιητικὸν τοῦ διδάξαντος, ὅτι ἤκουσαν ἀνελλιπῶς τὸν κύκλον τοῦτον τῶν δέκα μαθημάτων. Ἄνευ τοῦ πιστοποιητικοῦ τοῦτου νὰ μὴ ἐπιτρέπεται ὡς αὐτῶς ἡ ἑκδοσις ἀδείας γάμου. Μὴ ὦρ' ἀεὶ καὶ ἕκαστος Κυρια-

κή, διὰ δέκα μόνον Κυριακάς τὸ ἔτος, διὰ τοῦς διδασκομένους ὅσον καὶ διδάσκοντες, δὲν εἶναι τίποτε οὔτε ὡς ἀπόλεια χρόνου οὔτε ὡς κόπος. Τὰ δὲ ἔξοδα τῆς Πολιτείας καὶ διὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν, τῶν ἱατρῶν καὶ διὰ τὴν δευτέραν, τῶν διδασκάλων, εἶναι ἐλάχιστα, τοῦτ' αὐτὸ μηδαμινὰ καὶ γελοῖα ἀπέναντι τῆς παμμεγίστης ἐξυτηρήσεως τόσο μεγάλων σκοπῶν.

Πόσα καὶ πόσα διαζύγια καὶ διαπληκτισμοὶ εἰκογενειακοί, ἔριδες καὶ γκρίνιες, καὶ βίος ἀβίωτος, δὲν δημιουργοῦνται πολλάκις μετὰ τῶν ἀνδρογύνων ἀπὸ μηδαμινῶν ἀφορμῶν, αἱ ὁποῖαι ὁμως ξεφροντίζουν καὶ ἀνάβουν πικρὰς σὺν τῷ χρήμῳ μέσα σὲ μίαν συζυγικὴν ἐστίαν καὶ αἱ ὁποῖαι θὰ ἐξεφυλίζοντο ἄνευ περαιτέρω ἀποτελεσμάτων ἢ καὶ δὲν θὰ ἐγενίωντο καθόλου, ἐὰν οἱ σύζυγοι προδιετίθετο κατὰλλήλως καὶ πικρασκευάζοντα διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοιούτων ἀνκοπεδίων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μετὰ τῶν συμβιβάζοντων διαφωνῶν καὶ ἐρίδων καὶ ἐν γένει ὀπλίζοντο οἱ σύζυγοι μὲ τὰς στοιχειώεις γνώσεις τῶν ἀμοιβαίῶν καθήκοντων τούτου καὶ ἀπομνημονοῖ εἰς τὸ πῶς νὰ φερθῶσιν πρὸς ἀλλήλους ἐκάστος; Δὲν ὁμιλοῦμεν περὶ τῶν περιπτώσεων, καθ' ὅς πᾶς συμβιβασμός ὡς ἐκ τῆς ριζικῆς διαφορᾶς τοῦ χαρακτήρος, εἶναι ἀδύνατος. Ἀλλὰ ὁμιλοῦμεν διὰ τὰς περιπτώσεις, ποὺ «γιὰ τοῦ φύλλου τὸ πῆλμα», μπορεῖ ἓνα ἀνδρόγυνον νὰ φτάσῃ σὲ διαζύγιον, ποῦ «γιὰ τὴν φύλλον μπορεῖ νὰ κάψῃ τὸ πῆλμα» κατὰ τὴν περιουσίαν.

Ἀλλ' ἐν τῇ πόσει συλλήψαις τέκνων, τὰ ὁποῖα ἐφ' ὅρου ζωῆς θὰ παιδεύουσιν ἁμαρτίαι γενέων, δὲν θὰ ἀπερεΐγοντο μὲ μίαν στοιχειώδη διδασκαλίαν ὀρεινῆς, ποῦ θὰ διδάσκεται καὶ αὐτὴ μέσῃ στὰ ἐν λόγῳ καθήκοντα τῶν δέκα μαθημάτων; Πόσοι ἀμαθεῖς οἱ σύζυγοι ἐν ἐσχάτῃ κραιπάλῃ διατελοῦντες, ἢ σφέδρα ὀργισμένοι καὶ ψυχικῶς καὶ ὀργανικῶς ἀσπασμένοι δὲν ἐπιχειροῦν ἐν τοιαύτῃ κατωτάσει διατελοῦντες, νὰ διακινύσιν ἑαυτοὺς παρὰ τὴν οἰκονομικήν τῆς καταστάσεως τοῦ ὀργανισμοῦ των;

Υπο πρόξενο. Καί δσα δέν κατορθώνης νά δημοσιεύωνται δωρεάν, θά τά δημοσιεύς με πληρωμήν. Σου άνοίγει πρόσπουτο πίστωση (μειδιά) άπεριόριστον, θά φροντίξης νά σχετισθής όσον τδ δυνατόν στενότερα με τούς ρεπόρτερ τών έφημερίδων, θά έξοδεύς άφειδώς γιά λογαριασμόν μου. Τραταρίσματα, γεύματα, άμάξια, γλέντια, γυναικες, κι' άπάνω σ' αυτά, θά τούς ύποβάλλεις τάς σκέψεις σου, τάς όποιás αυτοί θά προθυμολογούνται νά μεταφέρουν με δημοσιεύματα εις τάς έφημερίδας των. Άλλο μέρος του ρόλου σου θά είνε: εις τά κέντρα που θά συχνάξω, θά εύρίσκειται δε και ή «λεγάμενη», θά έρχεσαι και έσύ κατόπιν ειδοποίησός μου, με τούς φίλους σου και θά με χειριτάς όταν θά διερχέσθης από εκεί που θά κάθουμαι με μεγάλον σεβασμόν και κατά τρόπον και στιμνήν που νά αντίλαμβάνεσαι ότι θά γίνεσθης αντίληπτοι από την «εγείμενη». Έκατάλαβες; θά φροντίξης νά μάθης όλους όσους συνδέονται είτε μ' αυτήν, είτε με την οικογένειάν της. Τώρα έπί του παρόντος αυτός είνε έν γενικαίς γραμμαίς ο ρόλος σου, και κάθε μέρα με την εξέλιξη των πραγμάτων θά οδηγούμεθα διά τα περαιτέρω.

Γι' όργος. Νά σου πω νοιώθω ότι μπορώ νά παίζω αυτόν τόν ρόλον καλά. Πρόξενο. Μά είσαι ο καταλληλότερος γι' αυτόν παιδί μου έμένα μου λές, «έκαστος έφ' ό έτάχθη». Τώρα μου χρειάζεται ένας μεσίτης έννοιασως διαματίων και ένας άλλος μεσίτης ύπηρετιών. 'Ός άρχην λοιπόν του ρόλου σου θά μου τούς βρής άπ' αυτούς νά μου τούς στείλλης άμέσως. Διότι τά πράγματα πρέπει νά γίνονται «άψε-όβυσσε».

Γι' όργος. 'Υπηρετιών; μά τι διάβολο θέλεις τούς μεσίτας ύπηρετιών; ύπηρετρία ζητάς, ή νύφη; Νά μου λές μεσίτη συνοικισίων μάλιστα.

Πρόξενο. Σώπα συ, κι' όλα έχουν τόν λόγον τους. Διότι τό σχέδιο είνε πολύπλοκο. Μόνον πήγαμε τώρα και έκτέλει ταχέως ότι πέφτει στό ρόλο σου, γιατί όπως ξέρεις ο μεγαλύτερος συντελεστής της επιτυχίας των Στρατιών σχεδίων, είνε ή ταχύτης, ή άστραπιαία κτέλεσις των. Μόνο γι' αυτόν (τό τείνει τό χέρι) και όταν έχεις τό παραμικρότερο νέο, νάρχεσαι άμέσως.

Γι' όργος. Στάς διαταγές σας Στρατιγέ μου, λοιπόν όρεβούρα, (και έξέρχεται). 'Ο δέ Πρόξενος μέινει μόνος βηματίζει, όπότε εισέρχεται φίλος του στενός. Νίκος όνομαζόμενος, τόν όποιόν ο ύποπρόξενο, ύποδέχεται με μεγάλην οικειότητα και χαράν).

Υποπρόξενο. Θεωρώ οίοντιν άριστον τόν έρχομό σου αυτή την ώρα αγαπητέ μου Νίκο. Αυτή τη στιγμήν καταγράφω ένα σχέδιο που είσαι ο καταλληλότερος νά παίξης τόν μεγαλύτερο ρόλον άπ' όλους. Και άν και δέν σε περιμένα τώ-
ρα, έν τούτοις ός νύ παρ-
(Ακολουθεί)

όδηγοίσε καμιά άόρατος δύναμις, ίδου σέ στην τόκα άπάνω.

Νίκος. Γουρλούδικη λοιπόν σκεψίς μου.

Υποπρόξενο. Ασφαλώς γουρλούδικη 'Ελα κάθισε τώρα νά τά πούμε (καθίζουν και οι δύο). Έσκεφθήκα Νίκο νά παντρευτώ.

Νίκος. (με εύθυμον ύφος) Ναι;!

Εγώ κομπάρζος τότε.

Υποπρόξενο. Καί κομπάρζος και κάτι παραπάνω: και προξεντής.

Νίκος. (Κάνει μορφασμό διαταγ-
μού). Ούμ, γιά τό δεύτερο, δέν ξέρω κα-
τά πόσο μπορώ νά τά καταφέρω.

Υποπρόξενο. Θά τά καταφέρεις θανύσσια, διότι δι' αυτήν την ύποπόθεσιν έχεις ένα πλεονέκτημα πολύ μεγάλο.

Νίκος. Μπα!! Νά ποῦχω λοιπόν και πλεονεκτήματα και δέν τά ξέρω. Άλλά νάχωμε και καλό ερώτημα, ηῦρες την νύφη;

Υποπρόξενο. Μη βιάζεσαι και θά τά μάθης όλα. Έσκεφθήκα λοιπόν νά παντρευτώ. Άλλά μη ξαφνιστής έσύ πού ξέρεις τίς ιδέες μου περί Γάμου, εάν σου πω ότι θά παντρευτώ με προίκα και χάριν της προίκας και όχι χάριν της γυναικας.

Νίκος. Άλλά έσύ ως τώρα έφρόνεις τά αντίθετα' ήσουν υπέρ του αίσθηματικού Γάμου.

Υποπρόξενο. Μά γιατί σου είπα νά μη ξαφνιαστής που θάκούσης ότι άλλαξα ιδέες, θεωρητικώς πάλι είμαι υπέρ του αίσθηματικού γάμου, αλλά πρακτικώς, κατόπιν δευτέρας σκέψως ίνα κατά Λουκιανόν όμιλήσω, έτάχθηκα υπέρ του έμπειρικου.

Νίκος. Με άλλους λόγους, θέλεις νά δουλέψης και Θεό και Μαρμωνα.

Υποπρόξενο. Άπ' άνω-κάτω ένα τέτοιο. Λοιπόν ο κύβος έορίσθη νά παντρευτώ έμπορικώς. Καί ο κληρός έλαχε, σέ ποιά νομίζεις;.. Στην εξαδέλφη σου 'Ελένη (ο Νίκος γελά πανηγυρικά).

Νίκος. Χά χι' άσπ. Τώρα πά-
τησες την πτήτα. Έπέχυσες από σβέρκο, με όλη την έξυπνάδα σου. 'Ο μπάρμπα-
ς μου, παιδί μου, είνε έξοκιστός γιά την τοιγυνοιά τ' υ και τη χρηματολογογία του. Κάνει κείνος ποτέ γαμπρό φτωχό; ή νομίζεις πως δίδει καμιά σνιασία σέ τίποτε άλλο από τό χοήμα; 'Η άπίσως νομίζεις ότι θά τόν δελεάσθ τδ άξιώμά σου ή ή ώμορφιά σου ή ή δόξες και τι-
μές, όσες και άν θά είχες;

Πεντάρα σέ βεβαιώ γιά όλα αυτά δέν δίδει άπέναντι του χρήματο; Ένας σκου-
πιδάρης του δρόμου με ένα έκατομμύριο χρήματα είνε προτιμότερος γιαντόνε, ά-
πό ένα Πρόξεν άπένταρο.

Έκατάλαβες την μανταλιτέ του; 'Ω-
στε παιδάκι μου. μάταιος κόπος, μάταιο τό σχέδιό σου (έλαφρώς ειρωνικώς) και μάταιες και ή έλπίδες σου.

Υποπρόξενο. Δημονεύς δ-
μως ότι εγώ θά πάρω την κόρη του μπάρμπα σου δέν θά πάρω τόν μπάρ-
μπα σου.

Νίκος. Ναι μά ο μπάρμπας μου
έχει τίς λίρες, δέν της έχει ή κόρη του' είνε δέ τόσο ξεροκέφαλος και πεισματά-
ρης. πού ίκανός νάποξενώσθ όχι την κό-
ρη του, αλλά και τό Θεό του, την σιγ-
μήν που θά παντρευότανε παρά τό θέ-
μα του.

Υποπρόξενο. Σώπα σύ.
Μη χάνεσαι σ' ό ριχά νερά.

Και όλα αυτά βολεύονται σιγά- σιγά και
και με τόν καιρό. Τό λέει δα και τό λαϊ-
κό δίστιχο «Σιγά σιγά εφύτευε ο γεωρ-
γός τ' άμπέλι, σ' α γιά εγίνηκε (τονί-
ζει) κι' ή άγουρίδα μέλι».

Σιγά, σιγά λοιπόν κι' έμεις θά κάμωμε
την άγουρίδα, τόν μπαρμπάκα σου μέλι.

Νίκος. Καλά άστεινέσαι. Την
στραβοκεφαλιά του 'Αγέλαστου μόνον
θάνατος υπορεί νά την βολέψη και ντρι-
τάνει και κανέναν άλλος.

Υποπρόξενο. Μωρέ άκουε
και μένα τόν πρακτικό άνδρά που. 'Ο-
λα αυτά που λές μπορεί νάναι σωστά,
άλλά δέν είναι ψυχολογημένα.

Νίκος. Γιατί παρακαλώ;
Πρόξενο. Γιατί τό προέχον
ζήτημα, σου έπαναλαμβάνω, δέν είνε ή
γνώμη του 'Αγέλαστου, άλλ' ή γνώμη
της κόρης του. Καί έδώ πρέπει νά στη-
θού, όλες ή κανονιστοίχίες, νά άλωθί ή
γνώμη της κόρης του. Καί όταν τούτο
κατορθωθί, τ' άλλα είναι εύκολα.

Νίκος. Εύκολα λές;!!..

Υποπρόξενο. Μπορεί νάναι
και δύσκολα άλλα όχι και άδύνατα. Καί
όταν ένα πρόγραμμα δέν είνε άδύνατον όσον
και νάναι δύσκολον, δέν με δειλιά ή έπι-
χειρήσεις του, μπορεί νά με σκοτίζει, άλ-
λά δέν με τρομάζει.

Νίκος. Μ' αυτό ίσα ίσα έπρεπε
νά σε τρομάξει, άφού είπαμε ότι πές γιά
τόν παρτά και όχι γιά την κόρη.

Υποπρόξενο. Λοιπόν ξέ-
ρεις ποιά με σκοτίζει πολύ έμένα και
ασυτό θέλω την γνώμη σου;

Νίκος. Νάκούσω.

Υποπρόξενο. Είνε δυατν νά άλώσω-
μεν τόν αυμπάθεια της
εξαδέλφης σου;

Νίκος. (κάνει μορ-
φασμόν) Ούμ, και ναι και
όχι.

Πρόξενο. Αοι-
πόν, άφού και οδ δέν θε-
ωρείς τούτο άδύνατον, έμ-
πρός τό ζήτημα τό
τόθεωρώ τελειωμένον.

(Ακολουθεί)

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Άμα φθάσαμε σπύτι αυτός διαρκώς
τά μάτια του σ' έστανάκι μου. Προσποι-
ουμένη την αδιαφορία, άφίνα άμέσως τό
τό στανάκι σ' έκωμό άπάνω, τό παίρ-
νει τό άνοίγει, τό ψάχνει καλά καλά. Ά-
πελπισία. Τίποτε δέν βλέπει. Άρχίζει
τότε ή άμηχανία του νά τόν κατατρώγη.
Τι έκαμα την έπιστολήν; Όθ την έγραψα
κάτω από τό τραπέζι, έσκεφθήκα πως, γι-
τι άμέσως έξέρχεται προφασίζόμενος ότι
έχει έπείγουσα δουλειά. Άλλ' εκείνος
σπεύδει ως έμαθα κατόπιν σ' ου Γιαννά-
κη, σ' ό τριπέζι που καθώμουν, μήπως
άνακαλύψη σέ καμιά γνώια τόν άνα-
μενόμενον θησαυρόν. Πλην άνθρακες ο
θησαυρός. Τίποτε δέν βρήτε. Φαντάζομαι
την θέσι του τότε.

Εγώ, μόλις έξήλθε καθίζω και γράφω
την έξή; έπιστολήν και την ρίπτω άμέσως
εις τό παραπλευρώς του σπιτιού μας τό
ποθετημένον γραμματοκιβώτιον.

Φέλε μου κ. Δημητράκη

Όταν ήλθετε σ' ου Γιαννάκη σήμερα
εις τάς 11, εγώ καθόμουν μέσα άλλα
κατά τρόπον που νά μπορώ νά βλέπω
και την σύζυγόν σου και τόν έραστήν της
όσας έκάθητο έξω σέ κάλιο μακρονό τρα-
πέζι. Μόλις ή σύζυγός σου σέ άντελή-
φθη ότι έρχόσθυνα ρίπτει την έπιστολήν
με μεγάλην πινηδιούσην χάμω και την πα-
τά με τό πόδι της. Μόλις δέ έσηκωθήκε
και έφύγανε σπεύδει ο έν λόγφ ερα-
στής, όστις παρσκολογών προσεκτικά
είχε άντιληφθί τά πάντα, παίρνει την
έπιστολήν από κάτω από τό τραπέζι, και
φεύγει άμέσως. Τώρα αυτό δέν σημαίνει
βέβαια τίποτε, διότι την απόδειξιν, χει-
ροπιαστή πιά, της ένοχής της την έχεις.

Άλλά μόνον που άν έπιανε την έ-
πιστολήν, θά έμάθαινες περισσότερες λε-
πτομέρειες από τά ένοχα σχέδιά της,
που νά μπορέσης καμιά μέρα νά τούς
τασκώσθ και έπ' αυτοφώρ. Άλλ' ός
έπιφυλαχθώμεν γιά τό έπ' αυτοφώρ.

ο καλός φίλος σου

Έκείνος δέν γύρισε παρά στή μιά.
'Άλλ' ός τί χάλια ο κακομοίρης. 'Η τι-
μωρία μου άρχισε προφανώς με τό παρα-
πάνω. 'Ηθελε νά
κάμψ τόν ήσυχο
αδιαφορο. Άλλά
μπορούσε; Πού μέ-
σα του τό καμίνι έ-
δούλευε; 'Ηφαίστο
όλόκληρο, ήν μπο-
ρούσε κανείς νά
κρίνη από τό κα-
τάχλωμο πρόσωπό
του. Έτοιμάζει ή
ύπηρετία τό τρα-
πέζι. Άλλ' αυτός
που νά φάη; Προ-
σποιείται τόν άδι-
άθετο, ότι τόν έπια-
σε κόψιμο. Πίνει
ένα κονιάκ και ά-
ποχωρεί στην κά-
μαρά του. Τρέχω
κι' εγώ ός από
πίσω.

Χριστός και

Παναγιά, Δημητράκι μου. Τι έπαθες
έτσι αίφνιζως; Νά φωνάξωμε κανένα
γιατρό;

—'Οχι, δέν είναι ανάγκη. Είμαι κόψι-
μι και θά περάσθ, μόνο δώσε μου ένα
κονιάκ άκόμη.

—Μιρία φέρε την ποτίλια με τό κον-
ιάκ φωνάξω της ύπηρετίας. Έγράβη-
ξε ένα, δύο, τρία άκόμη, ζητώντας: προ-
φανώς νά πείξη την στεναχώρια του εις
τούς άιμούς του σπύριτου.

—Μά μήπως σου συνέβη τίποτε έξω;
Διότι σέ βλέπο νάυμένα Δημητράκη π-
λή στεναχωρημένο. Τι τρέχει σέ παρα-
καλώ;

—Εκείνος, όμως πηγαίνοντας γιά τό «ε-
παυτοφώρ», δέν ήθελε νά μου δείξη
τίποτε. Έκαμόνετο όσον μπορούσε τόν
αδιαφορο, προσπαθών νά μή μου δώσθ
καμιά ύπόνοια.

—Τίποτε δέν τρέχει Σοφία μου, τίποτε
Όι κοιμηθώ λίγο και θά μου περάσθ.
Μόνο άφησέ με σέ παρακαλώ και πήγαι-
νε ν' άποφάξ.

Άπεκοιμήθηκε μετ' όλίγον, εγώ πήγα
στό δωμάτιόν μου, περιμένονσα με λα-
χάρα της 4, που θά έρεγνε ο ταχυδρό-
μος την έπιστολήν.

Πράγματι σ' τις 4 έρχεται ο ταχυδρό-
μος και τού δίδει την έπιστολήν ιδιοχει-
ρως. Έκείνος βλέποντας τόν αυτό χαρ-
κτηρά με την προηγούμενη, την άνοίγει
άναπόνοια. Κι' άρχίζει νά την διαβάσει.
'Εγώ, άντιληφθείσα τόν ταχυδρόμο, τρέ-
χω άμέσως και μπαίνω σ' ό δωμάτιόν
του. Έστενοχωρέθηκε πού με είδε μπρο-
στά του. Άλλά και διά νά μή προδο-
θί δέν μου λέει τίποτα. Διαβάσει και
όλοένα κινιζί. 'Εγώ κώνω την αδια-
φορη. Άμα την τέλειωσε, τού λέγω:

—Αί. πώς πήγε τό κόψιμο Δημητρά-
κι; πιστεύω άμα κοιμήθηκες θά σου
πέρσε.

—Βέβαια μου άπάντα μισοσφ ρημένα.
—Βλέπω και σπουδασία νέα θά έχθ
από την έπιστολή, γιατί σέ άπορώρησε.
Μου έπιτρέπεις; και τείνω τό χέρι μου
δήθεν διά νά την πάρω.

—Δέν βαρύνεσαι, Δέν σε ενδιαφέρει. Έ-
νας φίλος μου μου γράφει ένα οικογε-
νειακό του δυστύχημα.

—Είτα ίσα, άφού δέν έχει μυστικά,

δώσε μου σέ παρακαλώ νά την διαβά-
σω, άφού ξέρεις ότι μου άρέσει νά δια-
βάσω οίκογενειακές περιπέτειες και από
της έφημερίδες που παίρνεις τίποτε άλ-
λο δέν διαβάσω άπ' αυτές.

—'Οχι Σοφία μου, δέν κάνει. Δέν μου
έπιτρέπεται νά προδώσω ένα μυστικό κα-
μιάς οίκογενειακής περιπέτειας και από
της έφημερίδες που παίρνεις τίποτε άλ-
λο δέν διαβάσω άπ' αυτές.

—'Οχι Σοφία μου, δέν κάνει. Δέν μου
έπιτρέπεται νά προδώσω ένα μυστικό κα-
μιάς οίκογενειακής περιπέτειας και από
της έφημερίδες που παίρνεις τίποτε άλ-
λο δέν διαβάσω άπ' αυτές.

Και συγχρόνως την βάζει σ' ό φακέλ-
λο και την βάζει σ' ό τσέπη του.

—Μά σύ καί μένε Δημητράκι, μου δι-
νεις ά λές; έπιστολές σου και της διαβά-
ζω πού έχουν σπουδιότερα πράγματα,
κι' αυτή δέν μου έμπιστεύεσαι; Όι πη-
πώς καί σου γράφουνε γιά μένα. Αίμου-
διασε άμ' τού είπα α' τά, διότι έφωβή-
θη-ε μήπως; με βίλει στην ύτοψα και
τότε θά χαλνούσθν τά σχέδιά του δι' ό
έπ' αυτοφώρ.

—'Οχι σ' τά μάτια μου Σοφία μου, σ' ό
τιμή μου, στην άγάπη μας, δέν μου γρά-
φουνε γιά σένα. Πιτά ο φίλος που μου
την στέλνει μ' όριζεί σ' ό τιμή μου νά
μήν είπω σέ κανένα άπολύτως τίποτε,
διότι θέλει νά τηρήσθ μυστικό τό πράγ-
μα έως ότου καμιά κάποια ένεργεια. Αί
μοτρώ λοιπόν άφού μ' όριζεί σ' ό τιμή
μου νά μή την σεβασθώ; Έ'ρεις άλ-
λωστε σύ, Σοφία μου, πώς μυστικά από
σένα δέν έχω.

—Α βέβαια και γι' αυτό μάλιστα ύπε-
ρηφανεύομαι. Άλλά μήπως και ένώ, Δη-
μητράκι μου δέν κώνω το ίδιο; Μήπως
έκατάλαβες άπ' ότου πιντεντέκαμε νά-
χω πού κανένα μυστικό από σένα;

Έδώ τού πάτησα τόν κάλο και έτσού-
κνισε αυτομάτως τά μουτρα του, άφού
κοιτούσε ο φουκαράς εις την τσέπη του
την πανηγυρική άφουσι της διαβίωσός
μου αυτής, άλλα συνήλθε άναίστα, ύπο-
κρίθηκε ότι με έτίτευσε άπολύτως και
μου λέγει μένα χαμόγελο, που κύριος
οίδε τι βία έξήσκησε έπί της ψυχής
του διά νά τό βιάλη.

—'Οσο γι' αυτό, αγαπητή μου Σοφία,
ήμουν, είμαι και θά είμαι βέβαιος πάν-
τοτε...

Επέρασε ένας όλ' κ' ήρος χρόνος από
της ήμέρας του έ-
πιοσούδιου αυτού.
Χρόνος όμως μαρ-
τυρικός γιά τόν ζή-
λιώδη άντρα μου.
'Όσο βέβαιος ένι-
νέτο οί ηγία ότι
τόν άπαίω και όσα
παρσ' τετα μέσα
κατέβ' λε γιά νά
με σιλλάβη χωρίς
νά κατορθώη τί-
ποτε, τόσο έρώγε-
το και τόσο ή ζωή
του τού καθίστατο
μαρτυρική, άρόρη-
τος. Τίς οίδε πόσα
θά έξόδευε γιά
τούς και σ' όποιους
με τούς όποιους εί-
χε γερύσθ τόν κέσμο
γιά νά με κατασκο-
πούουν.

(Σ' ό επόμενα τό τέλος)

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

ΑΝΕΥ ΤΗΣ ΟΠΟΙΑΣ Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ
ΘΑ ΑΠΟΒΑΙΝΗ. "Τσιφλίμ",
ΤΩΝ ΚΑΤΕΡΓΑΡΕΩΝ

ΤΟ ΕΥΠΝΗΤΗΡΙΟΝ ΣΑΛΠΙΣΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΛΑΟΝ

Β'.

Εύπνα λαέ, ξύπνη, ειδήλλως θα γδαίρ-
νεσαι αλύπητα και ά'άκοπα από τούς
εκάστοτε κατεργαρέους, «Άλλοι του ποῦ
δέν έχει νύχια νά ξυστή, λέγει μιά σο-
φή παροιμία. Καί οὐ λοιπόν μή περ μέ-
νης από κανένα άλλον νά σε ξύση πα-
ρά μόνον από τόν εαυτόν σου και από
τά νύχια σου νά περιμένης.

Από τόν εαυτόν σου και μόνον. Ά-
κούς; Όχι από τοίς αντιπροσώπους
σου, τούς οίονοδύποτε. Γιατί «ό Χριστός
πρώτα εύλόγησε τά 'γένεα τι ν». Καί
αί άτιπρόσωποι σου, όποιοι δήποτε,
πρώτα θά εύλογήσουν και αυτοί τά δι-
κά τους. Καί έτσι σὺ θά μείνης πάντα
άξυστος. Ψιροτραγόμενος και γδαιρνόμε-
νος. Πρέπει αὐτὸ νά τὸ νοιώσης καλά,
μὰ πολύ καλά. Νά τὸ βάλης μέσα στο
μυαλό σου, ὡς κυριαρχοῦσαν ιδίαν τῆς
ζωῆς σου, ὅπως ἴσα και απαράλλακτα ἔ-
χεις τὴν ιδέαν ὅτι ἂν δέν δουλέψης δέν
θά φῆς. Καί τότε μόνον θά σωθῆς. Α-
πό τά νύχια σου σου ἐπαναλαμβάνομεν
και μόνον νά ὀχι από τά ξένα νύχια
ὅπως τώρα περιμένεις. Όχι από τούς
καυμπάρους σου πολιτευόμενους, ποῦ
εἶναι καυμπάροι σου και φίλοι σου και
ἀδελφοί σου, μόνον ἐφ' ὅσον ἔχουν
τὴν ἀνάγκην τῆς ψήφου σου.

Αλλά τὸ νά σωθῆς από μόνον τὸν ἑ-
αυτόν σου, εἶναι βέβαια μιά ὠραία ιδέα
μιά ὠραία ἐκφρασίς, ἀλλά δέν ἔχει καμ-
μιὰ πρακτικὴν ἀξίαν, ἐφ' ὅσον δέν βροῦ-
με και τὸ μέ ποῦ τρόπον θ' ἀποκτή-
σῃς τὰ νύχια σου σὺ χρειάζονται διὰ
νά ξεῖσαι ὁ ἴδιος. Καί αὐτόν ἀκριβῶς
τὸν σκοπὸν ἔχουν τά ἄρθρα αὐτά, ὅπως
και ὅλα τὰ δημοσιεύματα τοῦ «Εγερτή-
ριου» π' ὅ δέν θά ἐπιδιώκουν νά κα-
μουν ὠμωφὴ φιλολογίαν και ἑπιστήμην
ἐπίδεξι, ἀλλά θά ἐπιδιώκουν νά βροῦν
και ὑποδείξουν εἰς ἐσέ, τὸν λαόν τὴν
πρακτικὴν λύσιν γιὰ κάθε ζήτημα ποῦ
σε ποιεῖ και σε ἐνδιαφέρει. Οἱ μᾶς
παρρησιάζονται ὅμως. Καλὰ και ἅγια αὐ-
τὰ ποῦ μᾶς λέγεις ἀγαπήτῳ «Εγερτή-
ριον». Μὰ πῶς θά σωθῶ ὁ μαυροκα-
κομοῖς μόνος μου ἀφοῦ τὸ πολίτευμά
μᾶς μᾶς ἐπιβάλλει νά ἐκλέξωμεν τούς
ἀντιπροσώπους μας και αὐτοί, ὁ ὅλος
καί ἡ ψυχὴ των πιά κατόπιν θά λύουν
καί θά δένουν ὅλα τὰ ζητήματα και θά
μ' ἔβρουν τὸν τόπον μας;

Τι μπορῶν γὰρ ὁ
λαός, νά κάμω ἄ-
φοῦ ἔτσι τὸ θέλει τὸ
πολίτευμά μας;

Πολύ σωστή ἡ πα-
ρατήρησίς σου λαέ.
Αλλ' εἰδὼ ἀκριβῶς
ἐγκνεται ἡ μεγάλη-
ξία και πολυτιμία
χρησιμότης τοῦ «Ε-
γερτηρίου» νά ἐξυ-
ρίσκῃ κάθε φορὰ
τὸν πρακτικὸν τρό-
πον ποῦ θά διορθώ-
νεται ἕνα καὶ ποῦ
φαίνεται ἀδιόρθωτο

ἀφοῦ πηγάζει ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὴν σά-
πιαν κατάστασιν τῶν κοινωνικῶν και πο-
λιτικῶν μας πραγμάτων. Αὐτοῦ, ὅς ἂ-
να λάλωμεν τὴν κατάστασιν «χωρὶς φό-
βον και χωρὶς πάθος» ἀπ' ὑψηλοῦ ἐπι-
σκοποῦντες και κριόντες αὐτήν, και

ΙΔΟΥ Ο ΚΑΘΕΡΠΤΗΣ ΑΥΤΗΣ

«Έχουμε ἕνα πολιτικὸν κόσμον σά-
πιο ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον μὲ τόσον μη-
δομίδες ἐξαίρεσεις ποῦ νὰ μὴ λογαριά-
ζονται. Αὐτὸ εἶναι τὸ ἕνα δ-δομῆνον
θετικὸν και ἀναμφισβήτητον. «Ένα λα-
ὸν ἀμόρφωτον ἀμαθὴ και πολιτικῶς τε-
λείως ἀδιαπαιδωγῆτον ὥστε «ἂ μὴν
ἀντιλαμβάνεται ὅτι ἂν ἐκλέγῃ ἕνα φαν-
λοκράτην και ἰδιοτελῆ, ἀπ' αὐτὴν του
τὴν πράξιν τὴν ἀβλαβή αὐτὴν, ἀπο-
ρρεῖ κατόπιν ἄλλη ἡ κακοδαιμονία και ἡ
παθολογία τῆς παρῶδος του. Αὐτὸ οὐ-
καί ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ ἀντ'λαμ-
βάνεται καὶ δέν μπορεί ὡς ἐκ τῆς ἀ-
παιδευσίας του νά διακρίνῃ τὸν εὐσυνει-
δητόν ἀπὸ τὸν ἀσυνειδητόν, τὸν μετ'ορ-
τον φαλκὸν Δημιουργόν, τὸν λέγοντα τὰ
ἀντίθετα ἀπὸ, ὅτι προβαίνει και πράτ-
τει ἀπὸ τὸν ὀλιγόλογον εὐσυνειδητόν φι-
λοπάτριδα, τὸν μετ'ορτὸς τέλος ἀπὸ τὸν
χρυσόν». Αὐτὸ εἶναι τὸ ἄλλο δ-δομῆνον,
θετικὸν και ἀναμφισβήτητον και τοῦτο.
Απὸ μέσα λοιπόν ἀπὸ τὰ δύο αὐτὰ δι-
δομῆνα, τί ἄλλο μποροῦσε νά ἐπιτηδῇ-
σῃ παρὰ ἡ ἐπίπλευσις τῶν ἀρχαίων και
ἀσυνειδητῶν και κατὰ συνέπειαν ἡ κα-
κοδαιμονία τῆς χώρας, ἡ ἐξ' ὀρθοῦς τῆς
Πολιτείας ἡ καταστρατήγησις καὶ τεύμα-
τος και νόμου, ἡ λαφυραγωγία τῶν
κοινῶν ὑπὸ μεγαλοποδοῦτας ἐπισήμους
και ὁ ἀπὸ τοῦ κακοῦ στο χειρότερον
κάθε μέρα πηγυμὸς μας; Καί ἐτσι εὐ-
ρισκόμεθα ἐντός φαύλ ὑ κύλου ἀπὸ τὸν
ὅποιον ποῖδες θά μᾶς βγάλῃ;

Λαὲς ἀγαθὲς. Πολιτικὸς κόσμος ἐκ-
φραλισμένος, ἀπὸ τοῦ Ἀνωτάτου ποῦ
ἔχει ἀξιώσεις ὑποταγῆς ἢ π.ωθυπουργοῦ
ἢ προέδρου Δημοκρατίας μέχρι τοῦ ὑ-
ποκομματάρχισκου. Μόνον ἕνας Μουσ-
λινὴ θά μπορούσε νά μᾶς βγάλῃ ἀπὸ
τὸν φαῦλον αὐτόν κύλον. Αὐτὸς Μου-
σουλινὴ δέν φευγόντων εὐκολα σάν
μανιτάρια. Καί ἀποδείξει ὅτι σ' ὅλον
τὸν κόσμον σήμερον ἕνας και μόνον Μ.σ.

σουλινὴ ὑπάρχει. Τὸν ἐχαρμακτηρίσαμεν
και στο προηγούμενον, ἀλλ' ἂν τὸν ξανα-
χαρμακτηρίσωμεν. Χα αὐτὴν ἀνδρὸς, με-
γάλος, ὑψηλός. Φλόπατος φλογερός, εἰ-
λικρινὲς κατὰλευκος — ἴσως και ὑπὲρ
φλογερὸς ὡς πατρώης, τὸ ἀδύνατον
σημῶν τῶν πολλαπλῶν μεγαλειῶν του,
— ὅχι ἀπὸ ἰταλικῆς ἀλλὰ ἀπὸ διεθνούς ἀ-
πόψως, τοῦς βαθύς, δημιουργικὸς και
ὀργανωτικὸς. Πρωτοβουλία ἀπεριόριστος.
Θ' ἴσῃς ἀθάνατος Φιλερνία ἀτασθα-
λητος, πολυδύματος κα' βιβυόμματος.
Καί ἐπὶ πάνι τοῦτοις τὸ σημαντικώτε-
ρον καί ἰδικώτερον, ἀφροσιμένος εἰς
τὴν διακονίαν τῆς χώρας μὲ ἀκραφνὴ
ἀφροσίωσιν, ἐντιμος και εὐδὴς ἀπάναντι
τοῦ ἰταλικοῦ λαοῦ. «Ναί, ναί» «Οὐ αἶ». «
Ὅστε νὰ μὴ μπορῇ ἀπὸ μίαν τοιαύτην
χρηστὴν πολιτικὴν διαπαιδαγώγησιν πα-
ρὰ νὰ ὑψωθῇ τὸ ἥθικόν και π.ιτικὸν ἐ-
πίπεδον τοῦ ἰταλικοῦ λαοῦ, — φιλῇν γὰρ
τὸ ὑπῆκοον μιμεῖσθαι τοῖς Ἀρχονταῖς»
Ψεύσται και κανοήθεις Ἀρχοντες, ψεύ-
σται και κακοήθεις θά διαμορφώσουν
και τοὺς ὑπὸ τῶν, χρηστοί, εὐθεῖς
καί εἰλικρινεῖς Ἀρχοντες ἢ ἐπίδρασις ἐπὶ
τῆς διαπαιδαγωγήσεως τοῦ λαοῦ δ.ν μπο-
ρεῖ παρὰ νὰ εἶναι ὑπερβατικὴ σωστική.
Τὸ μεγαλῆτερον τοῦτο γὰρ ποῦ ἕνας
μεγάλος Κυβερνήτης μπορεί νά χαρίσῃ
στὴν χώραν του. Εἰς περιστάσεις δυσκό-
λους και δεινὰς ὅποια εἶναι και ἡ σῆ-
μερινὴ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ εἰς περι-
σσεῖς ποῦ τὸ μικρόβιον τῆς διαφθορᾶς
και πολιτικῆς ἐξαχρειώσεως ἔχει
εἰσχωρήσῃ παντοῦ, ἔχει μελύνει τὰ πάν-
τα μόνον μὴ ἐντιμὸς και χρηστὴ και
φωτεινὴ Δικτατορία σ' ἔχει τοὺς λαούς.
Πρώτον διότι εἴπαμε ὅτι χρηστοί και
μεγῆλοι καί ἀντίξιοι τῆς ἀποστολῆς τῶν
Δικτατορῶν δέν ξεφυρνόντων ἐκ τῆς
μανιτάρια. Εἶναι φροῦτο ὀργάβρωτο και
δισκολόβρωτο. Δι' ὃ και θά ἀπρίχτο
τις μίαν τέαν Δικτατορίαν, ἀφοῦ θά ἦ
το σχεδὸν βέβαιον ὅτι αὐτὴ δέν θά ἦτο
ἄλλο τι παρὰ μιά δευτερία ἐκδοῖς Δικτα-
τορίας ἀπὸ ἐκείνας ποῦ ἐδοκίμασεν ἡ χῶ-
ρα και ποικιλοτρόπως τὴν ἐπλήγωσαν.
Δεύτερον, διότι και τὸ ἀξίωμα τοῦτο,
τὸ τὸσον σωστικὸν διὰ τὰς ἐπικυδινὰς
τρικυμνιζόμενας χώρας, τὸ ἐξορρόβρωσιν
και τὸ ἐστεινμάτισαν βαθεῖα και ἀνεξίτηλα
αἱ τελευταῖαι Ἑλληνικαὶ Δικτατορίαι, ὥ-

στε νὰ γίνῃ ἀντ' πα-
θητικώτατον παρὰ
τῷ Ἑλληνικῷ λαῷ
ὥστε μὴ ἔχοντες ἐλ-
πίδα νά σωθῶμεν
ἐπὶ μίαν μεγαλό-
πνευστον και μεγα-
λοφροσύνην δι-
κτατορίαν. Μὴ ἔ-
χοντες ἐλπίδα νά
σωθῶμεν ἀπὸ τοῖς
πολιτικῶς μας, ὅν-
τες ἐγωιστῆς, ἰδιο-
τελεῖς και ἐκμεταλ-
λευτῆς τῆς ἀνα-
θείας τῶν ἐκλογῶν

ΣΚΙΤΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΤΣΟΓΙΑΣ
ΙΑΤΡΟΣ

ΚΑΤΟΙΚΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΔΑΝΕΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΟΙ ΠΕΤΑΛΟΥΔΕΣ ΤΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ πρῶτον φύλλον)

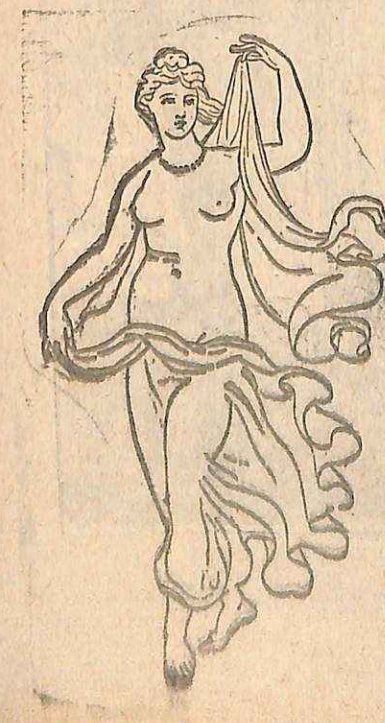
Εἴπαμεν στο πρῶτον φύλλον και ὡς
τὸ σχετικὸν δημοσίευμα, ὅτι ὁ ἀνδρῶ-
πος ὅς βγῇ παρὰ πᾶν τὸν Πλάτω-
να διὰ νά ἐκκαλυνῇ ἐκεῖνος ὅσα ἀόχημα
ἐποίησεν.

Εἶναι τὸ ὑψηλότερον ἀντένισμα τοῦ
ἀνθρωπίνου πνεύματος, θεοτέτερον ἀπὸ
τοῦ ἄ ἦτο ἀκόμη και θεῖκον ὡς προ-
ερχόμενον εἰς τοῦτο δὲ ὅσον και οὐχὶ
προσδιορισμένον ἔξωθεν. Ἡ προσπα-
θεῖα τοῦ εἰσχωρήσῃ τοῦ ἀντεῖναι εἰς
τὰ Παντοκράτη. Σεῖς λοιπόν ὅλοι οἱ
τρόφοι τῶν, ἀρσενικοὶ και θηλυκοί, μὴ
περδεχθῆτε ποτε νά πληρώσετε δι' ἀ-
σβολῆς τὸν πάλαιον τοῦτον προορι-
σμόν των. Μὴ καταδεχθῆτε νά καταδο-

των, μὴ ἔχοντες ἐλπίδες νά σωθῶμεν ἀ-
πὸ τὸν ἀμορφωτόν, ἀπαίδευστον και πο-
λιτικῶς ἄσπονδον, ἀνικακὸν συνεπῶς νά
ξεφυγῇ ἀπὸ τὰ νύχια τῶν ἀσυνειδητῶν
Δημιουργῶν τῶν ὁποίων εἶναι σιχαλω-
τος, τί τότε μέλλει γενέσθαι; Νά αὐτο-
κτονήσωμεν; Νά ἀφελθῶμεν σάν μοιρολά-
τρα Ἀνατολίται εἰς τὴν τύχην μας ἀρ-
κουμένη εἰς τὸ νά ὀλοφυρῶμεθα, ὡς ση-
μερον πράττομεν, σάν γράδια;...

— ... Ὅχι!! Τίποτε ἀπὸ αὐτὰ δέν
πρέπει νά γίνῃ. Διότι εἶναι ἀνάξια ἀν-
δρῶν θελητικῶν, οἱ ὅποιοι δέν ἀναμέ-
νουν τὴν τύχην νά τοὺς ὑποδείξῃ τὸν
δρόμον ποῦ θά βαδίσουν, ἀλλ' ἀνοίγουν
αὐτοὶ μόνοι τοὺς τὸν δρόμον τοὺς, και α-
κτοῦν, δέν διακονοῦν, τὴν σωτηρίαν
τοὺς, και δημιουργοῦν μόνοι τοὺς τὴν
τύχην τοὺς.

(εἰς τὸ ἐπόμενον τί πρέπει νά γίνῃ,
«Τὸ Ἐγερτήριον»

λίσσητε τὴν ὑψηλὴ αὐτὴ ἀποστολὴ των
γενόμενοι ἀπὸ ἐξωραίσται ποῦ εἰς ὁ
προορισμός σας, κόπηλοι και ἐκμεταλ-
λευταὶ ποῦ θά εἶναι ἡ καταστροφή και
κατὰ φύσιν σας.

Εἰς τὰς παραγματικὰς πολιτι-
σμένας χώρας, ὁ ὅς κ τ ω ρ, σημαίνει ἡ
ἐξιδανικεύσεως τοῦ ἀγαθοποιῶν ἐν τῇ κοι-
νωνίᾳ. Παρ' ἡμῖν κατήντησε νά σημαίνῃ
τὸν ἀπαιτῶντας τὰς ἐξιδανικευμένας ἱκανό-
τητα, πρὸς ἐκμετάλλευσιν τῶν ἱερῶν
και ὁρίων. Δηλονότι τὸν ὑπεράνω πάν-
των τῶν ποταπῶν ποταπῶν. Δὲν εἶναι ἡ
ἐκμετάλλευσις τῶν ἱερῶν και ὁρίων ἐνός
λαοῦ ἀπὸ ἕνα ἀμόρφωτον και ἄξεστον
θεωρητῆ παρὰ τῆς βέβηλος και κατὰ πτυ-
τος, ἀπὸ τὸν μορφωμένον ἐπιστήμονα
ἀπὸ τὸν ὅποιον ὁ λαός δικαιούται νά
ἀναμένῃ τὸν φωταῖνον ὁδηγόν τὸν ἐντι-
μον προοιόπον πάσης ἀληθείας πρῶ-
ξως, πῶς πρέπει νά θεωρεῖται; Ἡ συμ-
πεπικωμένη κτηνωδία τῆς θέτει τὴν
πράξιν ταυτην τοῦ μορφωμένου ἐπιστή-
μονος ἐκτός χαρακτήριστον διὰ τὸ μὴ
ἔχειν τὸν ἀρμόδιον εἰς αὐτήν.

Τρόφιμοι τῶν ἑλληνικῶν Πανεπιστη-
μίων, ὅσοι θεοὺς ἔχετε τὸ ἐκλεκτὸν με-
σα σας, ὅσοι εἰσθε γεμάτοι ἀσθενεῖς ἡ-
θικῆς ζωῆς και εὐγενεῖς ὄντας. Ἀπο-
πλύνετε διὰ τοῦ παραδείγματός σας τὸν

ρόπον τοῦτον ποῦ περβάλλει τὸν ὑψηλὸν
τίτλον τοῦ Δόκτορος μετὰ τὸν ὁ-
ποῖον και σεῖς μετὰ τὸν ὁδὸν περβλήθητε.
Υψώσετε τὸν εἰς τὴν περιωπὴν του. Καί
θ' ἀπολέσῃ τοῦτο ἐκ μέρους σας πρῶ-
ξιν ἐξωραϊστικὴν τῆς ζωῆς και δι' τῆς
ἐκλεκτῆς ζωῆς οἷα ὑποτίθεται κατὰ τε-
μῆριον οἷα εἰς τὴν ἐπιστημὴν «συν-
νεπῶς θά ἀποτελέσῃ τίτλον τιμῆς γιὰ σας
ὅστις θά σὰς καταστήσῃ και σεῖς ἀν-
ταξίως τῶν σκ'οτεμάτων τῆς καρδίας τῆς
ἐκλεκτῆς σας πεταλούδας, μετ' ἧς δυ-
νασθε νά συμπλέξετε τὴν εὐδαιμονεστε-
ραν οἰκογενεῖαν ἐστία, μόνον ἔαν
κατανίψετε τὸν ἐγωισμόν σας εἰς τὴν ὑ-
περ αὐτῆς ἀφροσύωσιν σας και ἐκείνη τὸν
ιδιὸν τῆς εἰς τὴν ἀφροσύωσιν τοῦ συμ-
βίου τῆς.

Σύμβιος!! Νὰ ὑπερέχον ἀληθῶς ἐν-
νοίος ὅρος. Νὰ καὶ τὸ ταξίδι τῆς
ζωῆς μετὰ ἕνα καλὸ συντροφομῆζι Συν-
ταυτισμένοι, ἀδελφωμένοι και ἀλληλο-
βοηθῆται καὶ εἰς τὰ καλὰ και εἰς τὰ
κακά τοῦ ταξιδίου, Συνταυτισμένοι και
ἀξελώριστοι διαβάται τῆς ζωῆς, τοῦ-
ἐστι «συμβίος». Μὰ εἶναι τοῦτο, τὸ τὸσον
ποιητικὸν ὅσον και θεῖον, δυνατόν, χῶ-
ρις τὴν θυσίαν τοῦ κτηνώδους ἐγωισμοῦ
μας, τοῦ βαρβάρου ἐκτελεισμοῦ μας;
Τὸ «ΕΓΕΡΤΗΡΙΟΝ»

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ ΝΕΑΡΟΥΣ ΛΟΙΟΤΕΧΝΑΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ πρῶτον φύλλον)

Ἐνὸς τῶρα, ἔαν θελήσετε νά γρά-
ψετε καί εἰς τὰ μερικὰ μικροπαράματα
και θά σὰς ποῦμε παρακατω πια. ἄλλο
τίποτε δέν μπορείτε νά κατορθώσετε πα-
ρὰ νά παπαγαλίσετε ὅσα ἔχετε διαβά-
σῃ και αὐτὰ πλημμελῶς. Τὸ ξεκαθάρισμα
τοῦ κάθε ζητήματος και τὴν ἐνερμηνευ-
σιν του πρὸς τὰς σημερινὰς συνθήκας
και ἀνάγκας τῆς ζωῆς, δέν μπορείτε νά
τὸ κάμειτε ἀφοῦ οὐτε τὰς ἀνάγκας τῆς
ζωῆς, ἔχετε ἀντιληφθῇ ἰδίως ὁμασιν, οὐ-
καί τὸν συνθήκας ὑπο τὰς ὁποίας κινεῖται
αὐτὴ γινώσκετε, λοιπόν και διὰ νά μὴ
φαίνεσθε ἐπιπόλοιοι ἐπιχειροῦντες ἔργα
αὐτῶν τῶν δυναμῶν σας και διὰ νά μὴ
κάνετε ἄσπον ἀδικον νά γράψετε και ἡ-
μεῖς φυσικὰ νά μὴ μπορούμε μετὰ τὴν
τὴν κληρὸν θελήσιν μας νά σὰς τὰ δημο-
σιεύσωμεν ἀλλὰ και διὰ νά μὴ βλέπετε
οἷαν μεγαλῶσετε τὰ γραφόμενά σας, ἔαν
θα εὐρίσκατε κανένα ἀκρίτον νά σας τὰ
σημειώσῃ, και νά μετανοιώσετε και
καμιά φορὰ και νά νοησῆτε ὅτι τὰ
ἐγράψατε, σὰς συμβουλεύομεν νά μὴ ἐ-
πιχειρεῖτε νά γράψετε ποτε παρὰ ὅσα ὑπῶ-
νται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν σας ὡς νῶον
αὐτῶν και ἀναταραχῶν ἀκόμη.

Αὐτὰ ποῖα εἶναι αὐτὰ ποῦ μποροῦ-
με νά γράψωμεν και ἡμεῖς οἱ μαθηταὶ και
τὸ ποῖα μπορεί νά κριθοῦν ἀξία δη-
μοσίους;

— αὐτὸ ἀκούομεν πολλοὺς μαθητὰς
νά μᾶς ἐρωτοῦν. Καί τοὺς ἀπαντοῦμεν:
— Νά γράφετε καμμιὰ μικρὴ ἱστορίαν.

λα τοῦ χωριοῦ σας, κανένα ἀνέκδοτο,
κανένα τοπικὸ παραμῦθον. Κανένα εἰθιμὸν
ἰδιαιτέρον τοῦ χωριοῦ σας, τοῦ τόπου
σας. καμμιὰ οἰκογενειακὴ σας σκητὴ ἐκ
τοῦ φουίκου. Καμμιὰ κληρὶ ἰδιαιτέρη
συνήθεια τοῦ πατέρα σας ἢ τῆς μητρός
σας. Κανέ αὐ ἐξαιρετικὸν συμβῆν εἰς σας
εὐτυχῆ. Εἰσεοδα ἐκτακτοῦ μαθητι-
κου σας βίου ἢ μετὰ τὸς συμπαθῆς σας
ἢ μετὰ τοὺς διδασκαλοὺς σας. Καί πρὸ
πάντων ἐντυπώσεις σας. Τί σας ἐξη-
κλήρ ἐξαιρετικὴ ἐντύπωση εἴτε οἷαν
ἐρωτοφωτισθῆτε στο Σχολεῖον, εἴτε οἷαν
ἐπὶ βροχῆ κατέκατε εἰς ὅταν ἀπερι-
φύκηται εἴτε ἀπο ἐκδρομῆς ἢ ἀπὸ κα-
σε ἄλλο σημεῖον τῆς ζωῆς σας ποῦ ἡ
ἐντύπωσις σας ὑπῆρξε ἐξαιρετικὴ. Αὐτὰ
και ὅποια ἀναγορεύετε εἰς τὸν κύκλον τῆς
ἐκπαίδεως και τῶν διανοητικῶν σας
δυναμῶν και τῆς λογοτεχνικῆς σας ἐρ-
μῆς νεαροῦ μου ὑποψήφιε λογοτέχνη.
Κ' αὐτὰ ἀναμεναι τὸ ἐγερτήριον.

ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΕΙΩΔΗΣ ΣΥΖΥΓΙΚΗ ΠΙΣΤΙΣ ΚΑΙ ΑΦΟΣΙΩΣΙΣ

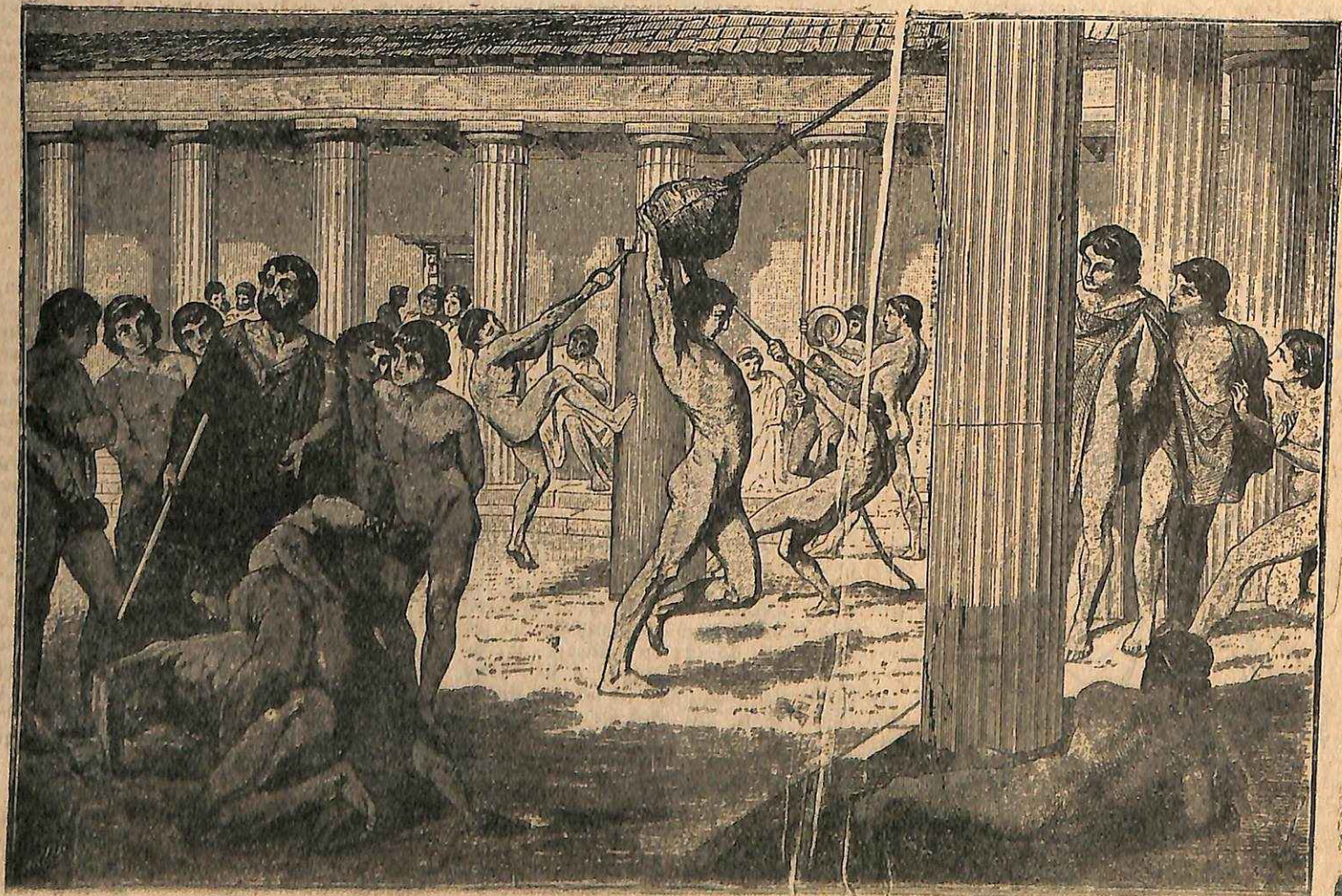
Ὁ Ὀρφεύς, ὁ γλυκύτερος τραγουδιστὴς τοῦ πόνου καὶ τῆς ἀγάπης ἔπεσε θύμα τῆς ἀγριωτέρας μανίας. Αὐτὸς ποῦ μὲ τὴ μαγικὴ λύρα τοῦ ἐφίμωσε τὸ στόμα τοῦ φοβεροῦ Κερδέρου, καὶ μάλαξε τὴν ψυχὴ τῆς ἀμείλιχτης Περσεφόνης, αὐτὸς ποῦ τάραιζε τὴ γαλήνη τῶν νεκρῶν, ἀρπάζοντάς τους τὴν Εὐρυδίκη του, ποῦ φερε δάκρυα στὰ μάτια τῶν ἀνάλ, ἡτῶν δικαστῶν τοῦ Ἄδου, αὐτὸς ποῦ δάμαζε τὰ θεριὰ μὲ τὴ μουσικὴ του καὶ ἐμψύχωνε δένδρα καὶ βράχους, βρῆκε τὸ θάνατο μὲν βακχικὴ νύχτα ἀπὸ τὰ χέρια τῶν ζηλοφθόνων γυναικῶν τῆς Θράκης ποῦ περιφρόνησε τὸν ἔρωτά τους ... Πιστὸς στὴ λατρευτὴ

του γυναίκα σὰν τὴν ἔχασε γιὰ δευτέρη φορά—γιατὶ στὸ κατώφλι τοῦ Ἄδου, ἐνῷ ἐβγαίνει πρὸς τὴ ζωὴ, δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθῇ νὰ μὴ γυρίσῃ νὰ δῇ τὴν ἀγαπημένην του ὅπως τοῦχε ὀρίσει ὁ Πλούτων. Ἀποσύρθηκε στὰ δασυδῆ βουνὰ τῆς Θράκης καὶ ἐκεῖ ἔκανε ν' ἀντηχοῦν ἀπὸ τοὺς ἀέυνους θρήνους τοῦ τὰ λαγκάδια καὶ ἡ ἀκροποταμιὲς τοῦ Στρυμόνα. Κάθε νέο ὕμενατο, κάθε καινούριο ἔρωτά ποῦ ἐρχόταν νὰ τὸν παρηγορήσῃ τὸν ἐδιώχνε μὲ ὀργή ... Ἡ γυναίκες τῆς Θράκης περιφρονημένες ἢ κάθε μιά μὲ τὴ σειρά τῆς βρῆκαν τὴν εὐκαιρία νὰ τὸν ἐκδικηθοῦν σπαράζοντάς τον μὲ τὸν ἀγριώ-ερω τρόπο μιά ὀργιστική Βακχικὴ νύχτα ...

αστική Βακχικὴ νύχτα ...

Τὸ περίφημο αὐτὸ ἔργον τοῦ Βaudry παριστάνει τὴ σκηνὴ ποῦ οἱ Μαινάδες ἐξαλλες ἀπὸ Βακχικὴν μέθη, σέρνουν τὸ θύμα τους πρὸς τὸ σπαράγμό ... Ἡ μαγικὴ λύρα εἶναι ριγμένη κατὰ γῆς, ἡ ἀθάνατη λύρα ποῦ σὲ λίγο τὰ κύματα τοῦ Αἰγαίου θὰ τὴ φέρουν μαζὶ μὲ τὸ κομμένο κεφάλι τοῦ ἥρωα, στ' ἀκρογιάλι τῆς Λέσβου γιὰ νὰ γεννηθῇ ἀπ' αὐτὴν ἡ Δυρκὴ ποίηση καὶ νὰ συνεχίσῃ τὸ ἔργο τῆς ὁ Ἀλκαίος καὶ ἡ Σαπφώ.

(Τὸ τραγικὸν τέλος τοῦ Ὀρφέως τὸ βλέπει ὁ ἀναγνώστης εἰς τὴν εἰκόνα ποῦ δημοσιεύομεν εἰς τὸ τόσον καλλιτεχνικὸν σημερινὸν ἐξώφυλλον μας.

Ἄγῶνες τῆς Ἀρχαίας Σάπφης

ΥΠΟ Τὸν ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΝ Δ. ΒΟΥΤΕΤΑΚΗ

ΟΙ ΑΠΟΔΙΟΠΟΜΠΑΙΟΙ

Ὅταν ἡ Ξεσυνειδήτη, ἡ ὑγίης πνευματικῆς ἐργασία εὐρίσκειται εἰς τὴν ἐγκληματικωτέραν ἐγκατάλειψιν ἀπὸ ἀρμοδίων καὶ μὴ, εὐνόητον εἶναι ποῖα τύχη ἀναμένει τοὺς δυστυχεῖς ἐργάτας τῆς, ἐφ' ὅσον ἐπιμένουν νὰ μένουν ἀκλόνητοι ἀγωνιστὰ ἀπὸ τὰς ὑψηλὰς ἐπάλξεις τῆς ἐξοσιειδούς τῶν, τῆς ἀγνότητος καὶ κοθαρότητος τῶν διαθεσῶν τῶν.

Ἡ ὀλικὴ τῶν ἀμοιβῶν εἶναι ὅχι ἡ ἀνέχεια, ὅχι ἡ ἐνδεία, ὅχι ἡ πενία, ἀλλὰ τὸ κορύφωμα τῆς πενίας, ἡ δυστυχία, τὴν ὁποίαν ὑφίστανται ὑπερήφανα, ἄφωτοι, σιωπηλοί, μὲ τὸν βωβὸν πόνον τῶν ἀληθῶν μαρτύρων.

Ἄλλ' ἐὰν ἡ ὀλικὴ αὐτῶν ἀμοιβῶν εἶναι τοιαύτη ἡ ἥθικὴ τοῦλάχιστον μὴ τάχα εἶναι καλλιτέρα; Ἀλλὰ ἀπὸ φαῦλον Πολιτείαν καὶ κοινωνίαν ἡδύνατο νὰ εἶναι καλλιτέρα, ἡδύνατο νὰ εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴν περιφρόνησιν; Ἐνὰς αὐτοαποδεικτός καὶ πασιγνώστως ἀρχιλοποδύτης—περιστρέψετε δὲ τὸ βλέμμα σας πέρα εἰς τὸν ἄνθρωπον, εἰς τὸν ἄνθρωπον, εἰς τὸν ἄνθρωπον—τοῦ δημοσίου χρημάτων τοῦ ὁποίου ἔνα ἡ δύο ἢ καὶ πλεονα μέγαλα θὰ ὑποῦνται διὰ νὰ καταγγέλλωσι τὴν λαοποδυνίαν του ἐπιτηδεύτητος, ἀπολομβάνει ἀσυγκρίτως μείζονος ἐκτιμήσεως παρὰ πάντων ἢ ὁ ἐντιμὸς ἄλλ' ἀπέναντος ἐργάτης τοῦ πνεύματος, ὅταν τυχὸν δὲν ἔχει παρεκκλίση καὶ οὐτος ὥστε νὰ ἔχῃ προσποκίσησιν κοντὰ στήν ἀγνὴν εὐθύτητα του καὶ τὴν τῶν αλλοτριωστικῶν ἐπιτηδεύτητων καὶ σύγχρονον ματαποσύνη.

Ἐγὼ ὑπ' ὅψει μου ἕνα φιλόλογον

σπουδάζοντα ἐν Γερμανίᾳ τὴν φιλολογίαν γνωρίζοντας τελεῶς τὴν Γερμανικὴν καὶ Γαλλικὴν, ὅστις ἔχει κἀμὴν τὰ ἐπιτυχέστερα σχόλια εἰς τὸν Πλάτωνα καὶ Ὀμηρον ἀντὶ πινυκίου φανκῆς, τὰ ὁποῖα ἐξέδωκε καὶ ἐξεμεταλλεύθη ὁ ἐκατομυριοῦχος ἐκ τοιούτων καὶ ὁμοίων, ὁ κ. Φέξης—ὅστις σημεῖωσεν αὐτὸς τε καὶ οἱ ἄλλοι ἐκδόται ἐγιναν πολυκεκοιμημένοι ἀπὸ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς πνευματικῆς ἐργασίας, ἐνῷ οἱ ἐργάται τῆς θὰ ἀποθάνουν ὅλοι, ὅχι εἰς τὴν ψάθαν ἀλλὰ κυριολεκτικῶς ἀπὸ ἀτροφίας—ἀλλ' ὅστις ἐπιστήμων, εἶχε τὴν ἀτυχή σκέψιν νὰ μὴ ζητήσῃ νὰ γίνῃ τρόφιμος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους διὰ τῆς καταλήψεως καθηγητικῆς τινὸς θέσεως ὅποτε ἤδη θὰ εἶχεν ἀσφαλίσῃ τὰ γνησιότητα του διὰ μιᾶς συντάξεως, ἀλλὰ νὰ ἐξῆλθῃ ἀνέξεργητος διὰ συγγραφῶν μεταφράσεων καὶ παραδόσεων εἰς φοιτητάς. Ἐξῆς λιτότατον καὶ γλισχρότατον βίον. Ἦδη ὅμως γρη῏σας καὶ χάσας τὸ φῶς του, συνεπῶς ἀνίκανος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἐργασίαν, φαντάζεται πᾶς τις τὴν ζωὴν του, ἀφ' οὗ ἐν πλήρει ἀκμῇ τῶν δυνάμεων του διήρξετο μὲ στερήσεις. Κατακτεῖ εἰς μέρος ποῦ μόνον καὶ εὐφημισμὸν δύναται νὰ ἀνομοιοθῇ τῷ ὄντι. Ὁ σάκης τὸν συναντήσωμεν καὶ δυνάμεθα νὰ διαθέσωμεν κανένα τάλλητρον, αἰσθανόμεθα τὴν ὑψίστην τῶν εὐχαριστήσεων. Ἄλλ' ἄρα γε πόσοι καὶ πόσοι ἄλλοι τοῦ αὐτοῦ κύκλου, ἐπιστήμονες, λόγιοι, συγγραφεῖς, δὲν εὐρίσκονται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν μὲ τὸν ἀνωτέρω ἀνιχνύ φιλόλογον;

Καὶ ἐφ' ὅσον μὲν εἶναι νέοι ἀνέχοντες εἰς τὴν βιοπάλῃν ὅσον δὴποτε σκληροτράχηλος καὶ πλήρης στερησέων καὶ ἂν εἶναι αὐτῇ.

Ἄλλ' ὅταν ἐπέλθῃ ὁ χειμὼν; ὅταν ἐπέλθουν τὰ ἀπερόσκλητα γηραιά, μὲ τὰ συμπαρομαρτοῦντα δόξα των; Ποῦ νὰ τὰ στηρίξουν; εἰς τοῖον νὰ ἐλπίσουν; Αὐτοὶ ἔδωσαν ὅτι εἶχαν καὶ ὅτι δὲν εἶχαν διὰ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ λαοῦ, διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς κατεστάσεως. Καὶ ἀνὰ τὴν ὑποθέσωμεν ὅτι ἐκείνο τὸ ὁποῖον προσέφερον ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἡ διανοία των δὲν ἦτο ἐπιτυχὴς ἢ δὲν ἐπέφερε τὸν ἀπαιτούμενον καρπὸν, δὲν ἀρκεῖ ἡ εὐγένεια τῆς διαθεσῆς των, ἥτις εἰς τοὺς πλείστους τούτους εἶναι ἀναμφισβήτητος καὶ ὀυμνή, διὰ νὰ τοὺς προφυλάξῃ ἀπὸ τὴν ἀστοργίαν τῆς μητροῦς Πολιτείας ἥτις κατὰ τοιοῦτον ἀγνώμονα καὶ βάρβαρον τρόπον ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς εὐγενεῖς ὑπὲρ τῆς χώρας προσπαθείας τῶν εὐγενεσιωτέρων τέκνων τῆς Μία μικρὰ σύνταξις διὰ τοὺς τοιοῦτους εὐγενεῖς ἀκαποφείς τῆς ἔθνης πρὸς τοὺς ὑπερβάντας τὸ ἐξημεροῦντος τῆς ἡλικίας των καὶ εὐρισκομένους ἀκαλύπτους, διὰ τὸ μὴ εἶναι αὐτοὺς καταφευγῆδες ἢ ἐκμεταλλευτὰς ἢ ἱπποκρινεῖς τῆς γαυρίας των, ὅποτε θὰ ἐξησφαλίσουν ἀσφαλῶς ἑαυτὰ γηραιά, πρὸ τοῦ δεινοῦ χειμῶνος τῆς ζωῆς, θὰ ἐπάρκουν ἄρα γε τὴν διατάξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἢ τὴν μείωσιν τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀπερσιζομένων κλητήρων

τοὺς ὁποίους οὗτος τρέφει παρὰ τὴν ἀναξιοτήτητα πολλῶν ἐκ τούτων παρὰ τὴν ἀνικανότητά των, εἰς οἷα δὴποτε ἄλλα πλὴν τοῦ νὰ πληρώσῃ δι' ἀσφάλους, ὅτι οἱ ἀνωτέρω πνευματικοὶ ἐργάται δι' ὅλου τοῦ βίου των ἐλεύκωνται ἢ προσεπάθουν νὰ λευκάνουν;—διότι ἡθικῶς εἶναι τὸ ἴδιο ἂν κατελεύκωναν ἢ προσεπάθουν νὰ καταλευκάνουν καὶ δὲν τὸ κατώρθωσαν κανονίζοντες ἀπὸ τὴν διάθεσιν καὶ ὅχι ἀπὸ τὸ ἀποτέλεσμα. Εἰς τὰς λεγεῶνας τῶν συνταξιούχων, πολλοὶ τῶν ὁποίων εἰς ἐκρίνοντο κατὰ διάθεσιν ἢ κατὰ τὴν ἀγνοσίαν αὐτῶν δρᾶσιν, ὅχι συντάξεως ἀλλὰ παλαιῶν στρατώνων θὰ ἐδικαιούντο, θὰ ἦτο ἄρα γε πολὺ νὰ προστεθῇ μὴ ἢ τὸ πολὺ δύο ἐκτοντάδες ἀκόμη εἰς τὰς ὁποίας θὰ ἀνῆρχετο ὁ ἀριθμὸς τῶν δικαιομένων πνευματικῶν ἐργατῶν;

Ἐὰν οἷσδὴποτε κατισκοιλέφτης τοῦ βουνοῦ ἡ βαναυσόψυχος ἀλήτης κατέλθῃ εἰς μίαν πόλιν, ἐγγραφῇ ὡς μέλος εἰς ἕνα ἐργατικὸν σωματεῖον ἢ καὶ μετέλθῃ ἐπὶ τινὰ χρόνον τὸν λανσπινιζή ἢ τὸν σκουπιδιαρῇ, δικαιούται ἀπὸ τὴν πολιτισμένην Πολιτείαν μας προνοίας περιθάλψεως συντάξεως καὶ δὲν ἐξύρω ποιῶν ἄλλων προστασιῶν, ἐὰν τοῦ συμβῇ κανένα ἀτύχημα ἢ ἂν τὰ ἐξαντλητικὰ γηραιά τὸν καταστήσουν ἡμέραν τινὰ ἀνίκανον πρὸς ἐργασίαν. Διὰ τὸν σοφὸν ὅμως, τὸν ἐπιστήμονα, τὸν λόγιον, τὸν συγγραφέα, ἢ δὲν ὁπάρχει τίποτα ἄλλο ἐκ μέρους τῆς Πολιτείας ἀπὸ τὴν ἀγνοσίαν τῆς.

Οἱ πτωχοὶ ἐργάται τοῦ πνεύματος!

ΒΑΡΥΣΗΜΑΝΤΟΣ ΚΟΥΒΕΝΤΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΤΗ ΓΕΙΤΟΝΙΣΣΑΜΑΣ ΤΗ ΛΕΝΙΩ

Γ !

Όταν λοιπόν προ καιροῦ ἐπεσκέφθην τὸ χωριό μου συνήντησα τὸν δρόμο ὅταν πῆ-
να μιάγειόνισσά μας, τὴν κυρά Λενιώ. Ὁ
ἄνδρας τῆς κύρ Μιχάλης, ἦτο καβάλα στὴ
γαϊδούρα των καὶ ἐπροπορεύετο ἡ γυ-
ναίκα του, κυρά Λενιώ, τὸν ἀκολουθοῦσε
ἀπὸ πίσω μὲ ἓνα δέμα κλινάματα, σὶν δὲ
μον τῆς. Ὅταν τοῖς ἐπλησίασα, τοῖς ἀ-
νεγνώρισα, μὲ ἀνεγνώρισαν καὶ ἐγλυκο-
χαιρε ἰσθῆκαμε. Συμπεπατούσαμε κου-
βεντιάζοντας καὶ ἀφοῦ ἐξηντήσαμε τὰ
ἐνδιαφέροντα τὸ χωριό μας θέματα, ἐπει-
δὴ τὸ φλέγον ζήτημα τῶν ἡμερῶν ἦ-
το ἡ ψήφος τῶν γυναικῶν, ἠθέλησα καὶ
ἐγὼ, συνεπικοιρῶν τὴν προσπάθειαν τῶν
φίλων τῆς γυναικείας ψήφου, νὰ λάβω
τὴν γνώμην τῆς κλινῆς μου γειτόνισσας
Λενιώ, καὶ τῆς λέω:

— Δὲ μοῦ λές κυρά Λενιώ, πῶς σοῦ
φαίνεται ἡ ψήφος διὰ τὰς γυναίκας;

— Ἦντα ναι καὶ μὲ ρωτᾷς γείτο-
νά μου, πῶς μοῦ φαίνεται ὁ ψόφος; Πάν-
τα ψόφος εἶναι αὐτὸς καὶ γὰρ τῇ γυ-
ναίκεσ καὶ γὰρ τοὺς ἀντρες. Ἀποξιλιά-
κομε αὐτὲς τὴν μέρες ἀπὸ τὸν ψόφο, ποῦ
ἀπὸ χρόνον νῆχρ.

— Δηλαδή θέλω νὰ σοῦ πῶ, Κυρά

Λενιώ, θέλεις νὰ βγαίνετε καὶ τοῦ λόγου
σας ἡ γυναικὲς βουλευτάδες;

— Ἦντα μποροῦμε νὰ μὴν ἱμάσ-
τουεταῖς ποῦ θὰ ψωφίσουμε τότες ἀ-
πὸ τὴν πείνα;

Ὡ τὴν καὶ μὲ τὴν γειτόνισσά μου τὴ
Λενιώ, ἐσκέφθηκα τότε, πόσο ἀδικεῖ τὸ
ἔθνος ἡ μὴ συμμετοχὴ τῆς εἰς τὴν οἰκ-
μικῇ τῶν τυχῶν του καὶ πόσον συντελε-
στικὰ συνηγοροῦσε μὲ ὅσα μοῦ ἔλεγε ὁ
πῆρ τῶν ἀπόψεων Γούναρη—Βενιζέλου,
οἱ ὁποῖοι οὐνευθύνθησαν μὲ κάποια γλυκο-
χορήγματα ἃ οἰκιστικῆς τινὸς ἡμέρας ὅτι
ὁ ἀπεργασμὸς τοῦ Μεναλείου τῆς Πα-
τρίδος θὰ συνετελεῖτο ἀσφαλτέστερον ἐάν
προσεκάλουν καὶ τὴν γειτόνισσά μου Λε-
νιώ νὰ τοὺς συντρέξῃ διὰ τῆς ψήφου καὶ
τῶν φώων τῆς.

Ἀλλὰ τὸ θέμα ἔχει δυὸ ἀκόμη ἀπό-
ψεις, μίαν ἐιδικὴν, σχετικὴν πρὸς τὴν
Ἑλλάδα, καὶ ἑτέραν γενικὴν. Ἡ ἐιδική.
Πολλοὶ καὶ πολλοὶ πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν
ὑπὲρ τῆς ψήφου τῆς γυναικῆς ἰδεῶν τῶν

σὰς φέρωσιν ἀμέσως τὴν Γαλλίαν, τὴν
Ἀγγλίαν, τὴν Γερμανίαν καὶ λοιπὰς χώ-
ρας ὡς παρδείγματα. Ἀλλὰ πρὸς Θεοῦ,
ὑπάρχει καμμιὰ συσχέτισις, κατεῖς ὁρος
συγκρίσεως δι' αὐτὸς μεταξὺ Ἑλληνίδος
καὶ Γαλλίδος ἢ Γερμανίδος, ἢ Ἀγγλίδος;
Δὲν λαμβάνουν τὸν κόπον αἱ καλά μας
φεμινίστριαι νὰ πάνε εἰς ὁπιοῦ ἀπὸ τὰ
Κράτη αὐτὰ θέλουν καὶ ἄς ἀναφέρωμεν
τὸ προχειρότερον τὴν Γαλλίαν, εἰς τὸ
Παρίσι λ. χ. ὁπότε θὰ ἴδωσι τὸ κατα-
πληκτικὸν δι' αὐτὸς θέλημα, τὴν τελευ-
ταίαν τοῦτέστιν πλῆυστρον, τὴν τελευταί-
αν ὑπηρετρίαν, τὴν τελευταία Κυρά Λε-
νιώ τῆς Γαλλίης, ἀναγιγνώσκουσαν κατὰ
τὴς ὥρας τῆς σχολῆς τῶν, τοὺς διασημο-
τέρους τῆς πατρίδος τῶν συγγραφεῖς ὅχι
πρὸς ἐπίδειξιν ὡς συμβαίνει εἰς τὴν Ἑλ-
λέδα, ἀλλ' ὡς ψυχικὴ καὶ πνευματικὴ
αὐτῶν ἀνάγκη, ὅπου θὰ εἴρουν 50 χιλ.
τοῦλάχιστον Γαλλίδας ἐπαρκῆς κατηγο-
ρημέας πρὸς συζητήσιν παντὶς θέματος
καὶ ἀπίας τὸς ἄλλας ἐγγραμμάτους καὶ
μὲ σχετικὴν μόρφωσιν, ὥστε νὰ αποκλεί-
εται ὅτι θὰ ταῖς ἐδίδετο τόσον ἄφ' ἑαυ-
τῶν ὅσον καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἢ εἰς τῆς
γειτόνισσας μου τῆς Λενιώς ὁπιοθεν τῆς
οὐρᾶς τοῦ γαϊδάρου τῆς ὁστὶς ἐπ' αὐτοῦ
ἔφερε τὸν μακάριον ἄνδρα τῆς;

τοῦ γαϊδάρου, αἱ τῶσιν ἄνεγκτοι καὶ σκληροὶ
τοῦ σώματος, δὲν ἐξυπηρετοῦντο ἐποικω-
καὶ ὁ ἀποσπασμὸς πρὸς τῆς ψυχικῆς ἐς
γυναικῆς σίμαχος, μὴ ἔχων τὸ δπαιτοῦ
μενον ἱερόχιον μέλαις ἀγροῦ διὰ νὰ ἐ-
πιτελέσῃ τὸ ζωοποιεῖν ἔργον του, «ἀπὴρ-
γῆσαι» ἀρνηθεῖς τὴν περαιοῖσα συμβο-
λήν του εἰς τὴν ζωὴν καὶ ἐν τῇ κυρια-
χούσῃ δεσποτείᾳ του ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ μοιρα-
τοῦ. Καὶ ὁ Παπαδικιανὸς θῆσιναι ἀπὸ
τὴν σιγῇ ἐξάντηλιν τῆς ἀρεφίας
του. Καὶ οἱ ἐν τῶν ὁστέρων συμπο-
νηταὶ του καὶ συταδελφοὶ του πλῆκουν
εἰς τὰς ἐφημερίδας τοὺς ἀρεφιστοὺς δι'
αὐτὸν πλέον καὶ χρησίμους μόνον εἰς
αὐτοὺς στεφαίνουσιν τὸν. Ἐν τῷ μεταξὺ
πυργοῦνται ἱεὶς ἀδελφότητες σωρεῖς τὰ
ἐκατομμύρια τῶν Σαυλῶν, σφικτομπε-
ρατῶνται εἰς τὰ χρηματοκιβώτια τους
κατὰ μεριάδας δέσμας τὰ χιλιόδροχμα καὶ
οἱ ἐκατομμυριοῦχοι ἐκδίδονται—Φέξης—Σα-
λβερὸς Κολλάρος καὶ λοιποὶ, ἀμιλλῶν-
ται τῆς περισσότερον νὰ ἐκνομήσῃ τὸ
ἔργον του Παπαδικιανῆ, ἡγοῦν νὰ τὸ
λαφυραγορήσῃ, ἐν τῷ θάψιμο τοῦ ἀπο-
στεγνυμένου ἐν τῶν σερῶν πτώμα-
τός του, θὰ γίνεσθαι δι' εἰσφορὰς τῶν
πενήτων οὐκιοπαθῶν του. Ἡδὴ ἄς ἀπο-
καλυφθῶμεν μὲ τὸν πόνο τῆς ψυχῆς
μας συνεσφυμένον διὰ τὴν τοιαύτην
μοῖραν τῶν ἀθροισμῶν πρὸς τοῦ μεγα-
λειώδους καὶ ἀγῆρα του ἀληθείας ἀπο-
ρισμοῦ τοῦ Βλινωροῦς Οὐγγῶ; διςκαχῆς ὁ
ἀνθρώπος ἡμεῖς, ὅστις ἐν τῷ μεταξὺ
τοῦτο νόμον φέρει ἐν εὐσεφῇ βανίδα θεῖ-
ου ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ.

Α. ΒΟΥΤΣΙΑΚΗΣ

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

Μὴ καθαρίζετε ποτὲ τὴν μύτη σας μὲ
τὰ δάκτυλά σας. Εἶνε συχαμερὸ καὶ
βίβρο. Ὅταν βρεθῇτε στὴν ἀνάγκη νὰ
τὸ κάμνετε, τυλίσσετε τὸ δάκτυλό σας μὲ
τὸ μαντύλι σας.

Μὴ σπρώχνετε διὰ νὰ πάρετε τὴν θέ-
σιν τοῦ προηγούμενου σας. Περιμένετε
τὴν σειράν σας. Ἀλλως, εἰσθε ἀνάγω-
γοι καὶ προσβάλετε τὴν χώραν σας.

Ἐνα ἄλλο ἐλάττωμα τοῦ Ρωμηοῦ εἶ-
νε νὰ στέκῃ κατὰ ὀμίλους ἢ μὲ κανένα
φίλον του ὅταν συναντηθῶν, μὲς' στὴν
μέση τοῦ πεζοδρομίου, ἢ κἄποιου ἄλλου
διαβατικοῦ μέρους, νὰ κουβεντιάσῃ, ἀδι-
αφορῶν ἂν τὸ πεζοδρόμιον εἶνε στενὸν
καὶ ἐμποδίζει τὴν ἐλευθέραν κυκλοφο-
ρίαν τῶν πολιτῶν, ἀδιαφορῶν διὰ τὴν
ἐνόχλησιν ποὺ προσεγεῖ εἰς τοὺς ἀνερχο-
μένους καὶ κατερχομένους πολίτας οἱ ὁ-
ποῖοι εἶνε ἀναγκασμένοι νὰ διαγκωνί-
ζονται ἢ καὶ νὰ σπρώχνουν πολλές φο-
ρὲς τοὺς ἀμερίμνως κουβεντιάζοντας στὸ

μέσο τοῦ πεζοδρομίου, διὰ νὰ περά-
σουν.

Κι' αὐτὸ τι ἄλλο φανερώνει παρὰ τὸ
ξυκαμπουσινόν τοῦ Ρωμηοῦ πρὸς πάν-
τα ἄλλον πλὴν τοῦ ἑαυτοῦ του;

Οἱ πολῖται ὅλοι, οἱ μὴ ραγιαῖδες, ὁ-
φείλουν νὰ κάνουν παρατηρήσεις εἰς
τοὺς οὕτω πως ἀπολιτίστους συμπολίτας
των. Εἴπαμε διὰ τὸ ἔργον τῶν ἐπιλέ-
κτων πολιτῶν—εἰς τὴν ριζικὴν ἀναμόρ-
φωσιν μας—νὰ μὴ εἶνε πιά παθητι-
κόν.

ΜΕΓΑΛΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑΙ ΑΝΑΚΑΙΝΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΕΠΟΜΕΝΑ ΦΥΛΛΑ

Ἀπὸ τὴν πληθώραν τῶν ἐπιστολῶν τὰς ὁποίας ἐλά-
βαμε καὶ ποὺ προέρχονται ἀπὸ πάσης τάξεως, πάσης
μορφώσεως καὶ πάσης ἡλικίας ἀναγνώστας, κατὰ τὴν
εἰς ἓνα συμπέρασμα : Ὁ ἐθνοφιλισμὸς ὁλῶν τῶν ἀνα-
γνωστῶν μας, διὰ τὰ περιεχόμενα θέματα τοῦ α' φύλλου
—διότι τὸ β' τὴν στιγμὴν ποὺ γράφομεν τὰς γραμμὰς
ταύτας δὲν ἔχει κυκλοφορήσῃ—εἶνε ἀμέριστος ἀπὸ τοῦ
βαθνυστάται ἐπιστήμονος φιλοσοφοκοινωνιολόγου κ.
Α. Ἀθανασοῦλῃ μέχρι τῶν μικρῶν μαθητῶν τῶν Γυμ-
νασίων. Πολλοὶ δὲ μᾶς ζητοῦν περισσοτέρας σελίδας φι-
λολογικῆς ὕλης Ἐγκρίνοντας δὲ τὴν ἐπιθυμίαν τῶν προ-
βαίνεμεν ἀπὸ τὰ ἐπόμενα φύλλα εἰς μεγάλῃς ἀνακαί-
νήσεις εἰς τὸ φιλολογικὸν του μέρος, προσθέτοντες ἐξέ-
χοντα φιλολογικὰ δημοσιεύματα πρωτότυπα, ἐπαγωγὰ
καὶ πρὸ πάντων ἐδιαφέροντα τοὺς νέους. Φιλολογικὸν
δημοσίευμα λ. χ. τοῦ ἐν λόφῳ κοινωνιολόγου κ. Α. Ἀθα-
νασίου διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν νέων εἰς τὴν ζωὴν. Ἐνα
ἔξοχον ποίημα—μᾶλλον ἔπος τοῦ Κλαυδίου Μαρκίνα, ὁ-
πὸ τὸν τίτλον «Τὸ Φυλαχτὸ» ἦτο διάλογον μεταξὺ Ἑλλά-
δος καὶ Νεοέλληνας, τὸ ὁποῖον—ἐνθουσιασθεῖς ἐπὶ τῇ
ἐκδόσει τοῦ «Ἐγερτηρίου» τῷ 1915, μᾶς εἶχεν ἀποστείλῃ
ὁ ποιητής. Ἐνα πρωτότυπον ἑλληνικὸν μυθιστόρημα,
ἐπαναστατικὸν ἀπὸ κοινωνικῆς καὶ φεμινιστικῆς ἀπ' ὕψους

ως γραμμένον ἀπὸ τὸν λόγιον πρόσφυγα Β. Κ. ὑπὸ τὸν
τίτλον «Ἡ Γιλνιζὲ Χανούμ» περισσευόμενον εἰς τὸν
φλογερὸν ἔρωτα μίᾳ χα οὐμίσσας πασαδοπούλας τῆς
Θεσσαλονίκης ὅταν αὕτη ἦτο ἀκμή ὑπὸ τοὺς Τούρκους
μὲνα ἑλληνα, τὸν ἴδιον πιθανῶς τὸν λόγιον συγγραφέα ὁ-
χι μόνον ὑπέροχον ὡς ἔρωτικὸν μυθιστόρημα ἀλλὰ καὶ
βαθύτατα διδακτικὸν ἐν σχέσει μὲ τὰ δικαιώματα τοῦ ἔ-
ρωτος. Ἐνα ποίημα πρὸς τοὺς Προσκόπους καὶ Ἀθλη-
τὰς ὑπὸ τοῦ Σ. Βρέλλου. «Φίλα ἡ Ἐρως ; » ὑπὸ τῆς
Τ. Κ. Τζοβάρας. Ὡσαύτως ἑτέραν ἀποψιν τοῦ αὐτοῦ θέ-
ματος ἀπὸ τὸν Μάγον Λάτσαν. Ἐνα σάν ρομάντζο ἀπὸ
μῆαν «Ἀτθίδα Χειράφειον» μὲ τὸν τίτλον «Ἐξέχουσαι
γυναικεῖς προσωπικότητες». Πλατωνικὸν εἰδὸλλιον «Ἀρ-
σακιάδος καὶ Λογίου» ἀφαστον, καὶ ὅλη ἡ μεταξὺ τῶν
διαμορφθεῖσα ἀλληλογραφία, σπαρταριστὴ, αἰθερία καὶ
πολλὰ ἄλλα ἐνδιαφέροντα συγκινούντα καὶ ἐξυγιανόμενα
δὲς ψυχὰς σφύζουν ἀπὸ ζωὴν καὶ ὕγιειν π' ὅπου. Περι-
μείνατε λοιπὸν τὴν ἀναγγελλομένην ἀνακαίνην ἢ ὁποῖα
θὰ ἐκανοποιήσῃ καὶ τὸ δυσκολώτερον φιλολογικὸν γούστο.

Μᾶς ἐστὶν ἄλλων πολλὰ ἐνδιαφέροντα δημοσιεύμα-
τα ἀπὸ ἐπιστημόνων λογοτέχνων καὶ νεοσσοῦς εἰς τὴν
λογοτεχνίαν πρὸς τῶν ὁποίων θὰ ἐπιληφθῶμεν ἐν ἑκτάσει
εἰς τὸ ἐπόμενον ἀναγράφοντες καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἀπο-
στελλῶν των.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἀφοῦ ἡ ζωὴ μας περνᾷ τόσον ἀστερ-
κίαιως, δονέσεις οἱ νέοι δὲν μπορεῖτε
ποτέ νὰ τὸ φαντασθῆτε, ἀλλὰ σὰς τὸ πι-
στοποιούν ὅσοι τὴν ἐπέρασαν, ὁ σωφύτε-
ρος τῶν σοφῶν, δηλονότι ἡ πείρα—καὶ
ἀφοῦ τὰ χρονικά της ὄρια ἀπέναντι τῆς
ἀβυσσώδους Αἰωνιότητος, εἶναι τόσον
μηδαμινὰ ὥστε νὰ προσεγγίζον σὸ γε-
λοῖον, ποῖαν σημασίαν ἔχει τότε, ὅχι
μόνον ἀπὸ φιλοσοφικῆς ἀλλὰ καὶ ἀπὸ
πραγματολογικῆς ἀπόψεως, ἐὰν τὰ περὶ-
σσωμεν μὲ χλυδὴν καὶ εὐμάρειαν καὶ ἐπὶ
τίβρων ἑκατομμυρίων καθήμενοι, ἢ τὴν
περᾶσμεν μὲ ἐντιμον πενίαν καὶ Διογέ-
τειον λιτότητα καὶ αὐτάρκειαν; Μήπως
ὁ πᾶμπανος Τρικουπῆς καὶ ὁ πᾶμπλου-
τος Σκουλούδης δὲν ὑπέκυψαν ἐξ ἴσου εἰς
τὸ μοιραῖον τῆς χρονικῆς οὐκιστοκτι-
κότητος; Ποῖος μακαριώτερος ἦδη
τῶν δύο; Ὁ πρῶτος, ὁ διδάξας διὰ τοῦ
παράδειγματός του διὰ τῆς ζωῆς δὲν θὰ πῇ
μόνον ὅτι, ἢ ὁ δεύτερος, ὁ διδάξας τὴν
ζωὴν ὡς ἀχόρητον θησαυρισμόν; Καὶ
ἀφοῦ εἶναι ἔχον τὰ πράγματα, κα-
θωρισμένα δυστυχῶς οὕτω, ἀπὸ τὴν ἀ-
πεγκτον τῶν ἀνθρώπων μοῖραν, ἀξίζει
τὸν κόπον νὰ τὴν ζήσῃ τις—ἐὰν ὑπερά-
νω τοῦ κτήνους ἔχει ὑψωθῇ—κατ' ἄλλον
τρόπον, παρὰ δι' ὠραίων χειρονομίων,
αἱ ὁποῖαι συντρέχουν τὸν ἐξωραϊσμόν της,
ὅποτε καὶ τὴν ποσοτικὴν οὐκιστοκτι-
κότητά της ἡ ποιοτικὴ ὠμορφιά της;
Ἡ ζωὴ ἡ ὁποία ἀφιερώνεται εἰς τὰς
ὠραίας χειρονομίας, εἶναι ἡ ἀξίονισσα ὠ-
ραία ζωὴ. Εἶναι ἡ ζωὴ ποῦ ἐμπνέει ἢ
θεῖα πνοή, ἢ ἐκμηδενίζουσα τὴν οὐκισ-
τικὴν τῶν χρονικῶν ὁρίων της καὶ τὴν
διευρύνει μέχρι τῆς ἀθανασίας. Ἐγκολ-

ωθῆτε τὴν, ὃ καλοὶ μας νέοι, ὃ
τορτρώσατε νὰ κατανικήσετε τὴν ἐν τοῖς
σπλάγχνοις σας φωνὴν τοῦ κτήνους κα-
ζήσατε τὴν ἐπὶ ἀπαύστως εὐρύπνοον καὶ
μεγαλόπνευστον. Ἐνθουσιάζοντο πάν-
τοτε ἀπὸ τὰς ροδοσταλάκτους μολπὰς
της. Ἀπὸ τὰς ἀρμονικῆς μελωδίας της,
ποῦ προορισμὸν ἔχουν νὰ σὰς ἐπιλεπτύ-
νουν μέχρι τοῦ σημείου νὰ σὰς γίνῃ ἀκου-
στὸς ὁ πόνος τοῦ κόσμου καὶ τὸ βογγητὸ
τῆς ἀθλιότητος, τὰ ὁποῖα θὰ ἀφυπνίσουν
εἰς τὴν ψυχὴν σας, ἐὰν αὕτη εἶναι με-
γάλη καὶ ὠραία, τὴν ὑπνώτουσαν φω-
νὴν τοῦ Θεοῦ.

Ἄλλ' αὐτὴν τὴν Ἀνωτέραν ζωὴν, τὴν
μόνην ἀνταξίαν διὰ κάθε ὠραιοψυχον
νέον, θὰ μπορέσετε νὰ τὴν ἐγκολπώθητε
καὶ νὰ τὴν ζήσατε εὐρώως, ἀνέτως καὶ
ἡδέως, μόνον ἐὰν θελήσετε νὰ ἐξελιχθῇ-
τε εἰς «Ἀ ν ὠ τ έ ρ ο υ ς Ἀ ν θ ρ ὡ
π ο υ ς». Διότι τώρα δὲν εἰσθε. Κανείς
σας. Διότι εἴπαμε, τὰ ἐκατόμυλλα δὲν
παρουσιάζονται αὐτομάτως. Καλλιερгоύν-
ται. Βεβαίως δι' αὐτὰς πρῶτα πρέπει
νὰ ὑπάρχει ὁ καλὸς σπόρος. Καὶ ὅταν
καὶ ὅπου ὑπάρχει ὁ κατάλληλος τοιοῦτος
διὰ νὰ μᾶς δώσῃ τὸ ἐκατόμυλλο, χρειά-
ζεται τότε ἡ ἐπιμελημένη καλλιέργεια τῆς
γῆς ἐπὶ τῆς ὁποίας ἔχει ριφθῇ. Καὶ ὅσοι
ἀπὸ σὰς αἰσθάνεσθε δι' ὑπάρχει ὁ κα-
λὸς σπόρος μέσα σας, στρέψατε ὅλας τὰς
φροντίδας σας νὰ τὸν καλλιεργήσετε,
Προσεκτικὰ. Ἐνταυτίκα. Φιλόστοργα. Μὲ
πάθος καὶ λαχτάρα ὅποτε καὶ μόνον θὰ
βλαστήσῃ καὶ θὰ δώσῃ τὸν Ἀ ν ὠ τ έ ρ ο
Ἀ ν θ ρ ὡ π ο υ ς.

Φροντίσατε ν' ἀποκτήσετε ὅλα τὰ ἐ-
φόδια διὰ τῶν ὁποίων θ' ἀντικρύσετε
τὰς ὕλικας ἀνάγκας τῆς ζωῆς. Ἄλλὰ
πρὸς Θεοῦ, μὴ ἐγκλειστέτε εἰς τὰς ἀνά-
γκας αὐτὰς ὅλην τὴν ζωὴν. Μὴ τὴν μο-
νοπλευρῆσατε. Μὴν ἀπορροφηθῆτε ἐξ ὁ-
λοκλήρου ὑπ' αὐτῶν ὥς συμβαίνει σήμε-
ρον εἰς τὸ περιβάλλον σας. Διότι μονο-
πλευρῆσμενοι θὰ ἰσοφρῶνίζετε τότε μάλ-
λον πρὸς γουρουνία παρὰ πρὸς ἀνθρώ-
πους ὅσον καὶ ἂν δὲν θὰ διακρίνεται ἐν
τῷ προσώπῳ σας ἡ μορφή τῶν πρώτων.

Διαφυλάξτε τὸ μέγα μέρος τῶν φρον-
τίδων σας, τῶν σκέψεων σας, τῶν πό-
θων σας δι' ὑψηλότερα πρὸς τὸν ἑαυτὸν
σας καθήκοντα. Διὰ τὸν πνευματικὸν σας
ἀνυψωμὸν καὶ τὸν ψυχικὸν σας ἐξευγε-
νισμόν, ὅποτε καὶ μόνον δὲν θὰ ἐπέλθῃ
ἡ ἀποστερώσεως τῆς ἐσωτερικῆς πηγῆς,
ἐξ ἧς ἀναβλύζει ἡ ζωογόνος ἡθικὴ δρο-
σιὰ καὶ τὸ μεροβόλον ὑψηλὸν συναίσθη-
μα, ἐξ ὧν γεννᾶται ἡ πλατυτέρα καὶ ὑψη-
λότερα ἱκανοποίησις τῆς ζωῆς, ἢ τοῖς ἢ
εὐδαιμονία. Καὶ καλλιερгоύντες ἑαυτοὺς,
ἐκχερᾶντες τὸν ἐσωτερικὸν σας κό-
σμον, λιπαίνοντες καὶ ἀρδεύοντες αὐτόν
θὰ κάμντε νὰ βλαστήσῃ τότε, ἐπανα-
λαμβάνομεν, νὰ ἀνθήσῃ καὶ λουλουδίῃ
ὁ «Ἀ ν ὠ τ έ ρ ο ς Ἀ ν θ ρ ὡ π ο υ ς». Ὁ, τί
μέγα ἀληθὲς βλάστημα! Μὴ πιστεύετε
δι' ὑπάρχει ἀνώτερον τοῦτο ἀπὸ κτήμα
εἰς τὸν κόσμον. Οὕτε θρόνος, οὕτε θη-
σαυρὸς, οὕτε ἀξίωμα, οὕτε ἀπόλαυσις,
οὕτε δόξα. Τί τιμὴ, ξεχωριστὴ καὶ ἀγῆ-

ρατὴ γιὰ ἕον, νὰ βγαίῃ τὸ ἰδιανικόν
του πρὸς πηλὰ ἀπὸ ὅλων τῶν ἄλλων, ποῦ
εἶνε γύρω του. Σταθερὸς αὐτός, ἀκούσι-
στος, ἀλύγιστος, ἀδιαχώριστος ἀπ' αὐτό,
νὰ μὴ τὸν πτοῦν δι' εἶναι πολλοὶ οἱ
ἄλλοι, οἱ ταπεινοί, νὰ μὴ τὸν παρασύρῃ
ὁ φόβος τῆς ποσοτικῆς δυνάμεως τῶν.
Ἄλλ' αὐτὸς ἔχων ἀσπίδα τοῦ τὴν ποιου-
κὴν δύνανται νὰ τραβῇ ἴσια καὶ ἀπτότητα
τὸν δρόμον του κατηγών, προσηλυτίζων,
διδάσκων ὅχι μόνον μὲ λόγια ἀλλὰ καὶ
διὰ τῆς μεγάλης ζωῆς του, πανώμορφος
οὕτω αὐτὸς ὡς ἰδέα, πανωραῖος καὶ ὡς
ἀνάματος ἐπιδιώξεις τῆς κατισχύσεως τῆς
ιδέας του. Διότι ἡ ὠραία ἰδέα χάνει πο-
λὸ ὅσον ὠραία καὶ ἂν εἶναι, ἐὰν δὲν
ἐνεργηθῇ πλήρως, ἐὰν δὲν συνδυασθῇ μὲ
μὴ φλογισμένη ἐπιδίωξιν τῆς κατισχύ-
σεως καὶ πρακτικῆς ἐφαρμογῆς της. Τί
ἄφθαστος τιμὴ εἰς τὸν νέον, ἐν ὧ βλέπει
ὅλους χωμένους εἰς τὴν ὕλην καὶ τὸν
ὕλισμόν, αὐτὸς ν' ἀπστελῇ τὴν Ὅσιν
ἐν ἐρήμῳ, ἰδιανιστὴς πανωραῖος, ὑπερύ-
ψηλος ἐσωτερικῶς, ἀπέναντι ἄλλων πα-
νυψηλῶν ἐξωτερικῶς, ἀλλὰ πανασχημῶν
ἐσωτερικῶς, στυλβόντων ἐξωτερικῶς ἀλ-
λὰ σχοληκοβρωμούντων ἐσωτερικῶς. Τί
τιμὴ σὸν νέον, μετὰ τὸν τὸσον καὶ τὸ-
σον ασκησιμὸν καὶ ψιμυθισμὸν
«Ἀνωτέρων», νὰ εἶναι αὐτὸς ὁ ἀψιμύθιω-
τος, ὁ πραγματικὸς, ὁ ἐκ τῶν ἑνδον
«Ἀνωτέρων».

Ἄλλὰ τί σημαίνει «Ἀνωτέρων» Ἀν-
θ ρ ὡ π ο υ ς;

(Τὴν ἀπάντησιν θὰ δώσωμεν εἰς τὸ
ἐπόμενον)

Η ΕΠΙΠΟΛΑΙΟΤΗΣ

Γ'.

Θέλετε τώρα νὰ βοηθῆτε τὴν εἰρηνωτέ-
ραν αἰτίαν ποῦ σκοπεύεται ἐκαστοτὴ ἢ
πρόδοτος τῆς χώρας μας; Ἐδῶ θὰ τὴν
ἀναζητήσετε; Εἰς τὴν παραγνώριον τῆς
ἀξίας τοῦ μυαλοῦ καὶ εἰς τὴν ἀναγνώ-
ρισιν ὡς τῆς μεγίστης ἀξίας τῶν βοηθη-
τικῶν μέσων τοῦ μυαλοῦ; τῶν γνώσε-
ων. Εἰς τὴν ὑποτίμησιν τῆς διὰ τῶν
ζωντανῶν ὀφθαλμῶν διερευνησέως τῆς ζω-
ῆς καὶ εἰς τὴν ὑπερτίμησιν τῆς διὰ τῶν
νεκρῶν ὀφθαλμῶν τῶν βιβλίων σπουδῆς
αὐτῆς. Εἰς τὴν ὑπερτίμησιν τοῦ «ἄμορ-
φα εἰπομένου» καὶ ὑποτίμησιν τοῦ «ὀρ-
θῶ εἰπομένου». Μεταξὺ δὲ ἀνθρώπων,
ποῦ ὁ ἕνας θὰ πῇ πέντε λόγια σταράτα,
ὀρθῶ, ἀδίσταστα σὺν ἀγκυράρι μισμᾶ-
ρινα καὶ ὁ ἄλλος θὰ πῇ ἑκατὸ ἢ καὶ
πεντακόσια ἢ καὶ γίλια—ὅσον περισσό-
τερα τόσον καλλίτερα γι' αὐτόν—ἀε-
ρῶδη, ἀλλὰ ὠμορφα βαλμένα, κοῦφια,
ἀκαρπα, ἀνωφέλεια, ἀλλὰ δείχνοντα
πλοῦτον ἀπὸ γνώσεις, καλύπτοντα ἐπὶ
τὴν ἑλλειψιν τῆς γνώσεως, ποῖος νομί-
ζεστε δι' αὐτὸν ἀνθρώπον, θὰ ἀκού-
σῃ εὐαρεστώτερα, θὰ ἐπικροτηθῇ, θὰ
προτιμηθῇ; Εἶνε εὐνόητον. Διότι ὁ ἐλ-
ληνικὸς λαὸς καὶ διὰ τὴν ἐπιπολαιότητα
του καὶ διὰ τὴν ἐμψυκτικὴν ὀρατοπᾶθειαν
του σαγηνεύεται. Ἀλίσκεται ἀσυγκρίτως
περισσότερον ἀπὸ ἐκεῖνον ποῦ τὰ λέγει
ἄμορφα παρὰ ἀπὸ ἐκεῖνον ποῦ τὰ λέγει
ὀρθῶ, ἐξ οὗ καὶ ὁ θοῖαμβος ἐκαστοτὴ,
ἀνέκαθεν, τῶν διημαγωγῶν, ὑπὸ τὴν εὐ-
λογεσίαν τῶν ὁσίων, καλύπτουσιν ἀδια-
περάστως πᾶσαν διανοητικὴν ἢ ἡθικὴν
αὐτῶν ἀναπηρίαν ἢ χαλαρότητα ἢ ἀνε-
πάρκειαν, ἀλίσκονται υορφωμένοι καὶ
ἀμόρφωτοι.—Μὰ καὶ οἱ μορφωμένοι;—
Ναί, δυστυχῶς. Ἐνα σχετικὸν γεγονός
μοῦ ἔκαμε ὅλους ἐξαιρετικῶν ἐντύπω-
σιν.

Πολλοὶ βεβαίως θὰ ἐνθυμούνται τὸ
συμβάν πρὸ ἐτῶν, ποῦ τὸσον
θόρυβον ἤγειρε καὶ καταδ' ὠ-
ξεῖς καὶ φυλακίσεις ἐπροκάλεσε
τῆς οὐρανοποιήσεως τῆς γῆς,
τοῦ ὁποίου ἥρωες ἦσαν οἱ κ.
Ἀρνέλλος καὶ Χριστιαννὸς
πυλὸς Ἀθαν. Ὅταν μετὰ χρό-
νια, οἱ οὐρανοποιοὶ τῆς γῆς
εἶδαν δι' ἡ γῆ, κακοῦ φύλου
«οὐκ ἐβούλετο συνίεναι» εἰς
τὴν οὐρανοποίησιν της, ἀλλ'
ἔμενε πάντοτε ἐδῶ κάτω, σὴν
χθονὶ καὶ βρωμερᾷ ἐπίπεδῳ,
ἐγκατέλειψαν τὴν οὐρανοποίη-
σιν καὶ προσγειώθηκαν, διω-
ρίστησαν ἐκπαιδευτικοὶ λει-
ουργοί. Ὁ Χριστιαννὸς πυ-
λὸς—τὰ ἔγνη τοῦ ὁποίου ἔχω
χάσει πρὸ πολλῶν ἐτῶν καὶ
τὸν ὁποῖον, ἐὰν ἔγῃ, χαίρει
ἐντεῦθεν, ἐὰν ἀέθανε, μακα-
ρίσθω—διωρίσθη Σχολάρχης εἰς
τὰς Ἀθήνας. Ὁ μακαρίτης
Πολ. Δημητριάδης ἔκαμε
τότε μὴ διάλειψιν σὸν Πα-
νασὸν περὶ πνευματισμοῦ, τὴν
ὁποῖαν ἠδύνατό τις νὰ ἀνα-
μᾶσθαι ὅχι πρὸς φουτουριστικὴν

ἀλλὰ ὑπερφουτουριστικὴν. Μὲ ἀφαντά-
στως παιδαριώδεις σκέψεις, ὡς μοῦ εἶ-
παν μερικοὶ ποῦ τοὺς ἐρώτησα, διότι
ἐγὼ δὲν ἐπῆγα στὴ διάλεξιν. Ὁ φίλος
μου Χριστιαννὸς πυλὸς πῆγε. Τὸν εἶδα
τὴν ἐπομένην καὶ ἐπροκάλεσα τὰς κρί-
σεις του. Καὶ μοῦ ἀπαντᾷ αὐτολεξεί καὶ
μὲ ὅλην τὴν ἀννημυσίνην μου ἐνθυμού-
μαι καὶ θὰ ἐνθυμούμαι πάντοτε τὴν ἀ-
πάντησίν του, διότι ἔκαμε βαθυστάτην
αἰσθησιν, ὅτι ἕνας ἐπιστήμων καὶ δι'
εὐφυσέτατος καὶ ὀρνεύστατος ὅπως ἦτο
ὁ Χριστιαννὸς πυλὸς, ἔκρινε τὴν ἀξίαν
μῆς διαλέξεως, συνεπῶς καὶ τὴν ἀξίαν
τοῦ ὁμιλητοῦ, ἀπὸ τῆς γωνίας ποῦ αὐ-
τὸς τὴν ἔκρινε, ἀπὸ τῆς γωνίας ποῦ βλέ-
πει τις δι' τὴν οὐσίαν ἀλλὰ τὴν ἐπιφά-
νειαν, τὴν μορφήν.

—«Ὁμορφα τὰ εἶπε» Ἦτο ἡ ἀπάν-
τησις τοῦ Χριστιαννοπούλου. Δὲν ἀ-
πέβλεψεν εἰς τὸ δι' εἶπεν ἀρλούμπες,
ἀλλ' ἀπέβλεψε εἰς τὸ δι' τῆς εἶπε ὠμορ-
φα. Ἐσαγηνεύθη ἀπὸ τὴν μορφήν εἰς
βάρος τῆς οὐσίας. Καὶ ἀφοῦ ἕνας ἐπὶ
στήμων καὶ δι' εὐφυσέτατος κρίνει μὲ
αὐτὴν τὴν βάσιν, τί περιμένετε ἀπὸ τοῦ
ἀμορφώτους;

Αὐτὸ λοιπὸν τὸ φοβερὸ φυλετικὸ μας
ἐλάττωμα πῶς θὰ τὸ χτυπήσωμε, πῶς
θὰ τὰ μειώσωμε, πῶς θὰ τὸ περιορίσω-
με; Οἱ ἱατροὶ καὶ ψυχολόγοι ἔχουν
τόν λόγον.

Ἄλλ' ὑπάρχει καὶ κάποια συνέχεια
διὰ τὸ ἐπόμενον.

Η ΧΑΡΙ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

(Γράμματα ἀπὸ τῆς κορφῆς τῶν βουνῶν).

Ξαπλωμένος ἐ' ἀπομεσήμερον στὴν κα-
ταπράσιν καὶ μαγευτικὴν χλόην ἐνδὲς μι-
κροῦ βουνοῦ θαυμάζω τὸ μεγαλεῖον τοῦ
θεοῦ καὶ τὴν ἀνεπάντητην ὠμορφίαν τῆς
γῆς χάριτος. Πρέπει κανεὶς γιὰ νὰ νοι-
ώσῃ τὴν χάριν τῆς φύσεως καὶ νὰ θαυμάσῃ
τὰ τόσα τῆς κάλλης ποῦ μὲ μεγάλην σοφίαν
τῆς χάριτος ὁ πάνσοφος δημιουργὸς νὰ
ἔλθῃ ἐδῶ ψηλὰ στὸ βουνὸ νὰ δῇ μὲ τὰ
μάτια του τὸ μεγαλόπρεπον θέαμα ποῦ
φέρνε στὰ μάτια τῆς ἀλάστας ὄντας τὴν
κνιτίζουσαν ἀπὸ τοῦ ἀπ' τῆς κορφῆς τῶν
βουνῶν. Πρέπει κανεὶς γιὰ νὰ γνωρίσῃ
καλὰ—τὴ φύσιν νὰ ἐρθῇ ἐδῶ νὰ καθίσῃ
στὴν κορφή κανενὸς ὑψώματος καὶ ἀπὸ
κεῖ νὰ ρίξῃ τὸ βλέμμα του μακριὰ στὰ
δέντρα, πρὸ σου δύνουν νὰ νοιώσῃ τὴν
χασὰ τοῦ παραδείσου καὶ νὰ ἀκούσῃ τὸ
λάλημα τῶν πουλῶν ποῦ εἶνε ἡ γλυκὴ
τέρας ψάλλει τὸν ἀρμονικὸν καὶ τοῦ ὠ-
ραίου. Ἐδῶ ὅλα εἶναι ὠραία ἀρμονικὰ
ποιητικὰ, μεγαλοπρεπὰ, θαυμάσια. Σπίτι,
καλύβες, δέντρα, κλαριά, ἴλα εἶναι φτια-
σμένα σὰν ἀπὸ χερί δεξιῶν ζωγράφων.
Ἐδῶ ὅλα ἔχουν ζωὴ, ἔχουν μὴ ἀ, ἔχουν
τραγοῦδι, ἐνῶ κάτω στοὺς κῆπους ὅλα
μοιάζουν μ' ἄφωνα καὶ ἄχαλα κορμιά.

—Ἐδῶ ψηλὰ στὸ βουνό, στὴν ἥσυν
χία μακριὰ ἀπ' τὴν ποδοβολή τῶν πολε-
ων πρέπει νὰ ζῇ κανεὶς γιὰ νὰ νοιώσῃ
τὸ ἀληθινὸν μεγαλεῖο τοῦ θεοῦ ποῦ θέλη-
σαν μερικοὶ νὰ ἀρνηθῶνται. Ἐδῶ κάτω
ἀπ' τὰ δέντρα πρέπει νὰ κοιτᾷ κανεὶς
γιὰ νὰ δῇ πόσο διαφορετικὴ εἶνε ἡ χαρού-
μενη ζωὴ τοῦ βουνοῦ ἀπὸ τῆς δακρυπό-
τιστης ζωῆς τῆς πόλεως. Ἐδῶ ἡ φύσις κρεῖ-
μύθος ἐκπομπὴς διθυράμβου, ἐδῶ τὸ
περιβάλλον κρεῖ τὴν χαρὰ τὴν
εὐτυχίαν τὸ γέλοιο. Ἐδῶ ἡ
ζωὴ καὶ ὁ θάνατος δύνουν ἀ.
δελφικὰ τὸ χερί. Ἐδῶ ὁ ἀέ-
ρας ξαναγεννᾷ τοὺς ἀνθρώπους
καὶ τὸ ὠραῖο νερὸ τῆς βροχῆς
λας ποῦ δροσίζει τὰ φλογισμένα
στῆθη τῶν διαβατῶν ἀνασταί-
νει τοὺς μισοπεθμένους....
Ἐδῶ.... ἀχ.... ἐδῶ... πῶς ἀξί-
ζει κανεὶς νὰ πεθάνῃ γιὰ νὰ
ταφῇ στὴν ἀφάνταστη τῆς φύσεως
καλῶν...

ΣΤΕΦ. Α. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΙΩΝΙΑ ΣΑΛΩΜΗ...

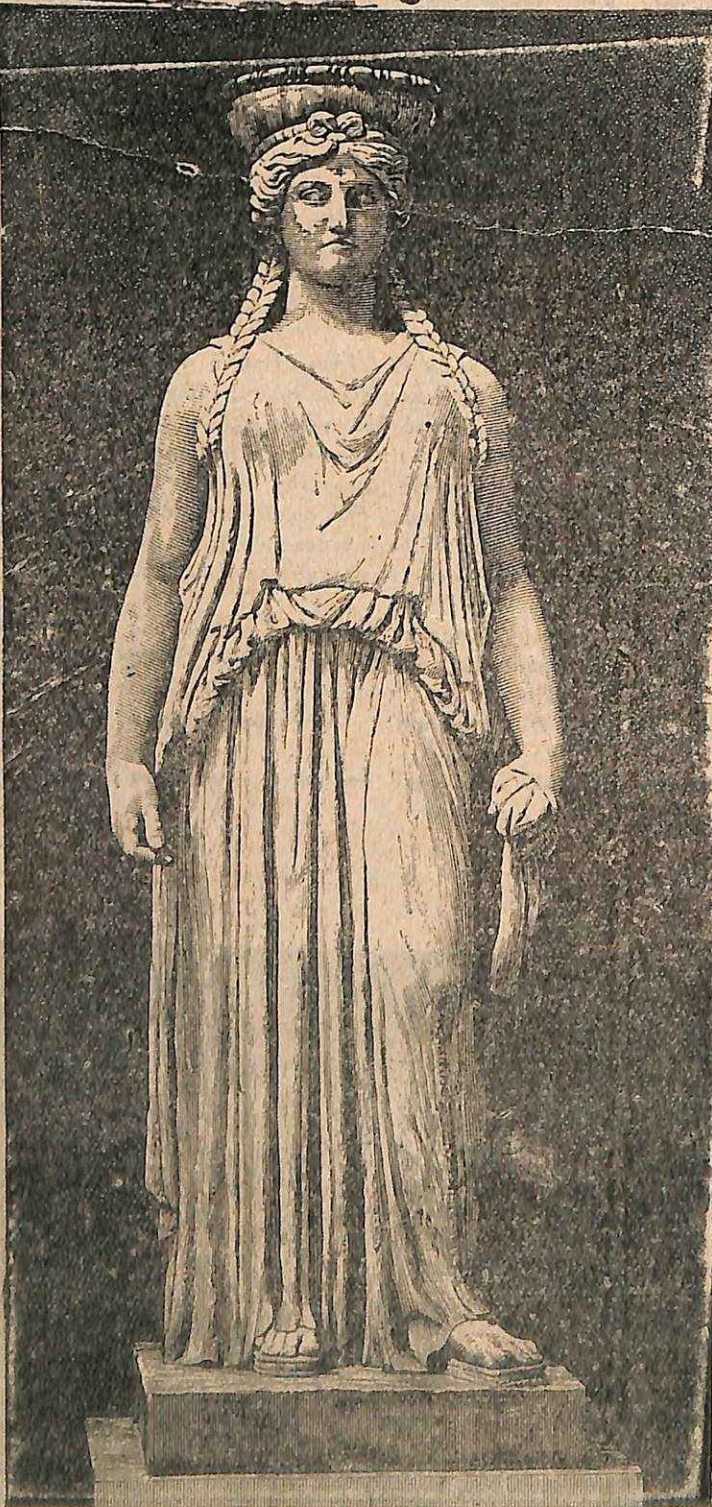
ΕΙΚΑΣΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΔΟΜΕΝ, ΒΑΡΔΑΚΩΣΤΑ

Ο τόσον κομψός εις την γραμμή του καλλιτέχνης του «Εγερτηρίου» Βαρδακώστας αποδεικνύεται από το κατωτέρω διήγημα του κομψός ως αὐτὸς κατὰ τὴν ἔκφρασιν καὶ τὴν σκέψιν. Καὶ νέος καὶ ἀπὸ τοῦ νέου τοῦς τιμῶντας τοῦς νέους, μὲ εὐρὴ ἀναμφιβόλως καλλιτεχνικὸν μέλλον, δὲν ἐπαναστατεῖ—διὰ τὴν φανή δὴθεν νεωτερίων—κατὰ τοῦ ἰδανικοῦ τοῦ ἀνθρώπου—καὶ ὁ ἀνθρώπος ἀνεὶ ἰδανικοῦ ἐπα- νέρτεται εἰς τὸ κτήνος· ἀλλὰ τὴ διυλίζει ἀφίνει ὅσα ἡχρήστευσα ἡ ἀνὺψωσι τοῦ ἀνθρώπου, ἔχεται στερεῶς εἰς ὅσα ἐπιβάλλει ἀκρότη ἡ ἀτέλεια τοῦς ὡς κοινωνίας ὡς ὁμαδικῆς ζωῆς καὶ ἐν κομποῦται τὰ νέα ὅσα αἱ ἀνάγκαι τῆς ἐξελισσομένης ζωῆς δημιουργοῦν. Ἀλλὰ ποτὲ δὲν τὰ ἀποποιεῖται ὅλα ὡς πράττουν, πολλοί—οἱ κομποῦνται—ἀχαλινώτως μοντερνίζοντες νέοι. Νέος καὶ ὁ Βαρδακώστας καὶ μάλιστα ἀπὸ τοῦς νέους τοῦς φύσει καὶ θέσει ἀριστοῖς. Ἀλλὰ δὲν παρσύρεται ἀπὸ τὸ ρεῖμα τῆς ἡθικῆς ἀναρχικότητος ποὺ εἰσέλασεν ἀκρότητον εἰς τὴν κοινωνίαν μας καὶ τὰ σωριάζει ὅλα κάτω. Καὶ δὲν παρσύρεται διότι ἔχει εἰδικήν τὸν προσω- πικότητα. Διότι ὅσοι μόνον δὲν ἔχουν τίποτε ἰδικόν τοῦς, οὔτε σὺ μυαλό τοῦς, οὔτε σὺ ψυχὴ τοῦς, αὐτοὶ ἐνκομποῦνται τυφλοὶ σὺ τυφλὰ ὅσα ὁ δηλητηριασμέ- νος ἀνεμοστρόβιλος τῆς παρα- παιούσης ἐποχῆς μας, τοῦς στέλνει «Οἱ γεινῶται» ὅμως τὰ παλληκάρια τὴν ψυχὴν, τὸ φρό- νημα, καὶ τὴν σκέψιν, δὲν τὰ χάνουν. Ἀνὴρ παρσύρονται. Χτέ- νοιται ἀκούνητοι εἰς τὰς θέσεις τῶν. Ἐνός ἀπ' αὐτὰ τὰ παλλη- κάρια εἶναι καὶ ὁ Βαρδακώστας ὡς τὸν ἀποδεικνύει τὸ κατωτέρω ἔργον τοῦς.

Ἡ πόρτα τῆς ἐκκλησίας ἀ- νοίξε γρήγορα καὶ ἕνας ἀνθρώ- πος τυλιγμένος σὲ μαῦρα ὀυ- χα, βγήκε ἔξω καὶ τὴν ξανά- λεισε βιασινὰ. Ὁ παπᾶς Ἄννας διπλώθηκε καλλίτερα σὺ μαῦρα τοῦ ῥάσας καὶ τρά- βηξε μέσ' σὺ σκοτάδι... Ὁ ἀέρας σφύριζε δαιμο- νικά καὶ ἔκανε τὰ τεῖμα τῆς ἐκκλησίας νὰ τρίβουν. Κάπου κάπου ἔσκιζε τὸ σκοτάδι καμ- μιὰ ἀστραπή ποὺ ἔδειχνε τὸ δρόμο σὺν κατὰ, ἀλλοιώτικα ἦσαν ἀδύνατο νὰ περπατήσῃ. Γύρω τοῦ, ἀγριο σκοτάδι καὶ μοναχία. Μόνον πέρα... μακριὰ κατὰ τὸ παλάτι ξεχώ- ριζαν μερικὰ φῶτα, ποὺ μόλις τὰ εἶδε, γύρισε μ' ἀποστροφή τὸ κεφάλι τοῦ. Περπάτησε ἔτσι ὥρα πολλή, ὥσπου κατὰλαβε τὸ κρεῖτο νὰ τὸν παγώγῃ καὶ τὴ βροχὴ νὰ τὸν χτυπήσῃ μετὰ μεγάλης σιγῆς σὺ πρόσωπο.

Ἀλήθεια! ἀπόψε ἦσαν κορασμένοι. Εἶχε διαβάσῃ πολλή, τὴ νύχτα σὺν ἐκ- κλησίᾳ καὶ τώρα πῆγαινε μὲ βία, νὰ βρῇ τοῦς ἀδελφοῦς τοῦ, τοῦς συντρόφους τοῦ σὺν ἀγῶνα γιὰ τὴν ἐπικράτησιν τῆς θρη- σκείας τοῦ Χριστοῦ.

Οἱ ὁπαδοὶ τοῦ Σταυρωμένου, οἱ λίγοι ποὺ μέινανε σ' αὐτὴ τὴ πολιτεία, προ- σπαθοῦσαν κρυφά, δὲν δὲν τοῦς ἀφι- ναν φανερά, νὰ κρατήσουν τὴν παλιὰ θρησκεία ποὺ εἶχε ἀρχίσει νὰ ὑποχωρῇ

σὺν κύμα τῶν πιδ ἐκφυλῶν παθῶν. Ὁ παπᾶς Ἄννας ποὺ ἦταν διαβασμέ- νος καὶ ἀφοσιωμένος σὺν παλιὰ θρη- σκεία, ἦταν ὁ ἀρχηγός τοῦς. καὶ τὸν ἀ- κούαν σὲ δει τοῦς ἔλεγε. Κι' ὅμως ἦσαν τόσο νέος ἀκόμα! δὲν εἶχε περάσει οὐδὲ τὰ τριάντα χρόνια. Τὸ πρόσωπό τοῦ θύμιζε κάτι ἀπ' τὸ Ναζωραῖο καὶ τὸ κορμί τοῦ ἦταν καλο- θεμένο γεμᾶτο δύναμι καὶ ζωή. Εἶχε ἀφιέρῳσιν τὴ ψυχὴ τοῦ σὺν λα- τρεῖα ΕΚΕΙΝΟΥ καὶ ἦταν ὑπέ- ροχο νὰ τὸν βλέπεις νὰ ψέλνῃ μὲ δακρυσμένα μάτια μπροστὰ σὺν εἰκόνα τοῦ, καὶ νὰ γονα- τίζει μπροστὰ σὺν ξύλινο σταυρὸ τοῦ.

II Στὴ μεγάλη αἴθουσα ποὺ δὲλ ἦταν ἄλλο ἀπὸ μὴν ἀπόκρυφον κατακόμβη, μὲ τοῦς τοίχους φαγωμένους ἀπ' τὴν ὑγρασίαν καὶ μὲ ἀπειρους σκοτεινοὺς θό- λους, ἀνθρώποι βρισκόντουσα πολλοί, ἀνακατεμένοι μὲ τ, θαμπὸ φῶς καὶ τοῦς καπνοὺς τοῦ λιβανιοῦ. Καὶ πάνω ἀπ' ὅ- λους ἦταν κρεμασμένος ἕνας μαῦρος ξύλινος σταυρός. Ἐπειδὴ πολλὰς φορὰς τοῦς κυνηγοῦσαν ἀνελικτα καὶ σὲ κάθε τοῦς βῆμα βρισκανε σιδε- ρένια ἐμπόδια σὺν ἐξάπλωσιν τῆς ἱερῆς τοῦς ιδέας, γιαντὸ διέλεξαν αὐτὸ τὸ σκοτεινὸ καὶ μονοχρὸν καταφύγιο, μακρυὰ ἀπ' τὸ Κόσμο καὶ τοῦς στρατιῶτες. Κι' ἀκόμα γιαντὸ ἐκεῖ μέσα, πολ- λὰ χρόνια πρὶν, οὐρῶσαν καὶ σφάχτηκαν οἱ πρῶτοι ἄγγελοι τῆς Ἀγάπης, οἱ Ἅγιοι ἀπο- σταλμένοι τοῦ νέου Θεοῦ. Ἀκόμα ἀργοσαλεύουν μέσ' τὴ φαντασία τοῦς ἡ σκιὰς τῶν κορασμένων καὶ σὺν περπάτη- τῶν τοῦς ἀντιπαλοῦν ἡ πλάκες ἡ θαμμένες μὲ αἶμα χριστιανι- κὸ...

III Καὶ νοιῶται σὺν καρδιά τοῦ, ἀνέκφραστη χαρὰ ποὺ σὲ λίγο θὰ βρισκεται ἀνάμεσα τοῦς, καὶ φεύγει μέσ' τὴ πόρτα, βιάζον- τας περισσότερο τὸ βῆμα τοῦ. Ξανακύταξε ἀπὸ πρὸ μακριὰ τώρα τὰ πολλὰ φῶτα ποὺ μοιά- ζαν σὺν νὰ τορμώσβυναν καὶ τὰ μάτια τοῦ βυθιστήκανε περισ- σότερο σὺν σκοτάδι, καὶ σὺν θύμησιν τοῦ ξανάθε ἡ χθεσινὴ βροχὴ... Μέσα σὲ μὴν οἶδουσα γε- μάτη πολυτέλεια, ἀπὸ τῆς πολ- λῆς τοῦ παλατιοῦ, μὲ τοῦς τοί- χους σμαλτωμένους μὲ χρυσά- φη, καὶ τὰ ντεβάνια σὺν μεταξὺ βουτηγμένα εἶχε βρεθεῖ. Ἄντ' οἱ, ποὺ δὲν ἤξερε καμμιὰ πολυτέ- λεια σὺν φωταγῆ ζωῇ τοῦ, καὶ δὲν εἶχε σῦρει τὰ βήματά τοῦ, παρὰ μόνον σὺν ἱερὸ τῆς ἐκ- κλησίας. Καὶ κείνῃ μὲ τὸ στή-θος μισόγυμνο καὶ τὰ χεῖλη γυρὰ ἀπὸ μὴν ἀνεκπλήρωτῃ ἡδονῇ τῶν προσκαλοῦσε νὰ κα- θίσῃ κοντὰ τῆς νὰ γευτῇ τὰ λάγνα φίλιδ. Ἦταν ἡ κόρη τοῦ Ἀυτοκράτορα αὐτὴ ποὺ τί οἱ

δὲν ἀντιστεκόταν σὺν θέλῃσιν τῆς καὶ σὺν θέλῃσιν τῆς. Κι' ὅμως ὁ παπᾶς Ἄννας εἶχε τὴ δύ- ναμι νὰ τῆς πῇ ὅχι, καὶ νὰ τῆς πετάξῃ κατὰμουτρα τὴ λέξι «κολασμένη». Κι' ἦταν ὡρὸς ἐκείνῃ τὴ στιγμή, καὶ ἡ ἀ- νῶσα τοῦ ἦταν βαρεῖα σὺν νὰ πάλαιβε μὲ κάποιον κακὸ δαίμονα. Ἀκόμα μὲ φορὰ τὸν παρακάλεσε βγαίνοντας ὡς τὴ πόρτα, καὶ ὕστερα ὁρ- κίστηκε μὲ μίσος νὰ τὸν ἐκδικηθῇ... Ὁ Ἄννας ἔφυγε σιωπηλὸς καὶ τὰ μά-τια τοῦ, ἦταν δακρυσμένα. Τώρα ποὺ τὰ σ' ἄλλοιζόταν αὐτὰ μέσ' τὴ νύχτα, χαϊρόταν ποὺ νίκησε σὺν πει- ρασμο, σὺν μεγάλο ἐκείνῃ πειρασμὸ... Κι' ὅμως κάπου ἐκεῖ κοντὰ, παραμό- νευε τὸ μίσος ὡπλισμένο μὲ δύναμι τρο- μαχτικῇ. Καὶ σὺν γρήγορο περπάτημά τοῦ σὲ κάτι κτύπησε, καὶ ἔτριξε, καὶ ἀμύσῳ ἐνοίωσε πῶς τοῦ ἔφρ ζαν τὸ δρόμο... Καὶ καθὼς βρέθηκε μισοπεσμένος δὲ πρόφτασε νὰ ξανασηκωθῇ. Ἐνα σιγανὸ σφύριγμα ἀκούστηκε, καὶ ἕνα δυνατὸ χτύπημα σὺν κεφάλι τοῦ παπᾶ. Ὑστερα ὁ κρότος τοῦ σπαθιοῦ ποὺ μπαίνει σὺν θήκη τοῦ... καὶ αἶμα... Χριστιανικὸ ἀρχισε νὰ βρέχῃ τὸ νωπισ- σμένῃ χῶμα... Μια βροντὴ δόνισε ἀπὸ τὰ βάρη τῆς τῇ γῇ καὶ μιὰ ἀστραπὴ ἔριξε τὸ κί- τρινο φῶς τῆς σὺν κόσμο τῆς ἀμαρ- τίας... Τὴν ἴδια ὥρα μιὰ σκιά, μὲ σιδερέ- νια πανοπλία, ἐφευγε βιασινὰ πρὸς τὸ μέρος ποὺ φαίνόντουσαν τὰ φῶτα... τὰ φῶτα ποὺ ἔφεγγαν σὺν πρὸ ἀνόσια ὄρ- για, σὺν πρὸ φρεχτὰ ἐγκλήματα.

IV Μιὰ τοῦς καπνοὺς τοῦ λιβανιοῦ, ποὺ ἀνεβαίνουν ἥσυχά πρὸς τοῦς σκοτεινοὺς θόλους, φάνηκε ξαφνικά ἡ λευκὴ μορφή τοῦ Ἄννας, καὶ τὰ μαῦρα ῥοῦχα τοῦ λί- γο ξεχώριζαν ἀπ' τὴ σκοτεινιά. Ἦταν χλωμὸς μέχρι θανάτου καὶ τὰ μαλλιά τοῦ ποὺ ἦταν μαῦρα ἐπλεκαν στε- φάνι γύρω σὺν κεφάλι τοῦ καθὼς ἦταν ἀχένιστος καὶ ματωμένος. Στὰ ῥάσας τοῦ αἵμα, παντοῦ αἶμα, μόνον σὺν μάτια τοῦ ἔλαμπε μιὰ φλόγα ἀσυνήθιστη, σὺν νὰ ἐρχόταν ἀπὸ τὸν ἄλλο Κόσμο, καὶ ἡ θέλησιν νὰ δείξῃ τοῦς ἄλλους τὸ δρόμο. ΧΡΙΣΤΟΣ Ο ΘΕΟΣ Ἡ μισοβυσμένη φωνὴ τοῦ, χάθηκε γιὰ πάντα σὺν λάρυγγά τοῦ, ὕστερα ἀπ' τὰ δυὸ αὐτὰ λόγια καὶ σωριάστηκε σὺν πλανόστρωτο χωρὶς πνοή. — Παῦσι.

Y Ἐκείνῃ δὲ κούνηθηκε ἀπ' τὴ θέσιν τοῦ καὶ ἀθλαστικῇ σιωπῇ κρατοῦσε ὅλων τὰ στόματα κλεισμένα. Δὲ μπορούσαν ἀκόμα νὰ πιστέψουν σ' ἐκεῖνο ποὺ βλέπαν τὰ μάτια τοῦς. Καὶ μέγαν ἀκίνητοι ἀναποφάσιστοι μὲ φόβο καὶ μίσος σὺν καρδιά. Καὶ μέσα σ' αὐτὴ τὴ σιγῇ τοῦ θανά-

του, μιὰ φωνὴ ἀκούστηκε δυνατὴ σὺν κεραυνός, ποὺ πέφτει ξαφνικά σὺν προ- σταγῇ, σὺν θεῖος νόμος

ΕΚΔΙΚΗΣΙ Τότε ὅλοι ξαφνιάστηκαν σὺν ἀπὸ λή- θηργο. Σφίξαν τῆς γροθιῶς τοῦς καὶ ση- κώσανε τὰ χεῖρα τοῦς κατὰ τὸν οὐρανόν. Ἀπ' τὸ μυαλό τοῦς ξαναπέρασαν γοργὰ ἡ σκιὰς τῶν μαρτύρων... χῶμα κοι- τούνταν τὸ ἀψυχο σῶμα τοῦ Ἄννας... Ὁ ὁρκὸς βάστηξε σιωπηλὰ μέσ' τῆς ψυχῆς τοῦς, ὅσο βασιλεῖ καὶ ἡ ἀστραπή.

VI Μέσα σὺν παλάτι, σὺν μεγάλην αἰ- θουσα ποὺ τὴν εἶχε δὴ τὸ πρῶτο βρῆ- δὸ Ἄννας, ἦταν ἡ κόρη τοῦ Βασιλέα γυρ- μένῃ πάνω σὺν ἀνομο θρόνο τῆς. Στὸ στήθος τῆς κόχλαζε ἀκόμα τὸ μίσος γιὰ κείνον ποὺ θέλησε ν' ἀντι- σταθῇ σὺν νόμο τῆς καὶ σὺν πόθους τῆς. Κι' ἐμοιάζε τὴ Σαλώμῃ ποὺ θέλει

VII Ἡ νύχτα βρισκόταν σὺν ξεψύχισμά τῆς. Κάτω φωνάζαν τὰ ἐπαναστατημένα πλήθη τῶν Χριστιανῶν ποὺ ζητοῦσαν ἐκδίκησιν γιὰ τοῦ Ἄννας τὸ θάνατο. Οἱ φρουροὶ βρισκόντουσαν μὲ ἀνοιγμένα κε- φάλια μπρὸς σὺν πόλες καὶ τὸ παλάτι ἀρχισαν ἡ φλόγες νὰ τὸ ζώνουν. Σὲ μὴν ἄλλην αἴθουσα καὶ σὺν με- γάλῃ. Ἐκεῖ βρισκόντουσαν τὰ ὅπλα καὶ τὰ σκήπτρα τῶν Βασιλιάδων εἶχε τρέ- ξει ὁ γέρο-Αὐτοκράτορας μὲ τὴ κόρη τοῦ μαζί.

Ὁ Σάτυρος τοῦ Παραβέλλοντος

νὰ νιώσῃ κάποιον ἀκατονόμαστο οἶκον θα- νάτου καὶ πόθου, ρουφώντας τὰ πεθα- μένα χεῖλη ἐκείνου π' ἀγάπησε σὺν ζωῇ. Τὶ εἶπε Ζαντὶξ; Τέλειωσες; Ὁ στρατιῶτης ἔπεσε σὺν πόδια τῆς καὶ προσκύνῃσιν σιωπηλὰ. Ὑστερα ἀνα- σηκώθηκε γρήγορα καὶ σὺν ν' ἀπαν- τοῦσε σὲ κείνον ποὺ ῥώτησαν ἔβγαλε τὸ ματωμένο σπαθί τοῦ καὶ τὸ ἔδειξε σὺν Κυρία τοῦ. Τότε ἐκείνῃ νόμισε πῶς ἀ- κούσε τὸ αἶμα τοῦ ἀδελφοῦ νὰ τῆς μιλήσῃ μέσ' τὴν ψυχὴ καὶ ἕνας φόβος τὴν ἐπισ- σε τρελλός. Ἀδερφε ἀρχ' οἱ, νὰ τρέχουν σὺν ὄρειο πρόσωπό τῆς, ἐκεῖ ποὺ ἡ ἡ- δονὴ εἶχε βάλει τὴ σφραγίδα τῆς καὶ ποὺ μόνον χαμόγελα γροφόνταν ὡς τῶρα. Ἐμενε ἔτσι κλαίγοντας... ὅπου φωνῆς πολλῆς ποὺ μοιάζαν μὲ οὐρανό- σματα ἀντήχησαν σὺν ἀέρα καὶ ἔσχιζαν τοῦς ἀπέραντους θόλους τοῦ παλατιοῦ... Κι' ἀμέσως μαῦροι καπνοὶ ἀρχισαν ν' ἀνεβαίνουν σὺν οὐρανὸ καὶ γλώσσες πύρινες πεταγόνταν κάθε τόσο γλύφον- τας τῆς κολώνες. Τότε πετάχτηκε πάνω.

Οἱ πρῶτοι πιστοὶ ἔφτασαν ὡς ἐκεῖ ὡπλισμένοι μὲ τὰ ἔξω τῶν στρατιωτῶν. Καὶ οἱ δυο, πατέρας καὶ κόρη, ἔτριξαν μιὰ φωνὴ γεμάτη ἀπελπισία, καὶ περι- μέναν μὲ τὴ πνοὴ οὐσμμένη τὸ θάνατο ποὺ τὸν ἐβλέπαν πρὸς τὰ μάτια τοῦς. Ἐξω ἀρχίσε νὰ χαράξῃ. Ἡ καταστροφή ὅσο πῆγαινε καὶ με- γάλωνε. Τίποτα δὲ μπορούσε νὰ κρατήσῃ τὰ μανιασμένα ἐκείνα κύματα. Ἀξαφὰ σὺν μισοσκόταδο ἐκεῖ σὺν μ- γάλῃν αἴθουσα φάνηκε πάλι ἡ μορφή τοῦ Ἄννας ποὺ ἦταν τώρα ντυμένος σὲ ἄσπρα καὶ γύρω σὺν κεφάλι τοῦ ἦταν φῶς. Μιὰ ὑπερκόσμια γαλήνη ἦταν ἀ- πλωμένη σὺν πρόσωπό τοῦ καὶ εἶχε τὴ μεγαλοπρέπεια τοῦ Χριστοῦ. Ὅλοι ἐ- μεταν καρτωμένοι ἐκεῖ. Μαρτικοὶ ποὺ νόμισαν πῶς ζητοῦσε ἐκδίκησιν, ξανασηκώσαν τὰ σπαθία τοῦς. Μὲ ἀμέσως ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ Ἄννας δυνατὴ καὶ γεμάτη οὐράνια ἀρμονία. Εἰρήνῃ σὲ σὰς μὴ ἐχρῶνται Ἐκείνον ποὺ βασανίστηκε πάνω σὺν σταυρὸ καὶ ὅ- μως πεθαίνοντας παρακαλοῦσε τὸ Θεὸ νὰ συχωρήσῃ τοῦς ἔχρους τοῦ. Γύρισε πίσω καὶ διδάξε ὅπως καὶ αὐτοὺς τὴν ἀγάπην καὶ τὴ γαλήνην, καὶ ὅχι τὸ μίσος καὶ τὴ καταστροφή. Καὶ τότε ὁ Κύριός μας καὶ Θεός μας θὰ εἶνε μὲ σὰς.

ΔΟΜΕΝΙΚΟΣ ΒΑΡΔΑΚΩΣΤΑΣ

ΟΟΟΟΟΟΟΟΟΟΟΟ

ΠΕΡΙΚΛΗΣ

ΟΟΟΟΟΟΟΟΟΟΟΟ

Για να μιλήση κανείς για τα έργα του Περικλή και να ναι δέξιος πώς δεν παρέλειψε τίποτε, θίγεται να πη μόνο μία φράση, χρυσός αιώνας των Αθηνών. Αυτό είναι το έργο και το πελώριο κατόρθωμα του μοναδικού στην ιστορία αυτού ανθρώπου. Ό,τι καλό γίνηκε σ' αυτή την εποχή του ανήκει. Και όλα ακόμη ξεφεύγοντας από τον κύκλο της δράσεώς του δεν τον έχουν τον ίδιο δημιουργό στην επέλευση, τον έχουν όμως, υποκινητή, οδηγό, εισηγητή, χορηγό. Είναι ο μοχλός κάθε κινήσεως ο εμπνευστής και καθοδηγητής της εποχής. Από τα στρατιωτικά κατορθώματα που τα περισσότερα τάχα μοναχός του, πολεμώντας ως στρατηγός επί 2 έως 3 δεκαετίες, από το πολιτικό δημιουργήματα της Δημοκρατίας που το ύψωσε στην μεγαλύτερη κορυφή ακμής, ως τα ρητορικά αριστουργήματα που είναι μās δέσωση ο Θουκυδίδης κατά το μάλλον ή ήττον αριθμεί, τον επιτάφιο, από τις γιορτές και τα λαϊκά προνόμια και χορηγήματα ως τα καλλιτεχνικά έργα, που κι' αν άλλοι τα έκτελούσαν, αυτός τα επέβλεπε, τα ενέπνευσε, τα καθοδηγούσε όλα αυτά με την αθάνατη ανάμνησή τους, η τα άκατάλυτα από το χρόνο συντρίμια τους, έναν τεχνίτη μαρτυρούν άπάνω απ' όλους, κι' έναν δημιουργό άγνωρίζουν, τον Περικλή.

Άλλοι βρίσκουν μικρή τη ζωή για να τελειώσουν τό, σ' ένα κύκλο μόνο περιοριζόμενο, έργο τους. Και αυτός στα 30—40 χρόνια της ενεργείας του, διακρίθηκε σ' όλους τους κύκλους. Κράτησε την πολεμική δύναμη στο κορύφωμά της, χτυπώντας έχθρους φθονερούς, ζηλότυπους γείτονες, άτιμους συμμάχους κι' έσωτεριούς αντίπαλους.

Αί Αθηναίοι ήσαν ή κυρίαρχος πόλις της Ελλάδος. Στη σκέπη της προσέτρεχαν για να φυλαχτούν από τους κινδύνους οι δυνατόι και οι αδύνατοι.

Κάτω από τα φτερά της, σαν τρομαγμένοι νεοσσοί, αί Ιωνικοί πόλεις συσπειρώθηκαν κι' άγχαλιασθήσαν κι' είδαν τον έαυτό τους ασφαλή από το άπειλήνιστο Περσικό γράνι.

Γι' αντίλλαγμα στις θαυμάς στρατιωτικές θανάτους κι' απώλειες των

Αθηναίων, γι' άνταμοιβή στις πολύτιμες σέ αιμα θυσίες των χάριν της κοινής έλευθερίας, οι Σύμμαχοι πλήρως άν άποιο φόρο ... Μά κάποτε σαν περνοσες ο κίνδυνος λίγο, οι σύμμαχοι ξεχνώντας την υποχρέωσι και παραδλεποντες το φόβο, ένιωθαν μόνο το βάρος της χρηματικής εισφοράς και παρακνημένοι από τους φθονερούς Σπαρτιάτες, έπαναστατούσαν. Ο Περικλής δίχως να χάση καιρό άφηνε τότε τον πολιτικόν άγώνα έμπαινε στη στρατηγική τριήρη κι' άφου έξαντλούσε κάθε διπλωματικό για είρήνευση μέσο, άναγκασμένος πιά για το γενικό κόςος, κατέβασε με τη βία την άγνώμονη έπαρση των άνιαριών και παραδειγμάτιζε και κρατούσε πειθαρχική τη λοιπή χορεία των συμμάχων. Έτσι ταπεινώνε έμμεσα τη Λακωνική ραδιουργία.

Παράδειγμα της γοργής δράσεώς του ή Εύβοια, ή Χαλκιδική, και κυρίως ή Σάμος, που ναυμαχώντας ο ίδιος κέρδισε εκεί, μία από τις λαμπρότερες νίκες.

Τα Μέγαρα, οι Φωκείς, οι Βοιωτοί, φιλοάκωνες γείτονες, δεν έχαναν την εύκαιρία να φέρνουν άντιπερισπασμούς στο πολύπλοκο έργο

του Περικλέους. Κι' εκείνος σαν άστραπή πούχε έκμηδενήσει με την ταχύτητα της δράσεως και την έτοιμότητα των αποφάσεων τις άποστάσεις έτρεχε στη Φωκίδα και κατέφερνε να κερδίση και τη συμμαχία του Απολλωνος υπέρ των Αθηνών, κερδίζοντας αυτός τα προνόμια που από το μαντείο είχαν πάρει πρό όλίγου μόλις οι Σπαρτιάται.

Άφρησε την Εύβοια για να νικήση άλλους έχθρούς στην Έλευσίνα, πέτοσε στη Χαλκιδική, έτρεχε στον Πόντο για να εξασφαλίση το έμπόριο και τον έπισιτισμό των Αθηνών, ένίσχυε τα δημοκρατικά φρονήματα της ισχυράς Μιλήτου και δρισκόταν πάλι έγκαιρως στο ίσσοτερές μά και πολυάκανθο σέ ραδιουργίες Άστυ, για να κατακεραυνώση τους Θουκυδίδες, Κλέωνες και Κρατίνους.

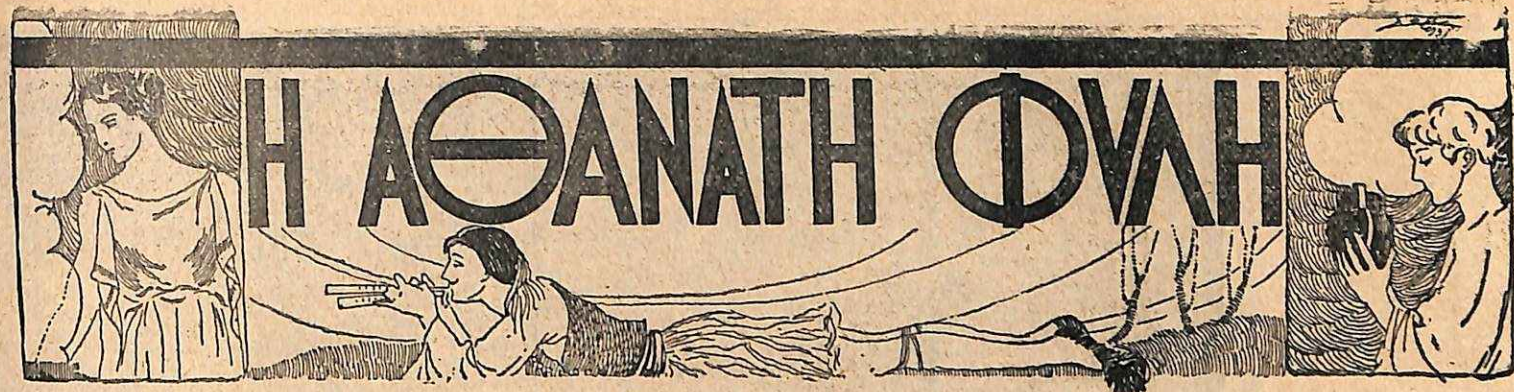
Τέλος στρατηγικής ικανότητος μοναδικό παράδειγμα είναι ή τακτική που κράτησε τα πρώτα έτη του Πελοπ. πολέμου. Γνωρίζοντας πως οι εισβαλόντες στην Άττική Λακεδαιμόνιοι υπερτερούσαν σέ αριθμό, και μη θέλοντας να θυσιάση άδίκως Αθηναϊκές δανάμεις, έκλεισε τους κατόικους στα πλατεία τείχη της πόλεως και άφηκε την άψυχη χώρα στη διάθεση των Σπαρτιατών. Οι άντιδραστικοί τον κατηγορούσαν για άτολμία. Οι κωμικοί τον έλεγαν άνανδρο «Δέν ξέρεις να πολεμάς παρά με τη γλώσσα.» «Μιλās διαρκώς για πολέμους κι' όμως άφίνεις τη χώρα να καταστρέφεται.»

Κι' αυτός άπαντούσε κατά τον Πλούταρχο:

«Τά δένιρα και τά σπαρτά καιόμενα θα ξαναφυτρώσουν και θα ξανανθίσουν, μά ή ανθρώπινη θυσία είναι άνεπανόρθωτη.»

Είχε τη πολιτική σίνεση και το μεγάλο προτέρημα να μη φοβάται τους ψιθύρους του όχλου. Συγχρόνως στρατηγικώτατα έστειλε τον Αθηναϊκό στόλο στα παράλια της Πελοποννήσου και λεηλάτοσσε την πόλη κι' άνάγκασε τους Σπαρτιάτες να φύγουν από την Άττική και νάντικρύσουν τον κίνδυνο που δαίμονιος Περικλής είχε μεταφέρει στον τόπο τους.

(άκολουθεί)

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Γι' αυτό άφου έπροχώρησε λίγο στα μαθήματα ο Περικλής, ο πατέρας του, κατά συμβουλήν ενός πολυγραμματομένου φίλου του, τον έβαλε έσωτερικό σένα καλό Λύκειον. Έμεινε κλειστός εκεί μέσα δι' χρόνια. Υστερα όμως ήσθήνησεν και άναγκάσθηκεν ο Χρήστος και σόν άπέσυρε. Τού διώρισε κατ' οίον πιά προγυμναστάς σόλα τα μαθήματα. Είς δέ τα ελληνικά του έφερε ένα καθηγητή από τας Αθήνας, άριστον ως καθηγητήν και υπεράριστον ως Έλληνα. Μόλις παρέλαβε τον νέον μαθητήν του ο έξ Αθηνών καθηγητής, δεν έβράδυνε να έννοήση ότι ο Περικλής, έξυπνος και καλός κατά τα άλλα, δεν έδειχνε καμμιά προθυμία για τα ελληνικά και πολύ περισσότερο για την Ελλάδα και κάθε τι που άφείρα την Ελλάδα. Και ήθέλησε με έπιμονή να του θερμάνη τα ελληνικά του αισθήματα και να του δημιουργήση τον πόθον προς την Ελλάδα και τα ελληνικά γράμματα.

«Άλλ' ήτο πλέον όλίγον άργά διότι έδειχνε συμπτώματα δηλητηρίασεως της έθνικής του ψυχής. Όταν είχαν γεωγραφίαν και ο καλός διδάσκαλος του του έδειχνε εις τον χάρτην την πατρίδα του, την Ελλάδα, ο μικρός Περικλής άπαντοσε με κάποιον μορφασμόν εις τον διδάσκαλόν του.

—Μά καλέ διδάσκαλε, αυτή ή μικροσκοπική γωνία που μόλις φαίνεται εις τον χάρτην, αυτή ή πτωχοελλάς δεν είναι έμένα ή πατρίδα μου. Πατρίδα μου είναι ή μεγάλη και πλούσια Γαλλία.»

Έπέρασαν μερικά χρόνια και εις μάτην απέδανε ή έθνική διδασκαλία του λαμπρόν εκείνον διδάσκαλόν. Κάθε προσπάθειά του διά να άναζωπυρώση τα ελληνικά του αισθήματα απέβαινε άκαρπη. Συνεσκόφθη λοιπόν με τον πατέρα του μαθητόν του, του παρέστησε τον κίνδυνον που τον άπειρον διατρέχει το παιδί του να

έκφυλισθη, δηλητηριασθέν πρό πολλού από τους άλλοφύλους συμμάχους του και του έζήτησε να του δώση την άδειαν να το πάρη μαζί του και να κάμουν ένα μακρινό ταξείδι κατά το όποιον να έπισκεφθούν και την Ελλάδα.

—Κάμε ότι θέλεις, διδάσκαλε, έξώδευσε όσα θέλεις, άρκει να μου κάμης τό παιδί μου Έλληνα και Έλληνα μέχρι μυελού όστέων», ήτο ή άπάντησις του ύψηλόφρονος πατρός και σιωπήσας όλίγον έπρόσθεσε με συγκίνησι: «Διότι άνθρωπος όστις άπαρνείται το έθνος του, διότι είναι τυχόν μικρό και άσημο, πολλών δέ μάλλον όταν έθνος του είναι το ελληνικόν, δεν έχει πλέον άναμφισβήτητως τα στοιχεία τα άναγκαία διά τον στοιχειώδη ανθρωπισμόν, χάνει δικαίως το δικαίωμα να όνομάζεται άνθρωπος και είναι άντάξιος και μόνον του τίτλου του «κτηνάνθρωπος» ο όποιος αισθάνεται τον προορισμόν του περιστρεφόμενον εις το σημείον «να ζή διά να καλοτρώγη».

Και «άμ' έπος άμ' έργον». Την επομένη άμέσως ο καλός διδάσκαλος μετά του μαθητόν του Περικλή άνεχώρουν εις μακρινόν ταξείδιον. Κατ' αγαθήν τύχην όμως μόλις έξήρχοντο των όρίων της Γαλλίας συνήντησαν εις ένα μικρόν χωρίον ένα μεσήλικα Άγγλον ζωέμπορον, ως ο ίδιος συνέστησεν έαυτόν, άσθε

νόντα, ως είπε, και παρηγοούμενον κατά διάταγήν των ιατρών. Έπειδή δέ ο σκοπός της περιηγήσεως ήτο κοινός και διότι και ο διδάσκαλος και ο Άγγλος είχε καθένας άνάγκην ενός καλού συντρόφου, συνεφώνησαν να περιέλθουν μαζί τα διάφορα μέρη τα όποια από κοινού καθώρισαν. Άφου έξοικειώθησαν μεταξύ των πολύ ο διδάσκαλος έξεμυστηρεύθη τον πράγματικόν σκοπόν, χάριν του όποιου έκανε μετά του μαθητόν του Περικλή το ταξείδιον εκείνο. Ο Άγγλος του όποιου το όνομα ήτο Βόρς, έξέφραζε την έπιθυμίαν πάντοτε να διέρχωνται όσον τό δυνατόν από περισσότερα άπόκεντρα χωρία και από όλιγώτερα μεγάλα κέντρα, πράγμα το όποιον δεν ήδύνατο να έννοήση και καλά ο αγαθός διδάσκαλος. Έτράβηξαν λοιπόν προς το δόρειον μέρος της Εύρώπης και μία ήμέρα ήθέλησαν να διανυκτερεύσουν εις ένα άπόκεντρον μικρό χωριό μιας όρεινής επαρχίας όπου ένυκτώθησαν. Ο Άγγλος Βόρς μίλοσσε πολλές ευρωπαϊκάς γλώσσας και κατώρθωνεν εύκολα κατά το μάλλον και ήττον να συνεννοήται όπου και αν έπήγαιναν.

Πεντήκοντα περίπου οικογένειαι απέτέλουν το μικρό εκείνο χωριό.

Αφου μπήκαν στο χωριό, μη γνωρίζοντες κανένα έτράβηξαν προς το πιδ εϋπρόσωπο έξωτεριώς σπίτι ζητήσαντες να τους δώσουν επί πληρωμή να άγουν και να κοιμηθούν.

Έχτύπησαν την πόρτα και μία παχύσαρκος κυρία έπρόβαλεν και άφου ήκουσε τον λόγον διά τον όποιον την ήνόχλησαν, τους άπαντά: «Μά ήμετις κύριοι δεν είμεθα ξενοδόχοι» και συναμα κλείει άποτόμως την πόρτα της. Αρχίζει έν τμή μεταξυ ραγδαία βροχή και οι περιηγηταί μας άναγκάζονται να ποτανοθούν εις το άμέσως παρακείμενον σπίτι.

ΑΤί έτατά; ο άπαντούν από μέσα άμμ έχτύπησαν.

(άκολουθεί)

ΤΟ ΕΙΔΥΛΛΙΑΚΟΝ. ΜΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΚΥΜΑΤΩΝ

Η ΡΗΓΟΠΟΝΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ..

ΕΝΑΣ ΕΡΩΣ ΠΟΥ ΒΓΗΚΕ ΑΠΟ ΒΕΖΟΥΒΙΕΣ ΦΛΟΓΕΣ

(συνέχεια από το προηγούμενο)

Σάν μπήκε η 'Αρετούσα στην πλούσια τραπέζα, η μητέρα της έτρεξε με λαχτάρα να την αγκαλιάσει. Ο Ρήγας όμως που καί πικρά στριφογύριζε στο μυαλό του κι ήταν απογοητευμένος, μόλις απάντησε τυπικά στο χαιρετισμό της κόρης του. Αυτό έκοψε την όρμη της. 'Αρετούσας κι η έρωτίσας που της φλόγιζαν την καρδιά, πώγωσαν στα χείλη της και κάθισε στη θέση της δίχως να βγάλη μιλία.

Ο Ρήγας 'Ηράκλης, ήταν ένας μεγαλόσωμος άνθρωπος με προσωπο σοβαρό και σκυθρωπό που μόνο το χιμόζιο σαν άνδριζε στα χείλη, κατάφερε να το γλυκύνει και να το κάνει συμπαθητικό. Με ο Ρήγας αυτή την ώρα δε χαμογελούσε. Η 'Αρετούσα κύταζε το μετώπο του, που είχε γεμίσει πτυχές βαθιές, και τα πυκνά μακριά φρύδια του πουχαν άνασκηκωθεί τόσο πολύ, λες που ζητούσαν να φτάσουν το κεφάλι και να ενώθουν με τα μαλλιά του.

Πάντα της τρώαζε σαν έβλεπε τον πατέρα της μ' αυτή την όψη. Τις ώρες αυτές δεν ήταν εκείνος που ξεπερνούσε πηδώντας μαζί της τα κανάλια του κήπου κι έτρεχε, από φυτό σε φυτό, να της πείσει την ώμορφη πεταλούδα που της είχε ξεφύγει. Τις ώρες αυτές, δεν ήταν ο φίλος κι ο σύντροφος της 'χαϊδεμένης' του, όπως την έλεγε. 'Ήταν ο βασιλιάς 'Ηράκλης κι η καρδιά της, άθελαι, γέμιζε τρομο.

— Ναρθή άμώσως έδώ ο άρχηγός της φρουράς! είπε στο δούλο που στεκόταν ήν πόρτα.

Σε τρία λεπτά ένα αξιωματικός, με το μπράτσο μόνο μ' ένα επίδεσμο, χαϊώντας, δειλά μπήκε μέσα κι σταθήκε με σεβασμό.

— Λέγε, λεπτομερ... τί σου νέβη τη νύχτα, είπε μ' άλυγιστη φωνή ο Ρήγας.

— Συμφωνα με τη διαταγή της Μεγαλειότητάς σας, άρχισε ο αξιωματικός, τα δέκα καλλίτερα παλληκάρια της φρουράς άρματώσαμε και στήσαμε καρτερι κάτω απ' το παλάτι, την ώρα που συνειδίξει να περνά ο τραγουδιστής. Πραγματικά δεν άρτησε να φωνή με το σύντροφο του. Το τραγουδι και το λαγούνο ξανάρχισε... το χέρι κι η φωνή, το καθένα κι άπώνα αηδόνι ξεπερνούσε το ένα το άλλο στη γλυσ κι έμεις κρυφάκουγαμε μαγεμένοι κρατώντας την άναπνοή μας.

— Ύστερα βγήκαμε σιγά σιγά και πλησιάσαμε μ' εύγεια τον τραγουδιστή. Το τραγουδι έπαψε με μιά, το λαγούνο σάπασε και δυο υστερητές φωνές απάντησαν στο χαιρετισμό μας... Έμεις άρχισαμε, πρώτα με στήθη, να τοξευαμε καλοπαιγμένα. Πλησιάσαμε το ακρό του, το

μαστορικά και πετυχεμένα τραγουδία τους καθώς και την τέχνη του λαγού-τάρη! κι' επί τέλους τους είπαμε πώς ή Μεγαλειότης σας έπιθυμεί να τους γνωρίσει και ναπολαύσει από κοντά την ωραία αυτή μουσική που τόσο βράδυά τώ-ρα, με τη μακρυνή ήχώ της, γλυκαίνει τις νύχτες τους. 'Ο ένος από τους δυο, κείνος που κρατούσε το λαγούτο και που μέσ' το σκοτάδι φαινόταν ψηλότερος και πιο λεβέντης από το σύντροφό του, άπάντησε άρχοντικά στα λόγια μας και ξεπερνώντας μας στην πονηρία είπε:

— Πολύ μάς καλακεύει η πρότασή σας, λεβέντες μου, μα ο σεβασμός που νοιώθω για το Ρήγα, μάς έμποδίζει να σας άκολουθήσουμε. Νύχτα, σκοτάδι, με φωνές και λαγούτα, δεν είναι σωστό δυο δούλοι έμείς να ένοχλήσουμε τον ύ-κνω του βασιλέα μας. Άδριο σαν έφημε-ροση ο θεός, ταπεινά κι' εύλαβικά ό-πως ταιριάζει, θα παρουσιαστούμε μονά-χοι μας στο παλάτι και θα δείξουμε όλες τις χάρες της τέχνης μας στο Μεγαλειό-τατο.

Και δίχως να πούν άλλη λέξη, χαι-ρέτισαν άρχοντικά πάλι κι' έστρεψαν να φύγουν. Έγώ σαν είδα τότε, πώς χά-σαμε το πρώτο παιχνίδι διάταξα τους άλλους να σύρουν τα σταθιά και να τους φέρουν με τη βία μπροστά Σας. Με μιάς το λαγούτο πετάχτηκε μακριά κι' έσπασε σε χίλια κομμάτια κι' ο τραγουδιστής

έγινε φλόγα, 'λιοντάρι, θεοιά... ο' σύν-τροφός του, όχι κατώτερος στην παλλη-καριά. Τα σταθιά μας άστράφταν, σπι-θίζαν και σις φευγαλές τους λάμψεις είδαμε τα πρόσωπά τους.

— Επί τέλους, φώναξε με χαρά ο Ρήγας, τουλάχιστο δε μάθω ποιός είναι. Λέγε μου τα σοισούμια τους ένα προς ένα.

Τα κορμιά τους ήσαν νεανικά, όλό-ισια, λυγρές λαμπάδες, τα χέρια τους γερά, παλληκαρίσια, μα τα πρόσωπά τους σκεπασμένα με ψαρές μακρές γενναίες φαινότανε γέρικα σαν τών συμβούλων σας.

Δεν τους γνωρίσαμε...

— Είστε άνάξιοι, είπε ο Ρήγας ά-νόβοντας πάλι γιατί δεν τραγουδάτε τις ψεύτικες γενναίες; γιατί δεν άποκαλύ-πτετε τα πρόσωπά τους; πούναι οι άλ-λοι τώρα;

— Οι δυο σκοτωθήκαν κι' οι όκτώ υπόλοιποι είμαστε όλοι λαβωμένοι... Αυτός ήταν χαρς σωστός, δεν ήταν άν-θρώπινο χέρι που χτυπούσε με τέτοια δύναμη και όρμη. 'Ήτο σαν κήλοιο θε-ός να κρούφ-ηκε μ' αυτό τον τρόπο για να κοροϊδέψει έμάς τους μικρούς ανθρώ-πους.

— Άνοησίες, σας νίκησαν δυο τρα-γουδισάδες, δυο κανταδωροί... Νεροπή. Σάπασε λίγο κι' ύστερα πρόσθεσε με περισσότερη άυστηρότητα.

— Το βράδυ τριάντα παλ-ληκάρια και κανένα να μη γυ-ρίσει ζωντανό αν δεν τον φέρετε μπροστά μου.

— Στις διαταγές σας είπα δειλά ο φρουρός και χάθηκε ά-πό την αΐδουσα. Ο Ρήγας έ-ξακολούθησε το πρηνεύμα του κι' η βασιλική οικογένεια δεν άντάλλαξε λέξη κείνο το πρω-ινό.

Η 'Αρ τουσα, που με κρυ-φή λαχτάρα ρουφούσε κάθε λέ-ξη απ' τη διήγηση του φρου-ρού, και το πρόσωπό της, αν ήταν κανένας να το προσέχη κείνη την ώρα, θάβλεπε πώς άντανανλούσε με χάρη. Πότε κομνίζοντας, πότε χλωμά-ζοντας, την χαρά, την άγωνία, τον τρόμο, το θαυμασμό, βιά-στηκε να ξαναβρεθί δίπλα στη Νόνα και σαν μπήκε στη μέ-σαρά της άφηνε να ξεσπάσει σε λόγια θερά κείνο που τόσο η ώρα συγκρατούσε. Κι' έλεγε και ξανάλεγε στη Φροσύνη τα θαύματα πουγιναν τη νύχτα και έωγράφισε τον τραγουδι-στή με τα θραιύτερα χρώματα κι' είπε πώς αλήθεια ο φρου-ρός θάχε δίκιο πώς ίσως είναι κάποιος θεός κρυμμένος, γιατί άνθρώπου τραγουδι, δεν μπορεί γάκι τόσο γλυκά. Μα ποιος να-ταν; ο 'Απρίλλωνας με τη λή-ρα του ή ο 'Αρης με το σπασί-του; (άκολουθεί)

ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ ΤΟ ΕΓΕΡΤΗΡΙΟΝ

ΓΕΡΝΕΙ - ΜΟΡΦΩΝΕΙ - ΕΞΥΓΟΝΕΙ

ΚΑΙ ΟΛΑ ΑΥΤΑ ΤΑ ΠΟΛΥΤΙΜΩΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΑ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΣΑΣ, ΘΑ ΤΑ ΕΧΕΤΕ ΜΟΝΟΝ ΜΕ 150 δρ. που είναι η έτησία συνδρομή 30 σελήνια διά τ'εξωτερικών εν γένει 75 ή εξάμηνος, 40 ή τρίμηνος 6 δολλάρια διά την 'Αμερικήν και 'Αυστραλίαν

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑ ΦΥΣΙΝ ΑΤΙΜΟΥΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΓΕΡΤΗΡΙΟΥ

Γ'.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

«Σε έφορξω στην φιλία μας, σκέψου όριμότερα. Και τηλεγράφησε μου μιά λέξη και έρχομαι άμέσως. 'Επί τέλους ο Βενιζέλος σε γνωρίζει. Γνωρίζει την ά-ξίαν των βιβλίων σου. Θα σε υποστηρί-ξη έτσι που ξέρει αυτός και υποστηρίζει. Θα άναδειχθής κοντά του, αντί να ζής 'ίστι στην άφάνειαν όπως τ'όρα, θα γρά-ψης και άλλα βιβλία διδάσκ'α, θα βρής άφθονα μέσα να βγάλης και 'Εφημερίδα, που ξέρω πώς είναι το δνειρόν σου...»

Και όμως ο Βουτετάκης παρ' ταύτα τα τόσον εύγλωττα, έπρωτιμισε την πε-νίαν του, την πείναν του, και την άπά-νειάν του μη σκεφθείς ούτε προς στιγμήν να κέρη στροφήν δεξιά ή αριστερά.

Άλλα μ'ήπως κατόπιν επί Πλαστήρα, δεν ήδυνάμην και τα βιβλία μου να εισα-γάγω, δεν έφαινόμην περδύμος διά μίαν μεταστροφήν, άφού οι καλλίτεροί μου φί-λοι και έκτιμηται, είναι Βενιζελικοί; ο κ' Εύστράτιος Φωτάκης Γερουσιαστής, δι-κηγόρος, πρώην εισαγγελεύς, Βενιζελικό-τατος και αγαπητότατος εις όλας τας ά-ποχρώσεις του Βενιζελισμού, έγκαρδιώ-τατος και άδελφικώτατος φίλος μου, και όστις την προς έμέ έκτίμησιν του την έκ-θλόνει άποκαλύπτως, άμερίσμως σε κάθε περίστασιν, και η προθυμία του να μου φανή χρήσιμος, πρωτοφανής. Και ό-λα αυτά άφ' ύψηλου. Άνευ ούδενός συμ-

φρόντος εκ μέρους του. Μ'έχει παρα-κολουθήσει από τριακονταετίας, γνωρί-ζει τα καθέκαστα όλης της ζωής μου και είχε ένας μπόρω να πώ των ειλικρινών και άγνώς θάυμαστών της πνευματικής έργασίας μου και του ειλικρινούς θάρ-ρους μου σε κάθε γραμμήν αυτών, 'Ο-σαύτως ο Γερουσιαστής Κωστής Φούμης γνωστότατος παλαιός πολιτευτής Βενιζε-λικός, φίλιτατος και αυτός και τόσοι άλ-λοι ίσχυρότατοι παράγοντες. Δεν είχα παρ'α να τους άναχαρώξω την διάθεσιν ιου προς μεταστροφήν επί Πλαστήρα και όχι μόνον την εισαγωγήν των βιβλίων μου, αλλά και ό,τι άλλο ήθελα θα έ-ε-τύγχανα.

Άλλ' όμοια περίπτωσις δεν μου πα-ρουσιάσθη και στα 1915; 'Εξέδιδον τότε το «'Εγερτήριον». Το άφρόγισα της νεο-λαίας, όπως και σήμερα εύελπιστώ ότι θέλει συμβη, είχε άναγνώστης του. Πιά-νει ο εύρωπαϊκός πόλεμος και το χαρτί, που παίρναμε 1,60 την δεσμίδα, άνεβαί-νει 11 χρυσές δρ. Άναγκάζομαι λοιπόν να το δια-όψω και να υποστώ και πάλι «τών παθών μου τον τάραχον» με τας στερήσεις, ένφ' μου ήτο εύκολώτατον να σηκωθώ να πω, αν όχι εις τις έξέτες άν-τατικές προπαγάνδης, που ήδυνάμην, αλλά εις τον Νεγρεπόντην, τον γαλάντη αυτέν χορηχόν της τότε έποχής, και να του πώ: Κύριε Νεγρεπόντη, Εκδίδω σύ-

εό το περίοδικό. Βγήτε την Κυρία ή στο δρόμο να ήητε από ποιους αγοράζεται. Αγοράζεται από όλο το σφάιρος της νε-ότητος, από εκείνους άκριβώς δηλαδή ά-πό τους όποιους έχετε άνάγκην σεις ως 'Επανάστασις. Θέλω τόσα να το θέσω εις την διάθεσιν σας, να ξεσπαθώνω ύ-περ ύμών ή και να το μετατρέψω εις ή-μνηρεσίαν πολιτικήν 'Εφημερίδα. Άμφι-βάλλει κανείς ότι θα έγένοντο εύπρόσ-δεκται αι προτάσεις μου, οιαδήποτε; Άφού λάβει ύπόψη του ποίαν αξίαν ά-πέδιδε ο Βενιζέλος εις τας ύπηρεσίας του τύπου και πόσον έφρόντιζε να τον καραστήσει εύνονον προς τους σκοπούς του και άφού λάβη ύπ' όψει του εις ποίον ύψος δόξης και περιουσίας άνήλθεν ο «'Αστήρ» με τον έίλοσχίστην ως δημοσιο-γράφον και ως λογοτέχνην, διευθυντήν του Μπουλαχάνη και άφού λάβει ύπ' όψει του ότι και η «Βροντή» άκόμη, ένα λαθρόβιο φυλλαράκι που έβγαίνει κάθε δυο τρεις μήνες όταν είχε κανένα κοι-νωνικόν σκάνδαλον να εκμεταλλευθή, μετετρέπη τότε εις ή μ ε ρ η σ ί α ν έ-φημερίδα, με έγκαταστάσεις και... με τον διευθυντήν της, πεινυλέον πάντοτε πρωτότερα σαν και μένα, με μίαν πελώ-ριαν σαν πέταλο χρυσή καρδίτσα επί της γραβάτας του με την προτομήν του Βενι-ζέλου επ' αυτής.... (άκολουθεί)

ΣΤΑ ΝΕΛΛΗΝΙΟΝ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ: Ο ΕΓΓΑΜΟΣ Η Ο ΑΓΑΜΟΣ

ΕΙΝΕ ΕΥΤΥΧΕΣΤΕΡΟΣ ;

Θα ήδυνάτο εις να λοχυρεσθ' όει το 'Εγερτήριον εξέδότη διά να άσχοληθ' ή διάταξη διά τον γάμον, διά να υποσθ' ή ή ή άμουν την σύναψιν του ως έπι-βεβλημένην αλλά και την έπιτυχίαν του ή άναγκάσιν.

Α δώσωμεν λοιπόν τον λόγον και εις τοδε άντιφρονούντας και κατά του γάμου, διά να μάς άνηδέουν άε απόψεας των, ίνα τας συζητήσωμεν, διά να μάς έπιδέ-σουν τους λόγους διά τους άμυνούς θα-ροήν τον άγαμόν εύτυχέστερον και σίτω

έξουχισθ' έξ όλων των από αν το εή-τημα του γάμου τόσον άπ' ήν πλευράν των κατ' αυτόν, όσον και ή την πλευ-ράν των υπέρ αυτού. Όλας τας συζητήσεις και εδωκανήσας σπουδ άπαντήσεις θα δημοσιεύσωμεν.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ ΜΑΣ

Σωζομένης μὲς ἔρχονται οἱ ἐπιδοκιμα-
σά, τα συγχαρητήρια καὶ οἱ ἐνθουσια-
σμοὶ τῶν ἀναγνώστων μας. Διψοῦσαν ἂ-
πὸ ἑνα Περιοδικὸν τοῦ τύπου καὶ τῆς οὐ-
σίας του «Ἐγερτηρίου» καὶ ὑλίας ἐνε-
φανίσθη τὸ ἐνεκοπώθησαν ὅχι μόνον
μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἀλλὰ καὶ μετὰ φανα-
τισμοῦ. Εὐχαριστοῦμεν πάντας ἐγκαρδι-
ώτατα, χαίρομεν δὲ ἰδιαίτερος διότι βλέ-
πομεν ὅτι ὑπάρχει ὑλικὸν εἰς τὴν χώραν
μας ἀγνόν, ἀδιάφθορον, πρόθυμον εἰς
τὴν παρασκευὴν μίας καλλιτέρας αὐριον.
Χαίρομεν διότι βλέπομεν ἐπαληθεύοντες
τὰς προβλέψεις τοῦ φίλου Συνταγμα-

τάρχου α. Ἀλεξάνη, ὅστις πρὸ ἐνὸς ἔ-
τους ὅταν τὸ πρῶτον τοῦ ἀνεκοινώσαμεν
τὴν ἐκδοσὴν ἐνὸς τέτοιου περιοδικοῦ μὲς
εἶπε «ὁ κόσμος ἐβαρύνετο πιά μὲ τῆς
ἐλαφρότητος καὶ τῆς πορνογραφίας καὶ
ἔχω πεποιοθῆναι ὅτι θὰ βρῇτε μεγάλην
ὑποστήριξιν.»

Εὐχαριστοῦντες καὶ πάλιν ὅλους τοὺς
ἀγαπητοὺς ἀναγνώστας οἱ ὅποιοι διὰ τοῦ
ἐνθουσιασμοῦ τῶν ἡθ' ἤλυσαν νὰ μὲς ἐνι-
σχύσων, δηλοῦμεν ὅτι θὰ ἀφιερῶμεν
ὅλας μας τὰς δυνάμεις, ὅλην μας τὴν
πεῖραν καὶ ὅλην μας ἰδίαν τὴν πίστιν
εἰς τὸν ἀπὸ κοινοῦ μετ' αὐτῶν ἀπεργα-

σμὸν τῆς καλλιτέρας ἑλληνικῆς αὐριον.
Ὅλοι οἱ φύσει ἢ θέσει ἐπιλεκτοὶ ἄς μὲς
περιβάλουν διὰ τῆς συνεργασίας καὶ ὑ-
ποστηρίξεως τῶν διὰ νὰ ἀποβῇ ἡ διὰ
τοῦ «Ἐγερτηρίου» προσπάθεια ἢ ὅποια
ἐφ' ἧς θὰ συνταυτισθῇ μετ' ἐνὸς προσπα-
θείαν ὅλων τῶν ἐπιλεκτῶν Ἑλλήνων,
περισσότερον ἀποτελεσματικὴ, περισσό-
τερον καρποφόρος.

Εἰς ὅλους δὲ ποὺ μὲς ἀπέστειλιν τὴν
λύσιν τῶν αἰνιγμάτων θ' ἀπαντήσωμεν
εἰς τὸ ἐπόμενον καθ' ὅσον τὸ φύλλον
εἴχε κλείσῃ ὅταν ἐλήφθησαν αἱ ἐπιστο-
λαὶ τῶν.

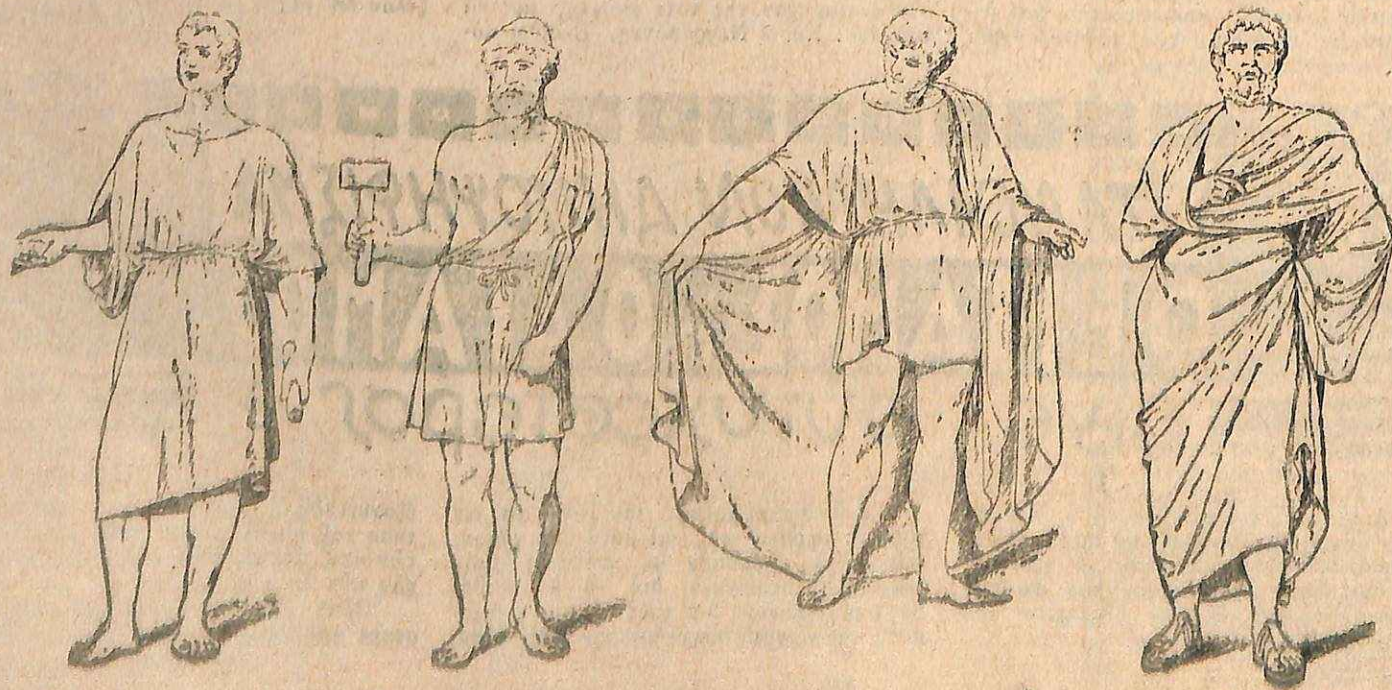
“ ΤΙΣ ΠΤΑΙΕΙ: ”

Νὰ σὲ παρουσιάσουν πρὸ τοῦ κοινοῦ
ἀνθρώπου ποὺ σὲ ἐκτιμῶν ὡς ἀνοηταί-
νοντα, ὡς ἡλίθιον, μὴ γνωρίζοντα τί γρά-
φεις, δὲν εἶνε νυμίζομεν σὺνθετος. Αἶ,
αὐτὸ τὸ ἀσύνθετος συ-ἔβη καὶ εἰς ἡμᾶς.
Ἀπουσιάζοντες ἀπὸ τὸ τυπογραφεῖον
μερικὸς ἡμέρας καὶ ἐμπιστευθέντας τὴν
ἐμφάνισιν τῆς πνευματικῆς μας ἰσορρο-
πίας εἰς τοὺς στοιχειοθετὰς καὶ τὸν δι-
ορθωτὴν, τί εἶδαμε κατόπιν; Τὴν πνευ-
ματικὴν μὲς σιλουέττα τέτοια ποὺ μὲ
καθένα τρόπον δὲν τὴν ἀνεγνωρίσαμε.
Ἐδολοφόνησαν λέξεις. Διέστρεψαν τὴν
ἐννοιαν πολλῶν φράσεων, ἄλλας πάλιν
τὰς κατέστησαν ἀκαταλήπτους καὶ οὕτω
χωρὶς νὰ τὸ θέλουν μὲς ἐνεφάνισαν τὸ
ὀλιγώτερον ἀσυναρτήτους. Εἰς τὴν σε-

λίδα λχ. 101 καὶ ὑπὸ τὸν τίτλον «Οἱ
Πεταλοῦδες τὸν» τὸ παραπάνω ἀπὸ τὸν
«Πλάστην» ἔγινε ... ἀπὸ τὸ «Πλάστην»
τὸ ἐνατένισμα ἔγινε ἀνατένισμα· εἰς τὴν
ἰδίαν σελίδα τὸ «καταπνίξετε» ἔγινε «κα-
τατρέξετε» καὶ πλείστα ἄλλα παραμορ-
φωτικὰ τῆς ἐννοίας τοῦ κειμένου. Εἰς
τὴν ἰδίαν σελίδα ὑπὸ τὴν κεφαλίδαν «Διὰ
τοὺς ὑποψηφίους» τὸ «ἀναρμόνισαν» ἔ-
γινε «ἐνερμήνευαν» τὸ «κοινωνίσετε» ἔ-
γινε «κοπανίσετε» κλπ. Εἰς δὲ τὴν σε-
λίδα 100, ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ ζυπνητή-
ριον» σάλπισμα» ἔγινε ἀκόμη χειρότερα
Ἀπὸ τὴν τρίτην στήλην καὶ εἰς τὸ τέλος
τῆς φράσεως «... μὴ ἐντιμὸς δικτατο-
ρία σῶξει ἕνα λαόν», παρελήφθη ὁλό-

κληρος παράγραφος ὥστε ἀφῆσε τὴν
φράσιν «Πρὸς τὸν δότι...» ἐκάρφωτη,
τὸ ὅλη ἔγινε «ἀλλ», τὸ «πάλιν μὲς» ἔ-
γινε «πάλιν δὲν μὲς» καὶ ἄλλα πα-
ραμορφῇ, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς.

Τώρα τί πταίει; Οἱ τυπογράφοι τὰ
ρίχτουν στὸν διορθωτὴν καὶ ὁ διορ-
τὴς στοὺς τυπογράφους. Ἀλλὰ τί βγαί-
νει μετ' αὐτοῦ; ποὺ ὅποιος καὶ ἂν πταίῃ
τὸ πᾶν ἔσπαρτο εἰς βάρος τοῦ ἀδῶου
«Ἐγερτηρίου»; Ζητοῦμεν λοιπὸν συγ-
γνώμην ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστας μὲς κ'
ὅπου τυχὸν συναντοῦν ἀσυναρτήσιαν τινα
ἄς εἴνε ἐπεικεῖς καὶ σ' ἕνα δυὸ φύλλα
αἱ ἀβλεψαὶ στοιχειοθετῶν καὶ διορ-
τῶν θὰ ἀρθοῦν.

Ἐκδοτὴς Ἀρχαῖος Ἑλλήνων

ΟΙ ΜΠΟΕΜ

ΠΩΣ ΚΑΤΗΡΤΙΣΘΗ Ο ΟΜΙΛΟΣ ΤΩΝ ΜΠΟΕΜ

(συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

— Κύριε, ἡρώτησε τὸν θυρωρὸν ποὺ
εἶχεν ἔλθῃ εἰς προὔπαντήσιν του, τὸ δι-
αμέρισμά μου εἶνε ἐτοιμὸν;

— Ὅχι ἀκόμη, κύριε, ἀλλὰ θὰ εἶνε
σὲ λίγα. Τὸ πρόσωπο ποὺ τὸ κρατεῖ
πῆγναι νὰ βρῇ ἀμάξι γιὰ νὰ μετακομίσῃ.
Ἐν τῷ μεταξύ μὲς πορεύεσαι ν' ἀφίσσεσαι τὰ
ἐπιπλά σὲς στὴν αὐλή.

— Φιβάμαι μήπως βρέξῃ, ἀπάντησεν
ὁ νέος ἐνῶ μὲς πορεύεσαι ἡσυχὰ μὴ δεσμε-
μενέσθῃς ποὺ κρατῶσαι. Μπορεῖ νὰ α-
ποστρεφῶσαι τὰ ἐπιπλά
μου. Ἐσὺ, ἐπρόσθεσε ὁ
πευθυνοῦντος εἰς τὸν ἀ-
χρηφόρον ποὺ ἔστρεψε πῆ-
σω του, μ' ἕνα ζεμπιλί
γεμάτο πράγματα τῶν ὁ-
ποιῶν τὴν φύσιν δὲν ἡμ-
ποροῦσαι νὰ ἐννοήσῃ ὁ
θυρωρὸς—ἀφῆσέ τα κά-
τω στὴν εἴσοδον, καὶ
πῆγναι σὲς πάλιν μὲς
δωμάτιο νὰ πάρῃς καὶ τὰ
ὑπόλοιπα πολύτιμα σκεύη
καὶ καλὰ τεχνήματα.

Ὁ ἐχθροπόρος ἐστῆ-
ριξεν στὴν τοίχον ἀρκετὰ
πλαίσια ὑψους ἕξ ἕως
ἐπτὰ ποίων, τῶν ὁποίων
τὰ φύλλα, διπλωμένα τὰ
μὲν ἐπὶ τῶν δέ, ἐφαί-
νοντο ὅτι μποροῦσαι νὰ
ξεδιπλωθῶσαι κατὰ θέλη-
σιν.

— Πρόσεξε! Εἰ ἐν ὁ
νέος στὴν ἀχρηφόρον ἐ-
νῶ μὲς πορεύεσαι ἐν ἀπὸ τὰ
φύλλα καὶ τοῦ ἐδειγνε
ἕνα σκίσιμον τοῦ παλίου
κύτταξε δυνάμει μὲς
ἐσπασες τὸν μεγάλο κα-
θρέπτη τῆς Βενετίας
Τὸ νοῦ σου ὅλον ἄλλο
σου δρόμο, πρόσσεξε πρὸ
παντὸς τὴν βιβλιοθήκην
μου.

— Τί νὰ θέλῃ νὰ πῇ
μὲ τὸν καθρέπτη τῆς Βε-
νετίας; ἐψιθύρουν ὁ
θυρωρὸς στεροφόμενος μὲ
ὑψος ἀνίσχυον γύρω εἰς
τὰ πλαίσια τ' ἀκουμπι-
σμένα στὸν τοίχο. Δὲν βλέπω πούθεν
καθρέπτη θὰ τὸ εἶπε βέβαια γιὰ χω-
ρατὸ, μόνον ἕνα παραβάν βλέπω. Ἄς εἴ-
νε, νὰ δοῦμαι τί θὰ φέρουν στὴν ἐπι-
στροφῇ.

— Ὅταν ὁ νοικάρης σας δὲν θὰ μοῦ
ἀδείσῃ τὸ δωμάτιο; Εἶνε δώδεκα καὶ
μισὴ καὶ θέλω νὰ ἐγκατασταθῶ, εἶπε ὁ
νέος.

— Δὲν πιστεύω ν' ἀρῇσῃ, ἀπάντησε
ὁ θυρωρὸς· ἔπειτα δὲν σας πειράζει,
ἀφοῦ δὲν φθάσανε ἀκόμη τὰ ἐπιπλά
σας, ἐπρόσθεσε τονίζων τὰς τελευταίας
λέξεις.

Ὁ νέος ἦτο ἐτοιμὸς ν' ἀπαντήσῃ, ὅ-
ταν ἕνας δραγῶνος ἐκτελὼν χρέη ἀγγε-
λιοφόρου, εἰσῆλθεν εἰς τὴν αὐλήν.

— Ὁ κύριος Βερνάρδος; ἡρώτησε
ἐξάγων ἐπιστολὴν ἀπὸ μέγα δεσφάτινον
χαρτοφυλάκιον.

— Ἐδῶ εἶνε, ἀπάντησεν ὁ θυρω-
ρὸς.

— Ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ εἶνε δική του,
εἶπε ὁ δραγῶνος, ὑπογράψετε, ὅτι τὴν
παρελάβετε.

Καὶ παρέδωκε στὸν θυρωρὸν βιβλίον
τὸ ὅποιον ἐπῆγε νὰ ὑπογράψῃ ἐκεῖνος

Κ' ἔτρεψε εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τὸν φά-
κελλον ὁ ὅποιος ἔφερε τὴν σφραγίδα τοῦ
Ἰπουργεῖου τῶν Στρατιωτικῶν.

— Θεέ μου! εἶπεν ὁ κύριος Βερνάρ-
δος, συγκινημένος τόσον ὥστε πᾶρ' ὁ-
λίγον νὰ κ' πῇ μὲ τὸ ξυράφι του, εἶνε
ἀπὸ τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν!
Εἶμαι βέβαιος ὅτι πρόκειται γιὰ τὸ πα-
ράσημο τῆς λεγαῶνος τῆς τμῆς, τὸ ὁ-
ποῖον τόσον καιρὸν τοὺς ζήτω. Ἦλθε ἡ
ὥρα, τέλος πᾶ των, νὰ ἐκμετῶσαι τὴν
ἀφοσίωσίν μου. Στάσου, Δουράνδε, εἶπε
ἀνασκαλεῶν τὴν τσέπην τοῦ γιλέκου
του, νὰ σοῦ δώσω πέντε
φράγκα· ἀ πῆγναι στὴν ὑ-
γειά μου. Μῆς, δὲν βα-
σιλῶ τὸ πονγγί μου, θὰ
σοῦ τὰ δώσω δᾶ, περί-
μεινε.

Ὁ θυρωρὸς τόσον πο-
λὸν συνεκινήθη ἀπὸ τὴν
ἐκδήλωσιν αὐτὴν τῆς ὁ-
λως ἀπροσδοκήτου γεν-
ναιοφωρίας, τὴν ὁποίαν
ἔβλεπε σὺνθησιμένον νὰ
β' ἐπῆ ἕκ μερὸς τοῦ κυ-
ρίου τ' υ, ὥστε ἔξανα-
φῆσεν τὸν κοῦκο του.

Ἄλλ' ὁ κύριος Βερνάρ-
δος, ποὺ εἰς ἄλλην πε-
ριστάσιν θὰ ἐκάκιζε σο-
βαρὰ αὐτὴν τὴν παράβ-
σιν τῶν διατάξεων τῆς
κοινωνικῆς ἰσότητος τῶ-
ρα οὐκ ἐπρόσδοχον νὰ
ἐδίδο. Ἐφῆρσε τὰ ματο-
νυῖα του, ἔσχιζε τὸν
φάκελλον μὲ συγκίνησιν
γενναίαν ἀπὸ σιβιστοῦν
βεβῆναι, ποὺ λαμβάνει
συντακτικὸν φρεσὶν, καὶ
ἄρχισε νὰ διαβάσῃ. Εἰς
τὰς πρῶτας γραμμὰς τῆς
ἐπιστολῆς ἀπαισιος ὑπο-
φασμὸς διήνοιξε βαθυ-
κόκκινον αὐλάκας εἰς τὸ
πᾶν τῶν καλοσηρικῶν
παρεῶν του, καὶ τὰ μι-
κρὰ μᾶτια του ἐξέπλευ-
σαν σπίνες αἱ ὁποῖαι
παρ' ὀλίγον νὰ πυροπο-
λήσουν τοὺς μικροὺς βο-
στούχους τῆς θαμνοει-
δῆς περιουσίας του.

Τέλος ὅλα του τὰ χαρακτηριστικὰ τό-
σον ἡλλοιώθησαν, ὥστε θὰ ἔλεγε κα-
νεῖς ὅτι ἡ μορφή του εἶχε ὑποστῇ σει-
σμικὴν δόνησιν.

Ἰδοὺ τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς,
γραμμῆς ἐπὶ χάρτου τοῦ ὑπουργεῖου
τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ κομμοθεῖσης ἐν
καλπαμῷ ὑπὸ δραγῶνου, καὶ διὰ τὴν ὁ-
ποίαν ὁ Δουράνδης ἔδωκεν ἀπόδειξιν
παραλαβῆς:

Ὁ Δραγῶνος παρέδωκε τὴν ἐπιστολὴν

εἰς τὸν θυρωρὸν.

— Συγγνώμην ποὺ σὰς ἀφίνω μόνον,
εἶπεν ὁ θυρωρὸς στὸν νέον, ὁ ὅποιος
ἐβημάτιζε εἰς τὴν αὐλὴν ἀνίσχυος. Εἶνε,
βλέπετε, ἐπιστολὴ ἀπὸ τὸν ὑπουργὸν
διὰ τὸν κύριον Βερνάρδον, τὸν ἰδιοκτή-
την, καὶ πρέπει νὰ πᾶγω νὰ τοῦ τὴν
δῶσω.

Εἰσερχόμενος ὁ θυρωρὸς εὗρε τὸν
κύριον Βερνάρδον ξυρῶμενον.

— Τί μὲ θέλεις Δουράνδε;

— Κύριε, ἀπαντᾷ ἐκεῖνος ἀποκαλυ-
πτόμενος, ἕνας ἀγγελιοφόρος σὰς ἔφερε
αὐτὸ τὸ γράμμα ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον.

(εἰς τὸ ἐπόμενον)
ἡ ἐπιστολὴ καὶ ἡ συνέχεια

ΦΙΛΗΜΑ ΤΩΝ ΚΟΡΑΚΩΝ

Τὰ κοράκια ὅλοι μας τὰ ξέρομεν—εἶναι μαύρα, μέ χονδροειδὲς ράμφος καὶ φυσιογνωμίαν ἀγρίαν.

Ἡ φωνὴ τῶν εἶναι διαπεραστική καὶ ἀνατορνιαστική—σὺ γεννᾷ τὸ μῖσος τὸν τρόμον, καὶ τὰς προλήψεις—Ὁ Λαὸς ποὺ ὅλα τὰ ἐξετάζει λεπτομερῶς καὶ λεπτολογικῶς, παραδέχεται ὅτι, ὅταν περνοῦν ἀπὸ πάνω ἀπ' τὸ χωριό—κοράκια πολλά, σὺν κοπάδι, μέ φωνὰς καὶ κυνηγητά, σὺν νὰ προσπαθοῦν νὰ φιληθοῦν, καὶ κακὸ θὰ συμβῇ τὴν ἴδια ἡμέρα στὸ χωριό, περιμένει μέ πίστη, θάνατον, καυγάν, φονικόν.

Η ΜΟΙΡΑ Τ' ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΞΕΠΗΛΑ ΑΠ' ΙΤΗΝ

ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ ΤΟΥ

Τρίτη γεννᾷτ' ὁ φρόνιμος
Τετάρτη ὁ ἀντρεωμένος
Πέμπτη τὸ κακορίζικο
Παρασκευὴ τὸ ξένο
Σάββατ' ὁ πολύξευρος
Κυριακὴ ὁ πλούσιος
Δευτέρα ὁ κοματερός

Ὅτε ἀναλόγως τῆς ἡμέρας ποὺ θὰ γεννηθῇ καθεὶ ἀνθρώπος, εἶναι καὶ ἡ τύχη του

Ἄν γεννηθῇ Τρίτῃ θάνατ' φρόνιμος, ἡ-
συχος
» Τετάρτῃ » ἀντρεωμένος,
πληλῆκας
» Πέμπτῃ » δυστυχισμένος
Παρασκευῇ θὰ ξενιτευθῇ
ἢ θὰ ἀποθάνῃ
γλήγορα
» Σάββατῳ » ἔξυπνος, θὰ
ξεύρῃ πολλά.

ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟ

«Σάββατο» εἶναι τὴν δουλειὰ καὶ μὴν τὴν ξεπελάγῃς (ἀποτελειώῃς)—λέει μὴ κοπιῇς τὴν δουλειὰν—τὸ Σάββατο νὰ μὴ τρεῖς τὴν δουλειὰ σου, γιατί δὲν θὰ πῇ γὰ καλὸ. Ν' ἀφῇς νὰ τὴν ἀποτελειώῃς τὴν Δευτέρα.

Αὐτὸ παρατηρεῖται σ' ἐνοικοκυράδες γυναῖκες, ποὺ δὲν ἀποτελειώουσι ποτὲ τὴν δουλειὰ τῶν τῶν Σάββατο, ἀφῇ-
νον ἔστω καὶ τὰς κομπάρους τὴν δευ-
τέρα. Κακὸ εἶναι τὸ νὰ ἀπαρθῇ παιδί τὸ Σάββατο—βγαίνει μισερὸς, κουτὸς ἢ κακοῦργος. Γι' αὐτὸ ὅταν κανεὶς εἶναι καλὸς καὶ θέλουν νὰ τὸν πειράξουν τοῦ λέγουσι—«Εἶσαι Σαββατόπαρος»—Οἱ ἱεροὶ ἄνδρες ἀρχίζουν ποτὲ δουλειὰ τὸ Σάββατο.

« Κυριακὴ » θὰ γίνῃ πλού-
σιος εὐτυχής.
» Δευτέρα » θὰ γίνῃ φι-
λεργός, δου-
λευτής.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

« Ἀπὸ πνίγεται, ἀπ' τὰ
μαλλιά του πιάνεται. »

Ἐδῶ ἐννοεῖ τοὺς ἀπελπισμένους, οἱ ὅποιοι μὴ εὐρίσκοντες διέξοδον καὶ σω-
τηρίαν, ἀρπάζονται ἀπ' τὰ μαλλιά τῶν,
τὰ τραβοῦν, τὰ μαδοῦν, ἐλπίζοντες ἀμυ-
δρῶς ὅτι μέ τὴν χειρωνακίαν αὐτῶν, τὴν
ἐκφρασιν τοῦ ἐνδοιούχου πόνου τῶν, θὰ
ἐπινοήσουν καὶ πρὸς σωτηρίαν τῶν, ἀ-
νακουφίζόμενοι.

« Δέν τόχω πῶς πέρασι ὁ ποντικὸς
ἀπ' τὰ γένεια μου,
μόνο μαθαίνει στράτα »

Ἐννοεῖ τὰς διαφόρους κακοήθει-
ας καὶ ἐγκληματικὰς φύσεις, ποὺ ζητοῦν
εὐκαιρίαν νὰ σὲ καταστρέψουν, γὰρ νὰ
ἱκανοποιήσουν τὰ αἰμοβόρα ἐνστικτά
τῶν. Γι' αὐτοὺς λέγει ὁ Λαὸς, δὲν τόχω
πῶς μ' ἐβλαψε, γιατί εἶναι τέτοιοι ψυ-
χικῶς, ἀλλὰ μαθαίνει τὸ δρόμο καὶ θὰ
ἐξανάρθῃ δηλ. ἄρα ἀναγκάσει δέον νὰ
περιορίζωνται.

« Ἀπὸ τρώει μέλι
γλύφει καὶ τὰ δαχτύλια του »

Τὸ εὐχνοῦνται ὁ ὁραῖο στὴν γεύσει δ.τι
καὶ νάναί αὐτὸ, (ἐν προκειμένῳ μέλι),
ὅχι μόνον σὲ τῇ—ι καὶ σὲ θέλει ἀλλὰ
καὶ σὲ κάνει «ἀχό γαγο». ὥστε καὶ εἰς
τὰ δακτύλια σου ζητεῖς τὴν εὐχρίστησι,
μέ τὸ ἀπολαυστικὸ γλύψιμο!

« Μοῦδὲ τῇ Μάννας ὁ ὄσκαρος
(ἄδειος, χωρίς δῶρο)
γιατὶ κακὰ θὰ σὲ δεχτῇ »

Ὅταν πᾶσι κανεὶς κάπου γὰ ἐπίσκε-
ψιν, πρέπει γὰ νὰ τὸν δεχτοῦν φιλοφρο-
νέστατα καὶ ὅχι φιλοφρόνας, νὰ κρατῇ
κατὰ τι, ἔστω καὶ ἐλαχιστότατο, ὡς δῶ-
ρο. Τονίζει δὲ πῶς καὶ ἡ Μάννα ἔχει αὐ-
τὴ τὴν ἀπαίτησι καὶ ὅτι κακὰ θὰ τὸν δε-
χτῇ, εἰάν δὲν συμμορφῇ πρὸς αὐτήν.

« Ἰντα γυρεῖ ἢ γι' ἀλεπού στὸ παζάρι; »

Ἐννοεῖ ἐκείνους ποὺ ἔχουν τὴν κα-
κὴ τάσι ν' ἀνακατεύωνται σὲ δουλειὰς
ποὺ δὲν ἔχουν ἀρμοδιότητα.

ΚΡΗΤΙΚΗ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΙΑ

— Ἐλα δὲ σύντεκεν καὶ ξέχασα
νὰ σὲ ρωτήσω προχθὲς πῶς σοὺ φάνη-
κε ἡ Ἀθήνα μέ τὸ δαιμονιώδη θόρυ-
βο τῶν αὐτοκινήτων καὶ τῶν τράμ.

— Πῶ; τὸν εἶπες σύντεκεν; δαι-
μονόρη; Ἦν τὸν ἔλεγες κάλλιο ντίπ
δαιμον:σμένο. Μὰ ζωὴ σύντεκεν εἶνε
αὐτὴ; Νὲ κάνης οὐλὴ τὴν ὥρα σὺν
νὸ κουζουλὸ.

Αἱ καὶ δὲν σοῦκαμα γέλοια μιὰ
μέρα ποὺ μέ πήρε γιατί' ἀποῦ λές, ὁ
φιλιόσος μου καὶ ἐπήγαμε κι' ἐκά-
τασε σὲ τὴν πλατέα τῆς Ὀμόνοιας
θαρρῶ, πῶς μοῦ τῇ εἶπε. Πού θω-
ροῦνα οὐλὸς ποὺ τ' ρνοῦσαν ἀπὸ τῇ
μὴ μπάνια τῆς πλατέας ὡς τὴν ἄλλη
κι' ἐθωροῦσαν σὰ σαστημένοι ἀπά-
νω κάτω, ζερδὰ δεξιὰ ποὺ θάρρεδες
σύντεκεν πῶς ἦτανε κουζουλοί. Ὡ-
τοὺς κακιμοίρηδες καὶ δὲν τοὺς λυπή-
θηκα.

Κι' οὐλὴ τὴν ὥρα αὐτὸ γινούτανε

σύντεκεν. Αἱ μὰ νὰ σοὺ πῶ ἓνα
πράμμα; Ὅσο γιερὸ μυαλὸ νάχης
θὰ ξεκουμιστῇ μωρὲ παιδί μ' ἓνα τέ-
τοιο διαδίου νταθαντοῦρι. Κι' ὕστερα
σοὺ λένε πῶς οἱ Ἀθηναῖοι εἶναι κου-
ζουλοὶ καὶ δὲν κατέχουνε ἦντα κά-
νουνε. Καὶ πῶς νὰ μὴν κουζουλαθοῦ-
νε, οἱ κακομοίρηδες ὕστερα ἀπὸ μιὰ
τέτοια ζωὴ, ποὺ μήτες τοῦ ἔχτροῦ
σου νὰ μὴν τὴν εὐκνηθῇ. Ἐχουνε
λέει παλάθια καὶ καλοπέρασι καὶ
μιλιούνια. Ἀς τὰ χαίρουνται. Μὰ νὰ
σοὺ πῶ μήτες τὰ παλάθια τοὺς ἤθελα
μήτες τὰ μιλιούνια τοὺς καὶ νάχω τὸ
μυαλὸ μου ἔστω οὐλὴ τὴν ὥρα σαυτὸ
τὸ δαιμονισμένο χαλαμπαλίκι, σένα
σοῦρο ἀκατάπαυστο, ποὺ σαλεύει
παιδί μου τὸ μυαλὸ κι' ἂν τῶχης ἀ-
κόμη καὶ τετρακόσια.

Λοιπὸς σύντεκεν σοὺ λέω ἀντρί-
στικα πῶς δὲ δούδω τὰμπελάκι μου
ποὺ πάω καὶ ξεπλώνομαι ἡσυχὰ καὶ

δὲν ἀκούω νὰ μέ ξεκουφαίνουσι δ' ἔ-
αυτοκίνητα ποὺ νὰ φοβοῦμαι κι' ὅλας
πῶς θὰ κόψουνε ἂν δὲν ἔχω τὰ μάτια
μου τέσσερα, μὰ μήτες ἀνθρώπου ἀ-
ναπνοὴ κι' οὐλὴ μου ἡ ἐνδόχληση εἶνε
ποὺ ἀκούω τὰ τζιτζίκια νὰ μοῦ τρα-
γουδοῦνε ἔστω ἀπάλαφρα καὶ νανου-
ριστικά γὰ νὰ ποκοιμίζωμαι τὰ με-
σημέρια. Κι' ἔστω μωρὲ παιδί μου
ἔχω τὸ κεφάλι μου ἡσυχὰ, τὸ μυαλὸ
μου ἀναπαμμένο καὶ εἰ σὺν τὸ κου-
ζουλὸ καὶ σὰ τὸ σαστισμένο νῶσαν-
τηρὼ οὐλὴ τὴν ὥρα δεξιὰ καὶ ζερδὰ
μὴ μπὰς καὶ μέ κόψη κανένα αὐτο-
κίνητο. Καὶ πάλι μέ οὐλὴ τῇ σαστι-
σμάρα ποὺ προφυλάγουνται οἱ κακο-
μοίρηδες πόσους καὶ πόσους δὲν πλα-
κώνουνε τὰ αὐτοκίνητα.

Ὅρ, εἰ, σύντεκεν. Μὲ γιᾶς τῶν
μέ χαρές τῶνε κι' ἡ Ἀθήνα τῶν καὶ
τὰ καλὰ τῇ.

ΑΗ:- ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΑΙ ΜΩΑΜΕΘ

ΕΥΡΥΑΝΘΗΣ ΤΣΙΛΙΔΟΥ (ἱεροσολίτης)

Καὶ ποῖος δὲν ἀγαπᾷ τὸν
Ἀη-Βασίλη τὸν σοφὸ αὐτὸ καὶ
ὁμορφὸ γέρο, ποὺ κάθε χρόνον μέ τό-
ση καλωσύνη σκορπάει τὰ δῶρα του
σὲ μικροὺς καὶ μεγάλους.

Ὅλοι τὸν ξέρουμε καὶ ὅλοι τὸν ἀ-
γαποῦμε, μὰ πολὺ περισσότερο ἔμετς
οἱ Μικραῖνιτες ποὺ εἴμεθα καὶ πα-
τριώτες του.

Πολὺ δίκαια λοιπὸν ὑπερφηανεύο-
μεθα γι' αὐτὸν ἂν καὶ κάθε Ἑλλη-
νας ἔχει αὐτὸ τὸ δικαίωμα ἔστω καὶ
ἂν δὲν εἶναι ἀπ' ἐθελείας πατριώτης
του. Ἡ σοφία του συμβολίζει τὸ ἀ-
θάνατο ἐλληνικὸ πνεῦμα, καθὼς καὶ
ὅλα τὰ ἄλλα του χαρίσματα. Νὰ ὁ-
μῶς γιατί ἔμετς οἱ πρόσφυγες συγκι-
νούμεθα περισσότερο σὺν ἀκοῦμε τὸ
ὄνομα του: Ἡ συνθήκη τῆς Λωζάνης
μὰς ξεριζώσε γιὰ πάντα ἀπ' τὰ ἱερὰ

καὶ ἀγαπημένα χῶματα τῆς πατρίδος
μας. Κανεὶς ἀπολύτως Ῥωμηὸς δὲν ἔ-
μεινε πειὰ στὴ Μ. Ἀσίᾳ.

Ὁ μόνος ποὺ δὲν ὑποτάχθηκε στὸ
θλιβερὸ αὐτὸ ἄρθρο τῆς ἀνταλλαγῆς
εἶνε, ὅπως ξέρουμε ὁ Ἀη-Βασίλης ὁ
σοφὸς αὐτὸς Καίσαριώτης.

Ὅτι καὶ ἂν τοῦ ἔκαναν οἱ τοῦρ-
κοὶ δὲν μπορέσανε νὰ τὸν διώξουν,
οὔτε μέ τὸ καλὸ οὔτε μέ τὸ κακὸ.

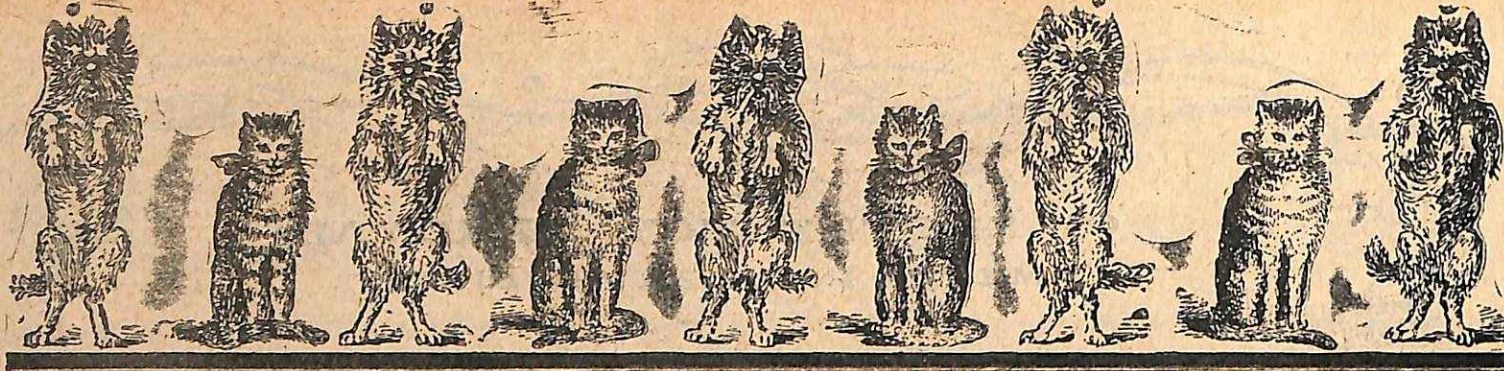

— «Στὴ Καίσαρεια γεννήθηκα στὴ
Καίσαρεια θὰ πεθάνω» — ἀπαντοῦσε
σ' ὅλους ποὺ τὸν βιάζανε νὰ φύγῃ.

— «Μεῖνε λοιπὸν γερο-γυιαοῦρ,
πεισματάρη, καὶ ἀνάθεμα τὴν γενιὰ
σου τὴν περήφανη» — τοῦ εἶπαν καὶ
τὸν κλείσανε στὸ μοναστήρι του.

Ἐμενε ὁ κοινός ἐκεῖ μέσα τό-
σο καιρὸ, δέχων νὰ βγαίνῃ ἔξω ποτὲ,
παρὰ μιὰ φορὰ ἐν χρόνῳ τὴν παρα-
μονὴ τῆς πρωτῆς ἡμέρας, κυρὰ πολὺ
κρυφά, μέ χιτῶν δὲ πρὸς φυλάξεις
καὶ ἐρχότανε στὴν Ἑλλάδα γὰ νὰ
μοιράσῃ τὰ δῶρα του, δέχων τὰ τὸν
πάρουν χαμπάρι. Χαράματα πάλι
γυροῦσε πῶς τὴν ὥρα ποὺ δὴλ ἡ
Τουρκία ἦτανε θυθισμένη σὲ βαθὺ
ὑπνο.

Ἔτσι κύλησαν δέκα ἐκατὼτα
χρόνια.

ΕΝΑΣ ΦΟΥΚΑΡΑΣ

— Μόνο σ' εμένα συμβαίνουν αυτά !
— Η σ' όλους γνωστή φιλαλήθεια μου με αναγκάζει να επιβεβαιώσω την άκριβεια των λεγομένων του φίλου μου, 'Αλβία, μόνο σ' αυτόν μπορούν να συμβούν αυτά !

Καταστροφές ; όχι. 'Αλλά μια διηγετική αλληλουχία από μικροστενοχώριες, άρκετά κωμικοτραγικές.

Τό έχει πιά πάρει απόφαση και τώρα μ' ας διηγείται το βάσανό του τακτικά, μ' ένα ήλιθιο χαμόγελο.

— Μόνο σ' εμένα συμβαίνουν αυτά ! συμπεραίνει πάντοτε.

Ευχαριστούμαι πολύ όταν τον συναντώ, γιατί είμαι βέβαιος ότι πάντα κάτι καινούριο θα έχει να μου διηγηθεί.

— Τι νέα ; του λ'ω υποκριτικά. Οι δουλειές π'άν καλά ;

— Νά πάνε καλά ... Με κοροϊδεύεις ; Τέλος πάντων, το έχω πιά πάρει απόφαση. Καί ού τί γίνεσαι ;

— Είμαι πολύ καλά, περισσότερο καλά απ' όσο μου άξιζει.

— Η ευτυχία δεν πάει σ' εκείνον που του άξιζει, γιατί άλλιώς θα είχεν έλθει ή σειρά μου.

— Είσαι πάντα στενοχωρημένος ;

— Καί βέβαια. Νά, φαντάσου, χθές πλάγιασα σ'ό τομήμα.

— Πλάγιασες σ'ό τομήμα εσύ, ό πιδ ήσυχος τ'ών ανθρώπων ;

— Μάλιστα ! 'Εγώ, ό πιδ ήσυχος άνθρωπος του κόσμου ! Πλάγιασα σ'ό τομήμα !

— Καί γιά ποιά λόγο ;

— Γιατί ήμουν μεθυμένος.

— Μεθυμένος εσύ ; Πού πίνεις καθόλου ;

— Μάλιστα ! 'Εγώ ; πού δεν πίνω καθόλου ! Κοιμήθηκα σ'ό τομήμα ! Γιατί ήμουν μεθυμένος.

— Μά, τέλος πάντων...

— 'Ω, θά σου τ'ά διηγηθώ όλα !...

Την περασμένη δευτέρα πηγαίνοντας σπίτι συνάντησα ένα συμμαθητή μου που είχα χρόνια να τον δω. Μπήκαμε σ' ένα μπαρ γιά να τ'ά πούμε λιγάκι κι' ό φίλος μου παράγγειλε ένα ούισκυ. 'Εγώ που συχαίνομαι όλα αυτά τ'ά εγγλέζικα ποτά, ζήτησα ένα ούζκακι ... 'Υστερα από μια ώρα, βρισκόμουν πλαγισμένος, στουπί σ'ό μεθύσι, σ'ό κοντινότερο τομήμα.

— Στουπί σ'ό μεθύσι ! Μ'ε ένα ούζκακι ;

— Μάλιστα !

Μόνο σ'εμένα συμβαίνουν αυτά ! Νά τί είχε συμβεί. Τό ύψος δεν τό πίνω σκέτο, βάζω πάντα πολύ νερό. Λοιπόν πήρα μια καρέφα που ήταν μπροστά μου και γέμισα τό ποτήρι μου. Αί, λοιπόν ή

καρέφα ήταν γεμάτη από τζίν, 'τό χειρότερο έγγλέζικο ποτό που υπάρχει ;

— Καλά, και πίνοντας δεν κατάλαβες τίποτε από την διαφορά της ούσίας ;

— Νάί, αλλά έλεγα : «Νά ένα ούζα που έχει περιεργη ούσία ! θα είναι νοθευμένο !... Καταλαβαίνεις λοιπόν ότι σ'ε λίγο τ'ά είχα κάνει θάλασσα, ώσπου με περιμάζεψαν δ'ό αστυφύλακες !

— Φουκαρά μου !

— Μόνο σ'εμένα συμβαίνουν αυτά !

Νά, την περασμένη έβδομάδα άκ'μα !

— Τι έγινε πάλι ;

— Είχε παραγγείλει ένα ρούχο σ'ε κάποιο ράπτη που μου είχεν συστήσει...

— Ένα κοστούμι σπουδαίο. Τό φόρεσα και βγήκα να κάνω μια βόλτα, όταν πιάνει βροχή, κατακλυσμός (μόνο σ'εμένα συμβαίνουν αυτά !)

Μπήκα άμέσως σ' ένα γνωστό μου κατάστημα κι' έκαστα κοντά σ'ό σύμπα γιά να στεγνώσω. Καί νάσου που τό κοστούμι, όταν στεγνώσε, στένεψε έτσι που νόμιζες ότι τό είχα κλέψει από ένα παιδάκι δώδεκα χρονών !

— Αυτό μπορεί να συμβεί σ'όλο τον κόσμο.

— Νάί, μά αυτό που μόνο σ'εμένα μπορούσε να συμβεί είναι ή άπάντηση που μου έδωσε ό ράφτης μου όταν πήγα νά τού παραπονεθώ γιά τό ύφασμα που μου πούλησε.

Στην άρχή μου είπε ότι αυτός ήταν ράφτης και όχι κατασκευαστής αδιαβρόχων. Τότες τού είπα :

«Συγγνώμη, κύριε, τό έμπόρευμα βράχθηκε και έχασαν είκοσι τοίς εκατόν της έπιφανείας του. Είναι λοιπόν δικαίον, νά ληφθ'ή ύπ' όψιν αυτό τό γεγονός».

Ξέρεις λοιπόν τί μου άπάντησ' ; Και με τί άναίδια ; «Συγγνώμη, κύριε, αλλά ε'άν τό έμπόρευμά μου, άντί νά στενέψει, φάρδυνε, θά ήρχεσθό μόνος σας νά μου πληρώσετε κάτι επί πλέον» !

Τί νά τού π'ή κανένας ;

— Τίποτε, καυμένο μου φίλε.

— Καλά σου τόλεγα ε'γώ πώς μόνο σ'εμένα συμβαίνουν αυτά !.. Στάσου, ξέχασα και ένα άλλο που μου συνέβηκε την Πέμπτην.

Μ'ε είχα καλέσει νά φάω σπίτι της ή οίκογένειας Πασά και νάσου έρωτεύομαι τρελλά την μεγαλύτερη κόρη τού σπιτιού, την Βιόλα.

— Την ξέρω την μικρή ασά (Βιόλα) είναι πρώτης τάξεως κορίτσι. 'Ιδεώδης νύφη

— Την έρωτεύομαι λοιπόν τρελλά ! Την έπομηνεν την συναντώ σ' ένα χορό, και τ'ή άναγγέλω ότι την άλλη μέρα νά πάω νά την ιδώ.

Τ'ή φάνηκε αυτό περίεργο και μου ρωτά γιά ποιά λόγο θά έρθω ... Ξέρεις τί ήλίθιος είναι κανένας όταν είναι έρωτευμένος ;

— Ξέρω.

— Τ'ής λέω λοιπόν : «Δεσπαίνεις, κάτι ξέχασα σπίτι σας.—Τί πράγμα, ρωτά.

—Την καρδιά μου» Βέβαια, δεν ήταν πολύ έξυπνο, αλλά τόσο εύλογες.

— Καί τί σου άπάντησε ;

— Δεν μπορείς τό τό φαντασθείς. Γυρνά και μου λέει κρύα-κρύα : «Κύριε, δεν βρήκα τό άντικείμενο γιά τό όποιο μιλάτε, μά σήμερα τό βράδυ, όταν θά πάω σπίτι, θά πω την καμαριέρα μου νά ψάξει ... Μπορεί νά βρ'ίσκεται μέσα σ'ό σκουπίδια».

— Φουκαρά μου !

Μόνο σ'εμένα συμβαίνουν αυτά !

ΑΛΦΩΝΣ ΑΛΛΑΙ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

— Ένας γνωστός κρασοπατέρας στοιχημάτισε ότι με την ούσία μόνο θά άναγνωρίζε τό είδος και την ήλικία διαφόρων κρασιών. Τού κλείνουν τ'ά μάτια μ' ένα μαντήλι, τού φέρνουν ένα ποτήρι :

— Τι είναι αυτό ;

— Μαυροδάφνη τού 1906.

— Σωστά.

Τού δίνουν άλλο ποτήρι.

— Αυτό ;

— Μαρκό τού 1919

— Μάλιστα.

— Έτσι δοκίμασε αρκετά κρασιά χωρίς νά κάνει κανένα λάθος. Τόν χειροκροτούν γι'ατί κέρδισε τό στοιχήμα.

Ξαφνικά πετιέται κάποιος και λέει :

— 'Ας κάνουμε ακόμα ένα πείραμα, και τού δίνει ένα άλλο ποτήρι.

— 'Ο κρασοπατέρας, με σκεπασμένα τ'ά μάτια τό πίνει, αλλά μπερδεύεται και αναγκάζεται νά αναγνωρίσει :

— Δεν μπορώ νά καταλάβω τί είναι ... Δεν έχω πιά ποτέ μου άπ' αυτό τό ποτό ... Τι είναι ;

— Νερό !

'Απ' τ' άριστουργήματα του ντ' 'Αννούτσιο

ΣΤΟ ΝΤΟΥΛΑΠΙ

Μόλις ένοιωσε τό θόρυβ' των δεκανικών ό Λουκάς άνοιξε τ'ά μεγάλα θορυβώδη και πυρωμένα μάτια κι' έστρεψε πρ'ος την πόρτα σ'ό κατώφλι τ'ής οποίας φάνηκε ό άδερφός του Δανιήλ. Τό πρόσωπό του κάτισχνο από τούς πόνους κι' από τό πυρετό σπαρμένο από ματωμένα κίνα σπειρίδια έπιασε ξάφνου με πάθος και μανία σπασμωδικά τ'ά χέρια τ'ής μητέρας του και με μια άπότομη και τραχεία φωνή :

— Διώξτον, διώξτον, δέ θέλω δέ μπορώ νά τόν βλέπω γλήγορα διώξτονε.

— Η λέξεις πνιγότανε σ'ό λαιμό του μη μπορώντας ν' άναπνεύσει από ένα θυνατό βήχα ενώ με τό κοκκαλιάρικα χέρια του νευρικά έσφιγγε τ'ά χέρια τ'ής μητέρας του.

— Όλο τό στόμα ή τό σ'αγόγι του - τανε πρισμένα ενώ τ'ά σπειρίδια γεμάτα άπό πύο σ'όλο τό πρόσωπό του παρουσίαζαν με τό αδιάκοπο τρέξιμο πύου κι' άόματος μια άθλια και βρωμερή εικόνα.

— Η μητέρα του προσπαθούσε νά τόν καθησυχάσει.

— Όχι, όχι παιδί μου ποτέ πλέον δέ θά τόν ξαναδ'εις τό σπίτι είναι δικό σου κι' ε'γώ σ'ίες προσταγές σου νά τώρα άμέσως θά σηκωθώ νά τόν διώξω.

— Ό Λουκάς μ' άγριον ύφος κάνοντας πώς μισοσκάνεται σ'ό κρεβάτι άφ' ού βάνουσα την έφτυσε και την έσπρωξε πρ'ος τ'ή πέρτα φώναξε τού άδερφού του νά φύγη θυμώνοντας και βλασφημώντας τ'ή μητέρα του που επέτρεπε σ'όν άδερφό του μ'ή σ'ό σπίτι.

— Ό Δανιήλ ό άδερφός του που είχε φανή σ'ό κατώφλι τού σπιτιού ήτανε άπό άλλο πατέρα κι' είχε γεννηθ'ή με τό ένα πόδι κοντήτερο από τ' άλλο, ενώ και τ'άλο πάλι κατέληγε σ'ε μύτη από κάτω.

— Ός νά μ'ή τού έφτα αν'αυτά τ'ά χαρίσματα ήτανε συγχρότως κοφ'άσολος μ' ένα κεφάλι σ'άν καλάθι μεγάλο λίγο σιμπαθητικό μονάχα τόν κανάνε τ'ή κατάξανθα σγουρά μαλλιά του και τ'ά μαύρα μάτια του με τ'ά έβενένια γυαλιστερά ματόκλαδάξων.

— Κι' όπως είχε σταθ'ή άναποφάσιτος μη τολμώντας νά κάμη βήμα πρ'ος τ'ά έμπρ'ος γι'ατί τ'ά μάτια τού άδερφού του που άπαίσια είχαν καρφωθ'ή άπάνω του άφαιρούσαν π'άσα δύναμη κι' ή χειρονομία τού τού έκτόξευε τόν άνάγκασαν νά παραιτηθ'ή από την άρχική του σκέψη.

— Μονάχα τό άπελπιστικό σημείο που έκαμε τό ίκενευτικό βλέμμα που έβριζε σ'ή μητέρα του και τό παρατεταμένο και άπληστο βλέμμα που έβριζε σ'ε ντουλάπι πρ'όδωσαν λίγο τό πάθος τ'ής πείνας που είχε.

— Όχι, όχι τίποτε μ'ή τού δαίνεις άρχισε νά φωνάζη με φοβερό μίσος βγάλτον έξω και άγρια χειρονομώντας τ'ή διάταξε νά τόν γκερμίση από τ'ήν σκάλα γι'ατί έπίτηδες γιά νά τόν κάμη νά υποφέρη π'ήγε σπίτι.

— Τά συνειδημένα νά χτυπούν και βόσωνίζουν βαριά χέρια τ'ής μητέρας βαρειά π'άσανε σ'ή ράχη τού σκαπτή ό οποίος με κόπο βγήκε έξω με τ'ά μάτια γεμάτα δάκρυα και τ'ά σπινθηρίδια σ'ε δώδεκα τ'ή και σ'εμνητικό λιγάκι π'ή έμοιαζε τ'ά άπ'.

κομάχητα ζώου που σφάζουν. Σ'ό δρόμο που κατέβηκε κρατώντας τ'ά δάκρυά του με κόπο έσεργε τ'ά δεκανίκια του, πνιγμένος φοβερά, πρ'ό δυό μέρες είχεν νά φάγη.

— Τότε μια παρέα από χαμίνια πέρασε από κοντά του και με τό άγαθόκαρδα τόν ύβρισαν και τόν έμπαιξαν ενώ τό πιδ καλό τού πέταξε λίγο μακρυά τό δεκανίκι του γιά νά δοκιμάση τ'ή ταχύτητά του με τό ένα.

— Ένα λεπτό μεθυτικό άρωμα λουλουδιών και λιβαριού ξεχνότο από την πόρτα έ'ν'ό τ'ό άρμονιο δόσμον άγγελικών και παθητικών ύμνων αδιάκοπα έβριχνε. Σ'ε μια στιγμή που τό όργηνο έέχυνε μια όμορφη ύμνοδία που έκανε κι' οι στυλοί οι τετράγωνοι νά ριγοΐνε, που οι ψαλτίδες με τ'ή δυνατή κι' οι ευσβεΐς και οι φλόγσες με τ'ήν γλυκειά φωνή των σιγανά παρακολουθούσαν τ'ή θεία ψυλλομωδία, ό Δανιήλ με δάκρυα σ'ε μάτια χωρίς άκόμα νά τολμήση νά ξεπλώση τό χέρι του άνέπεμπε σ'ό καλό Θεό τ'ή δική του δέση.

— Θεέ μ'ν Μεγάλε και καλέ Θεέ, μ'ή άφίσης και μένα νά βασανίζομαι έτσι και νά πεθάνω τ'ής πενας σ'ήνερα' έλλ'ίξω σ'ε σένα καλέ μου Θεέ.

— Δεν είχε ακόμα τ'ε είώσει τ'ή παρακλήση του όποτε κρυμένος όπως ήτανε από πίσω από μια κλώνα βλέπει τ'ή μητριά του νά μπαίνει σ'ήν εκ' λησεί, τυλιγμένη σ'ε πολυτελούς οί όποιοι με χ'άρι έκλιναν άπ' ε'δω και άπ' εκεί σ'ό έλαφρό και μεθυτικό φύσημα τού μπάτη. Κι' ή

ή μητέρα μ'ν ίσως και ... αλλά τό βάσανο τ'ής : είναι που τόν διάταξε νά μ'ή περιμείνη περισσότερο δεν τόν άφισε νά καλ'συλλογισ'ή αυτό που σκέφθηκε.

— Καί σ'ε δυό σιγμές πετώντας άπάνω σ'ε δεκανίκια του λαχαισμένους κατάματος και κατωιδρωμένους έφθασε σ'ό σπίτι.

— Μ'ε έκτακτη προφύλαξη και χωρίς θόρυβο άνέβηκε τ'ήν σκάλα. Ψηλαφιστά βρήκε τό κλειδί σ'ε μια τρύπα τού τοίχου που έβριζε ή μητριά του άμα έφρευε και προτού άνυΐξη παρατήρησε μέσα από τ'ήν τ'αλαδοτρυπα.

— Ό άδελφός του έαπλωμένους σ'ε κρεβάτι φαινότανε κοιμισμένος.

— Νά μπορούσα νά πάρω ψωμί χωρίς νά τόν ξυπνήσω ... Κι' έστρεψε σιγανά σιγανά τό κλειδί κρατώντας τ'ήν άναπνοή του γιά τό φόβο μ'ή ξυπνήση ό Λουκάς άπό τούς δυνατούς παλμούς τ'ής καρδιάς του κι' οι παλμοί του τού φαίνονταν έπει γέμιζαν από ένα έκσπαστικό θόρυβο όλο τό σπίτι.

— Άν ξυπνήση ; σκέφτηκε με θόρυβ' ό Δανιήλ σ'ε άσχημα τ'ής πόρτας' άλλ' ή πείνα τού έδινε τόση δύναμη και θάρρος. Μπήκε μέσα άφίοντας με προσοχή τ'ά δεκανίκια του χωρίς νά π'άψη από τού νά μυτ'ε σ'ε μάτια τόν άδερφό του.

— Άν ξυπνήση ... Ό άδερφός του άνάσκαλα όπως ήτανε σ'άν κοιμισμένος φαινότανε άναπνεύοντας με δυσκολία ενώ σ'ε στιγμή έβγαίνει ένα έλαφρύ σφύριγμα από τό χέλι του. Τό μοναδικό κ'ερί που κοκκινωθάνε έφ'εγε έβριχνε σ'ε τοίχο τρεμαχτικές φωνές τ'ής άμης που έκαμε τό σ'καπ'ή άπ'.

— Νά μπορούσα νά πάω ψωμί χωρίς νά τόν ξυπνήσω ... Κι' έστρεψε σιγανά σιγανά τό κλειδί κρατώντας τ'ήν άναπνοή του γιά τό φόβο μ'ή ξυπνήση ό Λουκάς άπό τούς δυνατούς παλμούς τ'ής καρδιάς του κι' οι παλμοί του τού φαίνονταν έπει γέμιζαν από ένα έκσπαστικό θόρυβο όλο τό σπίτι.

— Άν ξυπνήση ; σκέφτηκε με θόρυβ' ό Δανιήλ σ'ε άσχημα τ'ής πόρτας' άλλ' ή πείνα τού έδινε τόση δύναμη και θάρρος. Μπήκε μέσα άφίοντας με προσοχή τ'ά δεκανίκια του χωρίς νά π'άψη από τού νά μυτ'ε σ'ε μάτια τόν άδερφό του.

— Άν ξυπνήση ... Ό άδερφός του άνάσκαλα όπως ήτανε σ'άν κοιμισμένος φαινότανε άναπνεύοντας με δυσκολία ενώ σ'ε στιγμή έβγαίνει ένα έλαφρύ σφύριγμα από τό χέλι του. Τό μοναδικό κ'ερί που κοκκινωθάνε έφ'εγε έβριχνε σ'ε τοίχο τρεμαχτικές φωνές τ'ής άμης που έκαμε τό σ'καπ'ή άπ'.

— Νά μπορούσα νά πάω ψωμί χωρίς νά τόν ξυπνήσω ... Κι' έστρεψε σιγανά σιγανά τό κλειδί κρατώντας τ'ήν άναπνοή του γιά τό φόβο μ'ή ξυπνήση ό Λουκάς άπό τούς δυνατούς παλμούς τ'ής καρδιάς του κι' οι παλμοί του τού φαίνονταν έπει γέμιζαν από ένα έκσπαστικό θόρυβο όλο τό σπίτι.

— Άν ξυπνήση ; σκέφτηκε με θόρυβ' ό Δανιήλ σ'ε άσχημα τ'ής πόρτας' άλλ' ή πείνα τού έδινε τόση δύναμη και θάρρος. Μπήκε μέσα άφίοντας με προσοχή τ'ά δεκανίκια του χωρίς νά π'άψη από τού νά μυτ'ε σ'ε μάτια τόν άδερφό του.

— Άν ξυπνήση ... Ό άδερφός του άνάσκαλα όπως ήτανε σ'άν κοιμισμένος φαινότανε άναπνεύοντας με δυσκολία ενώ σ'ε στιγμή έβγαίνει ένα έλαφρύ σφύριγμα από τό χέλι του. Τό μοναδικό κ'ερί που κοκκινωθάνε έφ'εγε έβριχνε σ'ε τοίχο τρεμαχτικές φωνές τ'ής άμης που έκαμε τό σ'καπ'ή άπ'.

— Νά μπορούσα νά πάω ψωμί χωρίς νά τόν ξυπνήσω ... Κι' έστρεψε σιγανά σιγανά τό κλειδί κρατώντας τ'ήν άναπνοή του γιά τό φόβο μ'ή ξυπνήση ό Λουκάς άπό τούς δυνατούς παλμούς τ'ής καρδιάς του κι' οι παλμοί του τού φαίνονταν έπει γέμιζαν από ένα έκσπαστικό θόρυβο όλο τό σπίτι.

— Άν ξυπνήση ; σκέφτηκε με θόρυβ' ό Δανιήλ σ'ε άσχημα τ'ής πόρτας' άλλ' ή πείνα τού έδινε τόση δύναμη και θάρρος. Μπήκε μέσα άφίοντας με προσοχή τ'ά δεκανίκια του χωρίς νά π'άψη από τού νά μυτ'ε σ'ε μάτια τόν άδερφό του.

— Άν ξυπνήση ... Ό άδερφός του άνάσκαλα όπως ήτανε σ'άν κοιμισμένος φαινότανε άναπνεύοντας με δυσκολία ενώ σ'ε στιγμή έβγαίνει ένα έλαφρύ σφύριγμα από τό χέλι του. Τό μοναδικό κ'ερί που κοκκινωθάνε έφ'εγε έβριχνε σ'ε τοίχο τρεμαχτικές φωνές τ'ής άμης που έκαμε τό σ'καπ'ή άπ'.

— Νά μπορούσα νά πάω ψωμί χωρίς νά τόν ξυπνήσω ... Κι' έστρεψε σιγανά σιγανά τό κλειδί κρατώντας τ'ήν άναπνοή του γιά τό φόβο μ'ή ξυπνήση ό Λουκάς άπό τούς δυνατούς παλμούς τ'ής καρδιάς του κι' οι παλμοί του τού φαίνονταν έπει γέμιζαν από ένα έκσπαστικό θόρυβο όλο τό σπίτι.

— Άν ξυπνήση ; σκέφτηκε με θόρυβ' ό Δανιήλ σ'ε άσχημα τ'ής πόρτας' άλλ' ή πείνα τού έδινε τόση δύναμη και θάρρος. Μπήκε μέσα άφίοντας με προσοχή τ'ά δεκανίκια του χωρίς νά π'άψη από τού νά μυτ'ε σ'ε μάτια τόν άδερφό του.

— Άν ξυπνήση ... Ό άδερφός του άνάσκαλα όπως ήτανε σ'άν κοιμισμένος φαινότανε άναπνεύοντας με δυσκολία ενώ σ'ε στιγμή έβγαίνει ένα έλαφρύ σφύριγμα από τό χέλι του. Τό μοναδικό κ'ερί που κοκκινωθάνε έφ'εγε έβριχνε σ'ε τοίχο τρεμαχτικές φωνές τ'ής άμης που έκαμε τό σ'καπ'ή άπ'.

— Νά μπορούσα νά πάω ψωμί χωρίς νά τόν ξυπνήσω ... Κι' έστρεψε σιγανά σιγανά τό κλειδί κρατώντας τ'ήν άναπνοή του γιά τό φόβο μ'ή ξυπνήση ό Λουκάς άπό τούς δυνατούς παλμούς τ'ής καρδιάς του κι' οι παλμοί του τού φαίνονταν έπει γέμιζαν από ένα έκσπαστικό θόρυβο όλο τό σπίτι.

— Άν ξυπνήση ; σκέφτηκε με θόρυβ' ό Δανιήλ σ'ε άσχημα τ'ής πόρτας' άλλ' ή πείνα τού έδινε τόση δύναμη και θάρρος. Μπήκε μέσα άφίοντας με προσοχή τ'ά δεκανίκια του χωρίς νά π'άψη από τού νά μυτ'ε σ'ε μάτια τόν άδερφό του.

— Άν ξυπνήση ... Ό άδερφός του άνάσκαλα όπως ήτανε σ'άν κοιμισμένος φαινότανε άναπνεύοντας με δυσκολία ενώ σ'ε στιγμή έβγαίνει ένα έλαφρύ σφύριγμα από τό χέλι του. Τό μοναδικό κ'ερί που κοκκινωθάνε έφ'εγε έβριχνε σ'ε τοίχο τρεμαχτικές φωνές τ'ής άμης που έκαμε τό σ'καπ'ή άπ'.

— Νά μπορούσα νά πάω ψωμί χωρίς νά τόν ξυπνήσω ... Κι' έστρεψε σιγανά σιγανά τό κλειδί κρατώντας τ'ήν άναπνοή του γιά τό φόβο μ'ή ξυπνήση ό Λουκάς άπό τούς δυνατούς παλμούς τ'ής καρδιάς του κι' οι παλμοί του τού φαίνονταν έπει γέμιζαν από ένα έκσπαστικό θόρυβο όλο τό σπίτι.

— Άν ξυπνήση ; σκέφτηκε με θόρυβ' ό Δανιήλ σ'ε άσχημα τ'ής πόρτας' άλλ' ή πείνα τού έδινε τόση δύναμη και θάρρος. Μπήκε μέσα άφίοντας με προσοχή τ'ά δεκανίκια του χωρίς νά π'άψη από τού νά μυτ'ε σ'ε μάτια τόν άδερφό του.

— Άν ξυπνήση ... Ό άδερφός του άνάσκαλα όπως ήτανε σ'άν κοιμισμένος φαινότανε άναπνεύοντας με δυσκολία ενώ σ'ε στιγμή έβγαίνει ένα έλαφρύ σφύριγμα από τό χέλι του. Τό μοναδικό κ'ερί που κοκκινωθάνε έφ'εγε έβριχνε σ'ε τοίχο τρεμαχτικές φωνές τ'ής άμης που έκαμε τό σ'καπ'ή άπ'.

— Νά μπορούσα νά πάω ψωμί χωρίς νά τόν ξυπνήσω ... Κι' έστρεψε σιγανά σιγανά τό κλειδί κρατώντας τ'ήν άναπνοή του γιά τό φόβο μ'ή ξυπνήση ό Λουκάς άπό τούς δυνατούς παλμούς τ'ής καρδιάς του κι' οι παλμοί του τού φαίνονταν έπει γέμιζαν από ένα έκσπαστικό θόρυβο όλο τό σπίτι.

— Άν ξυπνήση ; σκέφτηκε με θόρυβ' ό Δανιήλ σ'ε άσχημα τ'ής πόρτας' άλλ' ή πείνα τού έδινε τόση δύναμη και θάρρος. Μπήκε μέσα άφίοντας με προσοχή τ'ά δεκανίκια του χωρίς νά π'άψη από τού νά μυτ'ε σ'ε μάτια τόν άδερφό του.

— Άν ξυπνήση ... Ό άδερφός του άνάσκαλα όπως ήτανε σ'άν κοιμισμένος φαινότανε άναπνεύοντας με δυσκολία ενώ σ'ε στιγμή έβγαίνει ένα έλαφρύ σφύριγμα από τό χέλι του. Τό μοναδικό κ'ερί που κοκκινωθάνε έφ'εγε έβριχνε σ'ε τοίχο τρεμαχτικές φωνές τ'ής άμης που έκαμε τό σ'καπ'ή άπ'.

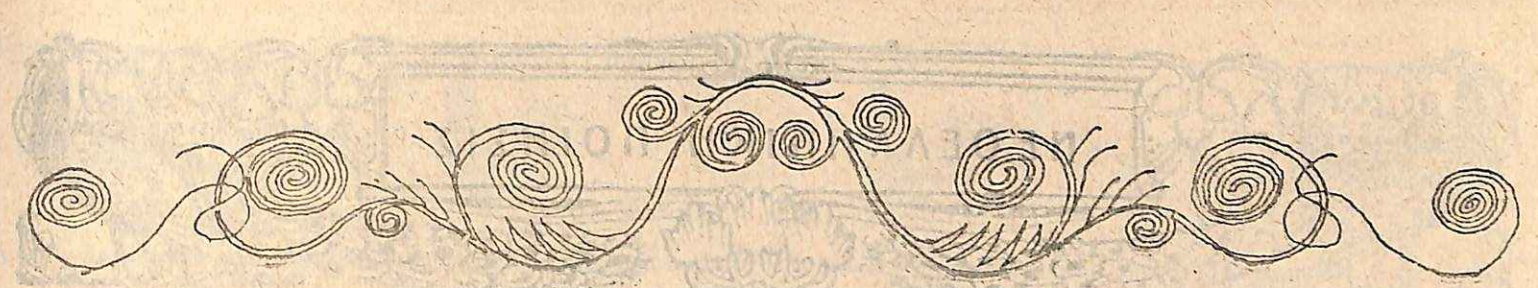
— Νά μπορούσα νά πάω ψωμί χωρίς νά τόν ξυπνήσω ... Κι' έστρεψε σιγανά σιγανά τό κλειδί κρατώντας τ'ήν άναπνοή του γιά τό φόβο μ'ή ξυπνήση ό Λουκάς άπό τούς δυνατούς παλμούς τ'ής καρδιάς του κι' οι παλμοί του τού φαίνονταν έπει γέμιζαν από ένα έκσπαστικό θόρυβο όλο τό σπίτι.

— Άν ξυπνήση ; σκέφτηκε με θόρυβ' ό Δανιήλ σ'ε άσχημα τ'ής πόρτας' άλλ' ή πείνα τού έδινε τόση δύναμη και θάρρος. Μπήκε μέσα άφίοντας με προσοχή τ'ά δεκανίκια του χωρίς νά π'άψη από τού νά μυτ'ε σ'ε μάτια τόν άδερφό του.

— Άν ξυπνήση ... Ό άδερφός του άνάσκαλα όπως ήτανε σ'άν κοιμισμένος φαινότανε άναπνεύοντας με δυσκολία ενώ σ'ε στιγμή έβγαίνει ένα έλαφρύ σφύριγμα από τό χέλι του. Τό μοναδικό κ'ερί που κοκκινωθάνε έφ'εγε έβριχνε σ'ε τοίχο τρεμαχτικές φωνές τ'ής άμης που έκαμε τό σ'καπ'ή άπ'.

— Νά μπορούσα νά πάω ψωμί χωρίς νά τόν ξυπνήσω ... Κι' έστρεψε σιγανά σιγανά τό κλειδί κρατώντας τ'ήν άναπνοή του γιά τό φόβο μ'ή ξυπνήση ό Λουκάς άπό τούς δυνατούς παλμούς τ'ής καρδιάς του κι' οι παλμοί του τού φαίνονταν έπει γέμιζαν από ένα έκσπαστικό θόρυβο όλο τό σπίτι.

— Άν ξυπνήση ; σκέφτηκε με θόρυβ' ό Δανιήλ σ'ε άσχημα τ'ής πόρτας' άλλ' ή πείνα τού έδινε τόση δύναμη και θάρρος. Μπήκε μέσα άφίοντας με προσοχή τ'ά δεκανίκια του χωρίς νά π'άψη από τού νά μυτ'ε σ'ε μάτια τ

A sketch of a landscape. In the foreground, a river flows from the left towards the center. On the right bank, a person is kneeling, possibly engaged in a craft or fishing. The background is filled with a dense line of trees and foliage, rendered in a dark, textured style. The overall composition is simple and evocative.

ἐτράβηξε τὸ σχοινί μετὰ τὸ ὁ-

ΕΙΣ ΤΟ ΔΕΥΚΩΜΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΔΟΣ

“Αν ἤθελαν τὰ χεῖλη μου
αὖ πῦρ τόσα καὶ τόσα,
μὰ δὲν θὰ νοώσης ὅ,τι πῶ,
Σὲ βλέπω καὶ σωπαίνω ...

Τὰ μάτια ξέχουν καὶ μιλοῦν
καὶ νοιώθουν κάθε γλώσσῃ.
Κι’ ὅ,τι δὲ θέλω διόβασο
στὰ μάτια μου γ’ σμμένο.

Γ. Δροσίνης

ΣΤΗΝ ΜΕΛΛΟΥΣΑΝ ΕΛΛΑΔΑ

Νὰ ὑψώστε της ψῆλδ
μὲ δάφνες καὶ ἀνθῶνες.
Βάλτε του γιὰ θυμέλιό του
τ’ ἅγιο παρελθόν της.

Τὸν οὐρανὸ ἀέτωμα,
τὴν λάμψι γιὰ κολώνες.
Κτὶ γεφυρώστε οὐρανὸ
καὶ γῆ μὲ τὸν ἀήτ-
τον της ...

Σχίστε τὰ μαῦρα ῥάσα της
καὶ στήστε της σημαία
Χλαμύδα κτακόκκινη
καὶ περικεφαλία ...

Κι’ ἀπάνω, ἀπάνω πὶδ ψηλὰ
ὡς τοῦ Θεοῦ τὸ θρόνον.
Γράψετε τὸνομα «Ἑλλάς»,
τὸ ὄνομα της μόνο,

Ἀχιλλεύς Παράσχος

ΣΤΗ ΜΑΤΙΑ ΣΟΥ

Ἀρκεῖ σὲ μὲ τὸν δύστυχο
ἀπ’ τὴ μτιὰ σου υἱά
νὰ δώσῃ εἰς τὸ στήθια μου
ἀντίρρα τρικυμία !..

Μά, σὺν τὴν βλέπω σπλαχνικὰ
γλυκὰ νὰ μὲ κυττάξῃ
γαλήνῃ πῆρουν τὰ φώγα
τὸ κῦμά των κοπάζει !..

Ἀμφισσα

Νίκος Τσκαλάκης

ΣΕ ΜΙΑ ΠΕΘΑΜΕΝΗ

Ἀδάκρυτο τό σῶμα σου πηγαίνει
στὴν σκοτεινὴ κι’ αἰῶνιτ κατοικία του
καὶ σὺν τὸν κλέστη γρήγορα διαβαίνει
κι’ ὅλ’ ἀντηχεῖ τὸ γέλοιο δλόγηρά του

Δὲν ἔρχεται κανεὶς δυστυχισμένη !..
ποῦ σὲ βλέπει στὸ στρώμα τοῦ θανάτου
καὶ τὸ ῥόδο στὴ λάσπη μέσα μένει
ὅταν πάρῃ κανεὶς τὴν εὐωδιά του

Ἐφυγαν ἀπὸ σὲ τὰ τόσ’ ἀσκήρια
ποῦ κλειοῦσες μὲ νεροπὴ στὴν ἀγκαλιά
κι’ ἦταν γιὰ σὲ φαρμακρὰ φαρμάκια,

Ἀλλ’ ἐκείνον ποῦ ἀπόφυγ’ ἡ καρδιά σου
κι’ ὅπου ποτὲ δὲν ἀπλωσες τὰ χέρια,
ἔρχεται τώρα, ὡς μόνῃ συντροφιὰ σου!

Στ. Μαρτζώκης

ΧΑΡΙΤΩΜΕΝ

Ὅψες ἀργὰς ἐπέρχουνα
ἀπ’ τὴ Χαριτωμένη
κι’ εἶδα μιὰ κόρη ὠμορφη
ὦ, τὴ δυσολισμένη.

Καὶ γὼ τὴ ζήτησα φίλῃ
καὶ κείνη κουρφογέλα
καὶ θάρρουνά πως μοῦ λεγε
«ἀργὰ σὺν θέλεις ἔλα.»

Καὶ σὺν ἀπροσκοτείνιασεν
ἐγγάκουν ὡς ν’ ἐμπόρου,
καὶ κείνη ‘χε δυὸ κουζουλοὺς
καὶ βλέπανε τοὶ πόρους.

Κι’ ἡ ἀγαπῶ ἐπρόβαλεν
ἀπὸ τὸ παραθῆρι
καλὰ υοὺ τὸν ἐδείξετε
ἐπὶ νὰ μὴ γιανύρη.

Καὶ γὼ τὸ ἀπλοῖσθηκα
ὅλοι στὴν κοιλιάν τση,
καὶ νὰ τσορίσῃ ἀπὸ κεί δα
νὰ βγοῦνε τὰ μυαλά τση.

Καὶ ὥστε νὰ βοῶ τὸ μάνταλο
τὰ βγῶ εἰς τὸ σκοκκάκι
γέρε τεμίστρε διόλοε
κι’ ἂν ἔφαγα στὴ ράχη.

Καὶ ὡς τε νὰ μῶμ κι’ ὥστε νὰ βγῶ
τὸ ἔρημο τση σπῆτι.
μοῦ κάμανε τὴ ράχι μου
κορμάνια μ’ ἕναν τρίπτυ.

Καὶ πέρνω τὸ στρατὶ στρατὶ
καὶ πᾶω στὸ κελλί μου
μ’ ἕναν ἀφτούμενο δαυλὶ
δέρνω τὴν κεφαλὴ σου.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΚΑΙ Ο ΚΟΥΜΠΑΡΟΣ ΤΟΥ

Κάποιος ποτὲ τὸν Θάνατο
κουμπάρου εἶχε κάνει
καὶ τὸν ἐπαρεκάλεσε
πολύ σὺν συντροφίᾳ

νὰ τὸν μυνήσῃ σὺν θάλῃ
ἢ ὥρα τοῦ θανάτου,
γιὰ τὸ μακρὸ ταξίδι του
καλὰ νὰ ‘τοίμασθῇ.

Ἀλλά, μιὰ μέρα, ἔξαφνα,
τ’ ἀμπέλ’ ἐνῶ τρυγοῦσε,
κ’ ἕνα βαρέλι βούλωνε
κοασί γιὰ τὴν μικρή,
ποῦ θάνοιγε ‘ς τὸν γάμο της
ἰθάρπινε ‘ς τὴν γειὰ της

εἴκοσι χοδνία ὕστερα
μὲ τὸν γαμβρὸ μαζύ.
νᾶσου κι’ ὁ Χάρος ἔφθασε
μὲ κοφτερὸ δρεπάνι,

καὶ τὸν κομπάρου βλέποντας,
μὲ τόνον φοβρὸ,
—Κουμπάρ’, εἶσαι ἔτοιμος ;
τοῦ λέγει.

—Ὅχι φίλε, ἀφοῦ δὲν μὲ
μύνησες γιὰ νὰ εἰτοίμασθῶ.
—Μὰ συγχωρεῖς, κουμπάρε μου,
σὲ μύνησα τοςάκις,

πόντοι, κουμπάρ, ἀνορεξία,
βηχιό, ρευματισμοί,
εἶναι θανάτου μύνημα,
‘ς τὸν ἀνδρικο ὄδω κάτω,

καὶ πάντα νᾶνε ἔτοιμος
ὁφείλει ‘ς τὴ σιγμῇ.
Εἶπε καὶ θέρησε μὲ μιὰ
τὸν ἔμμοιρο κουμπάρου,

ἐνῶ αὐτὸς λογάραζε
ἐκείνη τὴν σιγμῇ,
πὺς νὰ προικιὸ τῆς κόρης του
χρειάζετ’ ἕνα ἀμπέλι

μ’ ἕνα σπιτάκι δίπατο
κοντὰ εἰς τὴν αὐλή.

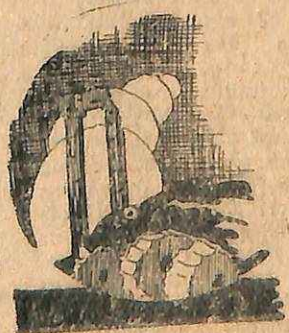
Π Ἀδαμαντιάδης

ΘΥΜΑΣΑΙ

Θυμᾶσαι βράδυ ἦταν ὠραῖο
βραδάκι καλοκαιρινὸ
καὶ τὸ φεγγάρι ἦτανε νέο
στὸν καταγάλανο οὐρανὸ.

Στὸ φεγγάρι ὠῖμὲ τὸ νέο
κι’ ἂν πᾶσῃ ὁ ἔρως δὲ ξῇ
θυμᾶσαι ! βράδυ ἦταν ὠραῖο
καὶ τὸ κοιτάσαμε μάζ’.

Μ. Μαλακᾶσης

ΑΠΟ ΤΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΛΑΪΚΗΣ ΣΤΙΧΟΥΡΓΙΑΣ

Δεμένο ἂν μ’ ἔχουν σὲ σκλαβιὰ
τὰ σιδερά μου ἀνοίγω,
δεμένο μ’ ἔχουν δυὸ ματιές
καὶ δὲν μπορῶ νὰ φύγω.

Ζωὴ κ’ ἀγάπη ἡ δυὸ μαζύ
τὶ τσιριαστὸ ζευγάρι,
εἶν’ ἡ ἀγάπη λοῦλουδο
καὶ ἡ ζωὴ κλωνάρι

Νικᾷ ἡ μέρα τὴν αὐγὴ
κι’ ὁ ἥλιος τὸ φεγγάρι
νικᾷ ἡ δικὴ σὺ καλλονὴ
καθ’ ὁμορφιὰ καὶ χάρη

Ὡῖμὲ !!! πικρὸς ὁ χωρισμός,
καὶ μὲ πόνον φέρνει,
γίνεται χάρος ζωντανός
κι’ ὅ,τι ἀγαπᾷ στὸ πέρνει.

Βλέπεις ἐκεῖ τὸν πλάτανο
τὸν ὀστραποκαμωμένο ;
Ἔστ’ εἰμ. ἐγὼ ποῦ σ’ ἀγαπῶ,
κι’ ἀγάπη δὲν προσμένω

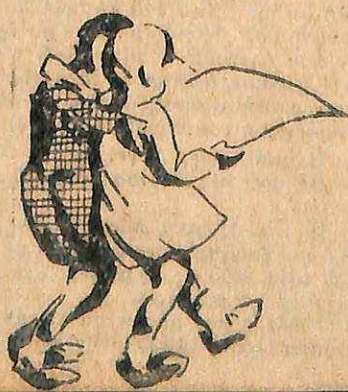
Μένα ἡ καρδιά μου σ’ ἀγαπᾷ,
μὰ ξέρεῖ νὰ προσμένῃ,
κι’ ἂν δὲν σὲ παίρνει ζωντανή
σὲ παίρνει πεθαμμένη.

Ἔστ’ τὸ φέρνῃ οἱ καιροὶ
κι’ οἱ βουλιασμένοι χρόνοι,
ὁ καπετάνιος στὸ σχοιῖ,
κι’ ὁ ναυτὴς στὸ τιμόνι

Σὺν τύραννος μὲ τυραννεῖς
καὶ σὺν κριτὴς μὲ κρίνεις,
τὴν λευτεριά σου ζητῶ
καὶ σὺ δὲν μοῦ τὴν δίνεις.

Ἀπ’ ὅλα τὰ δευτρά τῆς γῆς
σὺν τὴν ἐλιά δὲν εἶναι
βρέχεται καὶ χιονίζεται
καὶ πάντα θροσερ’ εἶναι

Ἐγὼ ‘μαι ὁ περβολάρης σου
λουλούδι ζηλευμένο
καὶ ἡ καρδιά μου γλάστρα σου
καὶ σέχω φυτεμένο.

Δὲν εἶσαι σὺ ποῦ μοῦλεγε,
πὺς θὲ νὰ μὲ ψηλώσης
καὶ νὰ μὲ κάμῃς οὐρανὸ
ἄστρα νὰ μὲ γεμώσης

Χαρὰ σ’ ἐκείνη τὴν ψυχὴ
τὴ σιδεροπλασμένη
π’ ἀπ’ τὴν ἀγάπῃ τρέφεται
κι’ ἀπ’ τὸν καμὸ ὁμορφαίνει,

Ροδοντυμένη ἀγάπη μου,
τ’ ἀηλιόνια αἶμα σὲ ἰδοῦνε
Θαρροῦν πὺς ἦρθε ἡ ἀνοιξὶς
καὶ γλυκοκελαδοῦνε.

Ποιὸς λέει ἀγάπη ἀληθινὴ
μὲ τὸν καιρὸ στερεῦει ;
σκορπάει ὁ μύσχος μυρωδιὰ
χωρὶς νὰ λιγοστεύῃ.

Σ’ ἀγαπῶ καὶ θὰ σ’ ἀγαπῶ
κι’ εἰς αὐτὸ τὸ χῶμα
καὶ ἂν οἱ νεκροὶ αἰσθάνονται
θὰ σ’ ἀγαπῶ ἀκόμα

ΛΑΪΚΑ ΝΕΚΔΟΤΑ

Ἡ κυρία Λεβὴ, κολυμπώντας στὴ θά-
λασσα, πνίγηκε. Ζήτησαν τὸ πτώμα, ἀλ-
λὰ στάθηκεν ἀδύνατον νὰ βρεθῇ. Ὁ κ.
Λεβὴς ἀφοῦ ἔκλυ ‘ε λίγο, συνήλθει. Ἔ-
λεγε ἀπὸ μέσα του! Εἶσι δὲν θὰ πληρώσω
τὰ ἔξοδα τῆς κηδείας. Καὶ πῆγε στὸ
Παρίσι.

Τρεῖς μέρες ὕστερα λαβαίνει ἕνα τη-
λεγράφημα. «Πτώμα κυρίας Λεβῆ γεμάτο
καβούρια καὶ τσαντοῦς ἐξεβράσθη. Ὁ-
δηγήσατε». Τότες, ὁ κ. Λεβὴς ἀφοῦ σκέ-
φθηκε ἀρκετά, συνέταξε αὐτὸ τὸ τηλε-
γράφημα: «Πωλήσατε διὰ λογαριασμόν
μου καβούρια καὶ τσαντοῦς καὶ ξαναρί-
ξτε στὴ θάλασσα τὴν Κυρία Λεβῆ!»

Πρόβλημα ἀριθμητικῆς:
ὁ Τοτός: ὀκτὼ χρόνων. — Κύριε,
δέκα λεπτὰ κάνουν δυὸ πεντάρες:
ὁ Δάσκαλος: Ναί, παιδί μου.
ὁ Τοτός: αἶμα πολλαπλασιάζουμε δέ-
λεπτὰ μὲ δέκα λεπτὰ θάχομε ἑκατὸν
πτά;
ὁ Δάσκαλος: Μάλιστα.
ὁ Τοτός: ἑκατὸν λεπτὰ κάμουν μιὰ
δραχμὴ;
ὁ Δάσκαλος: ἀκριβῶς.
ὁ Τοτός: Δυὸ πεντάρες αἶμα τίς πολ-
λαπλασιάζουμε θὰ ἔχομε τέσσερες πεν-
τάρες;
ὁ Δάσκαλος: Βέβαια.
ὁ Τοτός: Ἄρα τέσσερες
κάνουν μιὰ δραχμὴ;
ὁ Δάσκαλος: ...!

ΣΟΦΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

Ἡ νεότης δὲν ἔχει ἀρκετὰ ὑποφέρει
εἰς νὰ γνωρίξῃ νὰ πορηγορῇ.

Λεγούμῃ,
Ἡ καλλονὴ εἶναι ὑπογραφή τοῦ Θε-
οῦ ἐπὶ τῶν ἔργων του Ρούσκιν

Εἰς τὴν χρειάζεται λοιπὸν ἡ ἱστορία ἀ-
φοῦ κανεὶς δὲ ἐπωφ’ᾶται ἀπ’ αὐτήν;
Μερούς

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΣΑΤΥΡΑ

ΤΡΙΑ ΣΠΟΡ

Ἀπ’ ὅλα τ’ ἀγωνίσματα
τώρα μ’ αὐτὰ τὰ κρῦα,
μ’ ἀρέσουνε καὶ προτιμῶ
ἐγὼ μονάχα τρία.

Ἦτοι μ’ ἀρέσει τό ... φαῖ
ὁ ... ὕπνος, τί μεράκι!
καὶ τρίτο καὶ καλύτερο
τὸ ἀσπασμένο ... τζάκι.

Τὴν πιδ μεγάλη ἐπίδοσι
τὴν ἔχω ὅμως αἶν,
στὸ πρῶτο τὸ ἀγώνισμα
ποῦ λέγεται ... φαῖ !
Ο ΚΟΚΟΡΑΣ

ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ

Κρῦο, κρῦο, κρῦο, κρῦο !
ἔπεσε γερός χειμῶνας,
κι’ ἄρχισε νὰ εἶν’ ἀηδία
τὸ κοιμᾶσθαι κατὰ μόνας.

Κρῦο, κρῦο, κρῦο, κρῦο !
καὶ παλτὸ ζεστὸ δικό μας
θ’ ἀποκτήσουμε κι’ ἐφέτος
μονάχα σὺν ... ὄνειρό μας

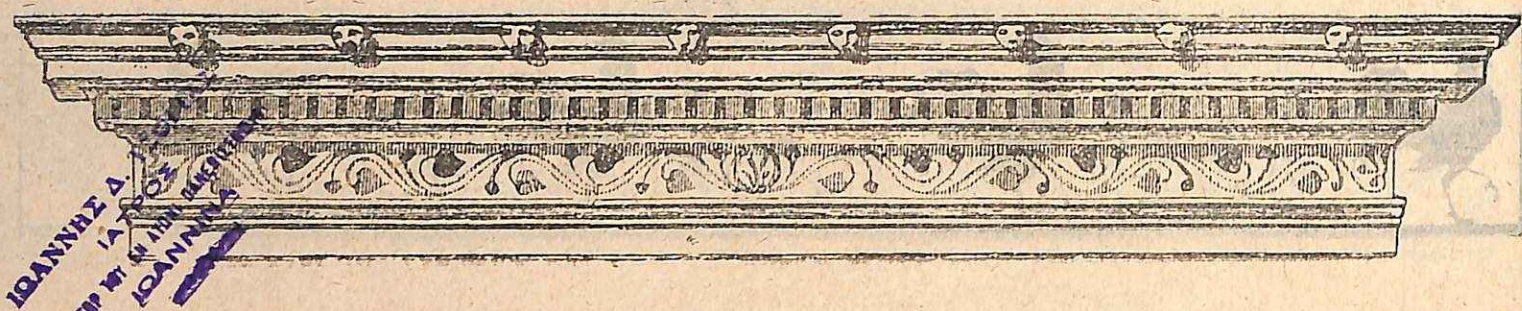
Κρῦο, κρῦο, κρῦο, κρῦο !
ὅλοι τρέχουνε μὲ φόβια,
κι’ εἶνε πιδ δολοφονία
τὸ συγγράφειν ... καλαμπούρια

Κρῦο, κρῦο, κρῦο, κρῦο !
τί καὶ μὲς καὶ συμφορὰ σου.
νὰ αἰσθάνεσαι πὺς καίει
σὺν φουρνέλο ἡ καρδιά σου.

Κ’ ὅποιον πᾶς γιὰ νὰ ξεστάνῃς
μὲ ἀγάπῃ τρυφερὴ
νὰ τὴν βροῖσεις καὶ ἐκείνην
σὺν τὸ μάρμαρο ψυχῇ.

Κρῦο, κρῦο, κρῦο, κρῦο !
μὲ ἐπαγγίλασε τὸ ὄμα,
γιατὶ βγαίνουν : καὶ μὴ ποῦξῃ
καὶ οἱ ... οἱ μου ἀκόμα !

...ν'είχα από τη σ'λίδα 125)
ποιόν ο φίλος μας ήτο δεμένος,
—Μά... έγώ... έψιθύρισεν ο κ. Ποδαρόπουλος.

—Αχ... επανέλαθε άγριεμένος ο χωροφύλαξ. Έμπρός.

Είδε κι' άπο-είδε ο καυμένος ο φίλος μας πώς δεν ήτ' δυνατόν να μάθ' την αίτία της συμπεφορσής τών χωροφυλάκων — από τόν φίλο του είχε ξειάσει πώς προσποιήθηκα τόν λισσομένο — και τούς άκολούθησε θέλοντας και μή.

Δεμένος με τό σχοινί και άπειλούμενος από τ'α πιστόλια κατέβηκε την σκάλα του β' γονιού. Ήθελε να τ'ος π'η να πάρουνε ένα άμειξ' άλλ' αυτό δεν άκουγαν. Έβάδιζαν πεζοί και ά τό πίσω των άκολουθούσε ή νεολαία — μαρτυρία — με νιουχασμούς...

Τ'α σχολία έρεχαν, πετούσαν καλλίτερον, από σ' όμα σ'ε στόμα.

—Κλέφταρος πού θ'ά σ'ή είναι!

—Αωπαδύτης μ'ά πορά!

—Ν'ή, ά'ε' τ'ους άμισοτράτες!

Ο καυμένος ο φίλος μας περιπατούσε ντροπισμένος χωρίς να κυτάξ'η κανέναν. Εύτυχως ή σ'ηγή αυτή δεν διήρνεσε και πολύ. Απέαντι τού σ'ητήμου εύρίσκειτο ένα φαρμακείον. Έκει διηυθυνηθ'η. Όταν έφθασαν εις την πόρτα ο κ. Ποδαρόπουλος έκύταζε τούς χωροφύλακας με άτόνισ.

—Έμπρός, μ'σα! διέταξαν αυτοί άγριεμένοι.

Τι να κάν'η; έμπήκε. Τού έδειξαν μ'ά καρέγ'ια και έκάθισε χωρίς έννοει-ται, ν' άφίσουνε αυτή την επιήρητη.

Χίλιες ιδέες έπερνούσαν από το κεφάλι τού κ. Ποδαρόπουλου. Ασφ'ως, ένέπτετο, καμιά παραγνώρισις θ'ήναι.

Έπ'ηγ' ολίγο θάρρος και έστράφη πρ'ος τούς πιστοιώτας.

—Βρε παιδιά, είπε, λάθος...

—Θ'ά σωπάσης πιά; έφώταξε ο έννας χωροφύλαξ.

Μετά πέντε λεπτά εισήλθε έννας άσπρονέγ'ης νότιος όλο σ'ημ και με χρυσά γυαλάκια. Ήτο ο ιατρός τόν όποιον είχε ειδοποιήσει ή διεύθυνσις: τού σ'ηγοδόμου, ότι έφερε κάποιον επ'κινδύως λισσομένο (1).

Ελλησίσε ο ιατρός τόν κ. Ποδαρόπουλον και τόν ή'ώτ'σε.

—Είπαι, π'ιθι μου, πολλές καιρός πού σ' έδάγκασε ο σ'ήλιος...

Πάλιν κόκκοιο ο φίλος μας...

—Θ'ά προσπαθήσουμε να σ'ε γιστρεύσουμε προσέθη'ε ο ιατ'ός.

—Γιατρέ μου! έψιθύρ'σε ο κ. Ποδαρόπουλος έννοδ'ν επιτέλους, ν' αυτό με φ'ραν εδώ; Όστε με σ'ήρατε για λισσομένο;

Σ'ε λίγο ο κ. Π. ποδαρόπουλος διηγήθη την ιστορία τού τροτίου και τούς λόγους, π'τ'όν ή όγκασαν να παίξ'η τό τραγικό αυτό παιγνίδι, πού τού έβγ'ηκε άρκετά ευνό.

Ο ιατρός σ'ε άκουσμα της ιστορίας αυτής έκασοδίσθηκε στα γέλια και τόν συνεχάρη μάλιστα. Οι χωροφύλακες βαστούσαν την κοιλιά τους και αυτοί από τ'α γέλιο.

Ενν είπαι άρως, ότι ο φίλος μας δεν την έλ'ύτ'ωσε ως τόσο φθ'ν'ά διότι και εις τό τμήμα εύρε φίλοξενίαν και εις τό βαλάντιο του μεγάλ'ην άβαντίαν...

ΓΚΑΡΣΟΝΙ ΝΟΥΜΕΡΟ 3

Καλ'ε τ'ο Γιαννάκη δεν ξέρετε, τ'όν λεβέντη σεβ'ιτόρο της Αίγλης τού Ζαπ'είου με την λεβέντιαν, την μοναδική στον κόσμο όλο περπατηξ'ά του; Πού χαίρεσαι να τόν βλέπετε να περπατά κουνιστά και λυγιστά, πού νομίζετε πώς χρεού'ε κατρίλις, πού νομίζετε πώς δεν πετά χ'μω, τ'όσι έλαφρά και πεταχ'ά ο καλόκαρδος, ο καλότροπος Γιαννάκης μας, ο έλοπρόθυμος, ο από πάνω ως κάτω γεμάτος εύ ένεια και άσικλίκι. Μ'ά την αλήθεια τούτοσκε τ'ο καπετανλίκι, τού τ'αίσιζε τ'άτ'ον καπετάν ο; άν, πού να π'ό' ο διάβ'ολος δεν παρ'αίρετο κι αυτός από τ'η μόδα να ευρίσ'η τ'ο μυστάκ'ια του. Και καπετάνιος Ρωμ'ις και ξυρισμένα μ'υστάκ'ια λ'εί; Καίτοι έμείς οί Κρητικοί δεν έχ'με άφήση καμιά θ'σι καπετάνιου κενή, και τίς έχ'με πιά σ'η πέρα για πέρα όλ'ε, όμως θ'ά ποο-σ'ηθ' ύσα με κάθε τρόπο να τόν δώρ'δ'μ'α, έ'τσι τ'υθαίρετως, με τόν τίτλον «Ο Καπετάνιος της λεβεντοπερπατη-σ'ας».

Επειτα τού Γιαννάκη μας τού σ'έπει τ'ο καπετανλίκι και ν'ί' άλλο λόγο. Δ'ότι παρ'ά τούς πενήκοντα άπάνω κάτω Μα'ίου πού θ'ί' άριθ'η ή ή'ίλλευκος του κα'ίου πού θ'ί' έ'τος σ'όν κυπαρίσι, ν'ρέ-ρος σ'όν λαμπάδα. Ν'ρέτος σ'όν καμ'ί, ν'ρέτος σ'όν χαρακτήρα, ν'ρέτος σ'ή προ-θ'μ'α, ν'ρέτος σ'ή καλοσχούνη, λοι-πόν έχ'ω δικ'ιο να τού δίνω την ψήφο μου ν'ά καπετάνιο;

Γ'άσου λοιπόν Γιαννάκη λεβέντη, πού όχι μόν'ο διακ'εύδεις την παροιμία: Σαρανταπέντε Γιανν'ηδες έ'νε κοκόρου γνώ-ση» παρ'ά την άντιστ'ρωίς κι' όλ'ος: Σαρανταπέντε κοκόροι δεν έχ'ουνε τού Γιαννάκη μ'ε τ'η γνώση.

Ε'λα τώρα Γιαννάκη γιάσου, φέρε μου ένα π'λλά γλυκ'η κι' έ'τ'έγ'νωσε τ'ο λαρίγγι μου να σ'ε έσυμπλίζω, σ'άν να έπρόκειτο να σ'ε σ'ήσωμε γαμπρό, αλλά π'ο λ'ά γλυκ'η, γ'ατί ο σ'ηγοκ'ούνης ο παραφέντης σου κάμει και τ'ή ζ'αχαρι τ'σιγαμνιά κι' άν τού ζ'ητήξ'ης λίγη κα-τόπιν, γ'ά να βάλ'ης σ'όν καφ'ε ή σ'όν τσάι δεν σ'ου φέρνει—όχι βέβαια αυτός άλλ' ή διαταγ'ς του—σ'ένα πιατάκι να π'όρ'ε δ'ση θέλ'ες όπως άπαιτεί ή σ'τοι-χειώδης άνθρώπι'α, αλλά σ'ου φέρνει σ'όν

κουταλάκι λίγη λίγη μ'η μ'ας και φτω-χάνει ο καφερός.

Αντε λοιπόν Γιαννάκη μου πού να μού ζ'ήσης χ'ίλια χ'ρόνια και πάλι λίγα να σ'ου π'έσουνε, κι' έννοια σου και τού χρόνου πού θ'ά ιδούσ'ωμε τ'α «Καλλι-σεία» της περπατηξ'ας θ'ά β'γ'ης σ'ίγουρα πρώτος.

(εις τ'ο έπόμενον Γκαρσόνι Π'ι (γκηψ)

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ο πρωθυπουργ'ς κάποιος χ'ώρας έπι-σκέφθηκε τ'ο φίλο του Μ'έρχτολδ—και άρχισε τ'η συζ'ητησι με θ'άνα, φυσικά, πο-λιτικό. Σ'τό θ'άλαμο αυτών πού συζητ'ού-σαν οί δύο ά'τρες, παραβ'ρισκονταν και τ'ο παιδί τού Μ'έρχτολδ, παιδί μόλις 4 χρ'ωνών, και παρακολουθ'σε τ'η συζ'ητη-σι με μεγάλη προσοχή και περιέγ'νεια. Α'υ'ό ένθουσίασε τόν πρωθυπουργ'ό, πού με την ευθύμ'ια ζωογραφισμένη σ'τό πρό-σωπο έρώτησε τόν πατέρα—Μ'έρχτολδ.

—Τι χαριτωμένο παιδάκι!... Πόσο χρονώ' είναι;

—Τέσσερα,

Ο πρωθυπουργ'ς τ'ο π'ήρε σ'τό γόνσ-τά του.

—Αλήθεια, μικρό μου, 4 χρονών εί-αι;

—Μάλιστα, άπάντηε ο μικρός με σο-βαροφάνεια.

—Πέρουν, λοιπόν, ήσουν τριών; Ξα-ναρώτησε, με θ'ισμ'βευ'ε κ'ό τόνον ο πρω-θυπουργ'ός.

—Έννοείται, άπάντησε ο μικρός Μ'έρχτολδ χωρίς να χά'η τ'η σοβαρότη-τά του.

Ο ένθουσιασμός τού πρωθυ-ουργού έφ'θ'σε σ'τό κατακόρυφο,

—Μ'ά τότε, παιδί μου, μ'ού λ'ες ψέμ-ματα. Γιατί μού είπ'ες «δ'ει είσαι 4 χρ'ο-νών έν'ω έχ'εις π'έσις-σισίως τ'α έφ'τά...

—Μ'ά κορ' ιδε'ετε, κ'ριε π'ό' δ'ρε;

—Κεθ'όλ'ον. Πέρουνι δεν ή'σουν 3 χρ'ο-νών; Και τέσσερα φέτος έφ'τά. Έ;

—Μ'ά...

—Τίποτος, τώρα είσαι έ'τ'ά χρονών.

Βλέπετε ότι ο μικρός προσβ'λήθηκε σ'την άτομική του άξιοπ'ρέπεια. Έ'τ'ρεπε να έκδικηθ'η. Και έκ'δ κ'ήθηκε σ'ο πρω-θυπουργ'ό: δ'ε θ'ά περιέμενε χε ροτ'ερα.

—Μ'ού επιτρέπ'ετε μ'ίαν έρω'η'η, έξο-χώτατ'ε, ρ'ήτησε ο μικρός Μ'έρχτολδ, κορ-φώνοντας τ'η σ'πινθηροβ'λα ματάκια του σ'τό πρόσωπο τού πρωθυπουργ'ού.

—Ε'χαρίστω. Α'γε.

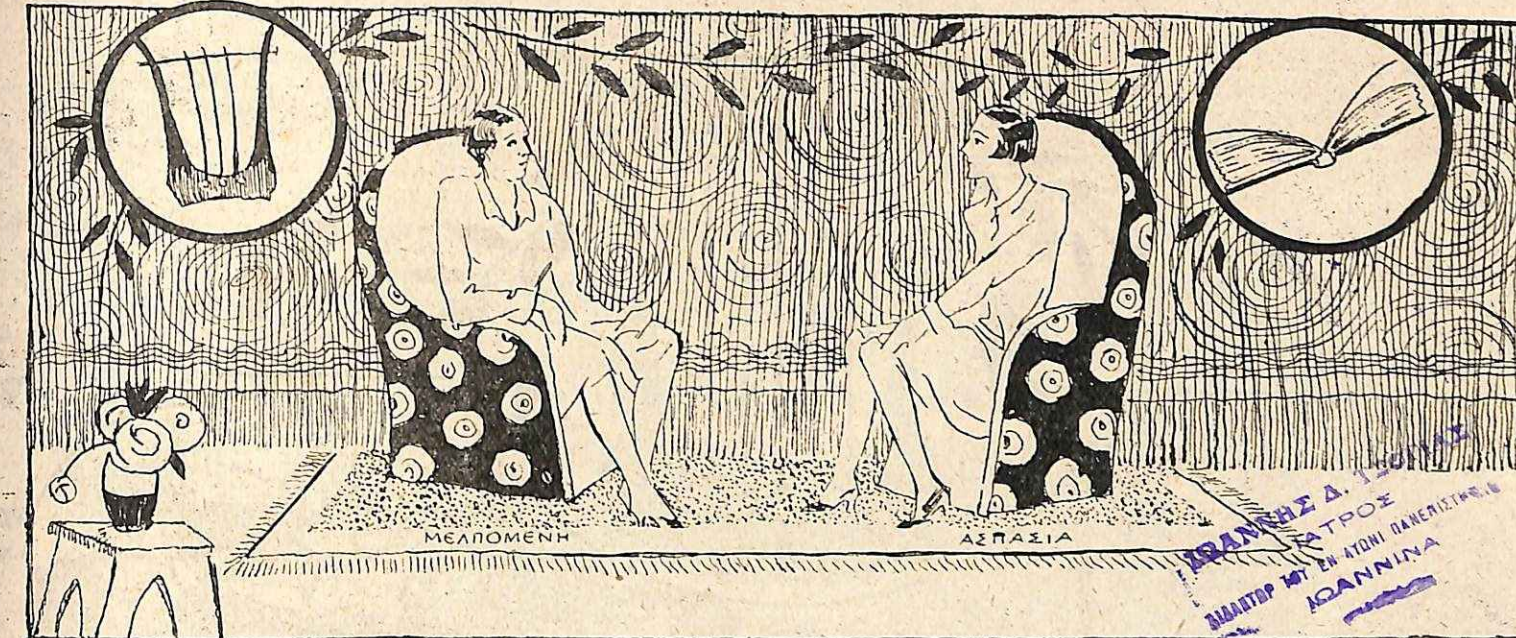
—Δ'ε μ'ού λ'ετε πόσα πόδια έχ'ετε

—Δύο.

—Όρ'η'α Πέρουνι πόσα είχατε,

—Δύο, ξανάπε συνοφ'ρυν'ένος. Μ'ά τότε, κύρ'ε π'ρ'εδ'ρε, έ'ξε-ε φθ'ά-σει αίσ'ως τ'α τέσσερα.

Δύο φέτος και δύο π'έρουνι. τέ'ισερ... Η μήπως κάνω λάθος σ'την π'ρόθεσι;

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΜΕΤΑΞΥ ΔΥΟ ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ

—Τι νέα, Άσπασία;

—Πολύ ευχάριστα. Είμαι κατενθουσιασμένη.

—Μπ'ά! Όστε ο καινούργιος χρόνος άριθάρησε με «κα-λο υς ο ι ω ν ο υς» για σέ;

—Όχι ο καινούργιος χρόνος, άλλ' οί καινούργιοι δ'ρίζοντες τών άνδρικ'ων άντιλήψεων.

—Μωρέ μπράδο, Άσπασία! Μ'η και σ'ου παρουσιάστηκε κα-νένας γαμπρός, δίδων προίκα άντ'ι να ζ'ητ'ά;

—Ούχ, σαχλή, πεξ'η. Αυτό τ'ο π'ό τετριμμένο, θ'ά ήτο νέο; Μ'ήπως βλέπομε και άλλο κάθε μέρα από ύποψηφίους έρωμένους, γαμπρούς, έρωτας και τ'α ρέτα;

—Άλλά πού άλλοι λοιπόν άνεκάλυψ'ε σ'όν τούς νέους δ'ρίζον-τας τών άνδρικ'ων άντιλήψεων; Α'φο'υ δεν τούς άνεκάλυψ'ε εις τ'ο να μ'ά δίδουν προίκα, όπως ήτο τ'ο σωστό και δικ'ιο, άντ'ι να μ'ας ζ'ητ'ούν;

—Πάλι πεξ'η, πάλι στα πεξ'ά, σ'την ύλη, περιστ'ροφ'ο'υρίζ'ει ο νους σου. Έβ'ρα ντ'ε λοιπόν και λίγο παραπάνω καυμένη! Κ'ρίμα π'όσαι και καλλιτέχν'ις.

—Όμολογώ την άδυναμ'ία μου να παρακολουθ'σω την άχα-λινωτη φαντασία σου, πού τόσο εύκολα κάθε λίγο σ'ου παρουσιάζ'ει «λαγούς με πετραχήλια».

—Μ'ά πού ζεις, καυμένη Μελπομένη; Δεν ζεις σ'την Άθήνα; Διότι βλέπω ότι ζεις όξω από την κοινωνία μας, όξω δηλαδή από την πραγματική ζω'η και όμως έχ'εις τ'ο κουράγιο να άποκαλ'ης τούς άλλους φαντασιολήπ'ητους, διότι άκριβ'ώς ζ'ούν μέσα σ'την πραγματικότητα.

—Και δεν μ'ού την λ'ες, παρακαλώ, ποιά ε'ινε αυτή ή πραγ-ματικότητα πού ζεις σ'όν κι' έγώ δεν ζ'ω;

—Είπε τ'α γεγον'ότα πού παρουσιάζονται κάθε μέρα μπροστά μας. Και έ'να γεγον'ός σπουδαίο, για τ'ο όποιον χαλν'ά ο κόσμος αυ-τός τίς μέρες και γίνεται τόση συζ'ητησις στους γυναικ'είους κύ-κλους, σ'όν δεν τ'ο π'ήρες χαμπαρι, καίτοι άφορ'ά σπουδαίως τ'ο φύ-λο σου.

—Σκράπ' δεν νοι'ώθω, σ'ε β'εβαιώ, άπ' αυτά τ'α σαγ'οκ'ριτικά σου. Γεγον'ός πού να χαλν'ά ή Άθήνα, άμαρτία ξομολογημένη, δεν άντιλήφ'ηκα.

—Μ'ά δεν διάβασες, καυμένη, μ'ιά ψηλή συνηγορία, ψηλότερη της οποίας δεν ή'γινε άκόμη από κανένα, ό'τε στον έξω κόσμο, ύ-π'ερ τών άδικουμένων γυναικ'ών, και της οποίας συνηγορίας άδ-έξ'ανει άκόμη περισσότερό ή σημασία και άξία, γιατί προέρχεται όχι από καμιά έννοδοξο φεμινιστρία, αλλά από τ'ο άντίθετο φύλο, από άνδρα, και μάλιστα από έκείνους τούς άνδρες πού ή γραφίδα τους γράφ'ει ώθουμένη όχι από έλατ'ηρια ταπεινά ή όλικά, αλλά από τ'α καθαρώτερα και ευγενέστερα συναισθ'ήματα.

—Και πού τ'ο ξέρεις αυτό;

—Αμ' φαίνεται, καυμένη, τ'ο άγνό από τ'ο ψιμυθιωμένο, φαί-νεται π'ότε τ'α λόγια ύπαγορεύονται άπ' εύθειας από την έκρηξι-τού ψυχικού πόνου και π'ότε από τ'ο συμφέρον.

—Τέλος πάντων, έ'στω. Αυτό ε'ινε άλλο ζ'ήτημα, αλλά θαρ'ω π'ώς δεν ε'ινε αυτό πού θέλεις να π'ής και πού έγώ δεν τ'ο κατά-λαβα άκόμη.

—Μ'ά δεν διάβασες, καυμένη Μελπομένη, τ'ο νέο περιοδικό πού εξέδ'θη, τ'ο «ΕΓΕΡΤΗΡΙΟΝ», τού όποιου τ'α ώραιότερα δημοσιεύματα άφορ'ούν και πλήττουν μέχρι αίματώματος την άδι-κία πού γίνεται από την κοινωνία μας κατά τού γυναικ'είου φύλου;

Συνηγορία πύρινη όσο και άφ' ύψηλ'ου; Π'ώς λοιπόν θέλεις έ'γώ πού είμαι μ'ιά γυναίκα συνειδητή και με άνεπτυγμένη διανόησι, ώ-στε να μπορώ να έννοώ τίς ύψηλ'ες σκέψεις τού συνηγόρου μας και ως γυναίκα να τίς αίσθάνωμαι βαθύτατα, να επιτρέψω εις την έαυτή μου να μείνη αδιάφορη, να μ'ην έκραγ'η από ένθουσιασμό; Όταν επί τέλους τ'α δικαιώματά μας τ'α π'ό φυσικά, άρα τ'α π'ό θ'εία, όχι μόνον άγαννωρίζονται από τούς έκλεκτούς τού άνδρικ'ού φύλου, εις τού όποιου τόν εγωισμό ένθουσιάζοντο μέχρι τούδε, άλλ'α και τίθενται ύπό την παρρησιαστικώτεραν και χειμαρρ'ωδεστέ-ραν συνηγορίαν των;

—Όμολογώ, Άσπασία, ότι δεν ξέρω π'ώς, καίτοι είχα κατά νου να τ'ο πάρω αυτό τ'ο περιοδικό πού είχα διαβάσει σ'ίς έφημε-ρίδες π'ώς θ'ά έδημοσιεύ'εν ένα μεγάλο θέμα περί «εγ'νοίας», δεν ξέρω π'ώς πού διέφυγε και δεν τ'ο π'ήρα, αλλά θ'ά τ'ο πάρω για να διαβάσω τίς ύπ'ερ τού φύλου μας συνηγορίες του.

—Λοιπόν, έχ'ασες, φίλη μου, πού δεν τ'ο π'ήρες και τ'ο χάσιμό σου ε'ινε μεγαλύτερο, καθόσον εξ'ηγηθ'η, ή'γιναν άναρπαστα τ'α δυ'ο πρώτα του φύλλα, ώστε εις μάτην θ'ά τ'α ζ'ητήσης τώρα.

—Τότε, σ'ε παρακαλώ να μού δώσης τ'ο δικ'ό σου να τ'ο δια-βάσω.

—Α, όλα κι' όλα, φίλη μου, μ'ά επειδή θ'ά τ'ο δέσω σ'ε τόμον, δεν μπορώ να τ'ο έμπιστευθ'ω ούτε της μ'νας μου.

—Μ'ά θ'ά σ'ου τ'ο έπιστρέψω, καυμένη.

—Κ'ί' άν τ'ο χάσεις; Κ'ί' άν σ'ου τ'ο χάσουν, σ'ου τ'ο κλέβουν, πού τώρα πού εξ'αντλήθηκε ή'γινε περιζήτητο; Όλα κι' όλα, σ' ά-ραπ'ω όσο παίρνει, ότι θέλεις ζ'ητήσε μ'ον, δεν θ'ά σ'ου τ'ο άρ'ηθ'ω, μ'ά τ'ο «ΕΓΕΡΤΗΡΙΟΝ», πού ε'ινε για μένα κ'εμ'ήλιο, δεν τ'ο βγά-νω από τ'α χ'έρια μου με κανέναν τρόπο.

—Μ'ά έτσι, καυμένη, μ'ού ξ'ηγήρεις τώρα την περιέγ'ρεια και θ'ά στενωχωρηθ'ω πολύ άν δεν τ'ο διαβάσω.

—Τότε μπορώ να σ'ου κάνω τ'η χάρι να τ'ο διαβάσουμε μαζί, γιατί θέλω κι' έγώ να τ'α ξαναδιαβάσω τ'α κεφάλαια πού ενδιαφέ-ρουν τίς γυναίκες περισσότερο και για να ίκανοποιήσω την περιέγ-ρεια σου, αλλά και για να πεισθ'ής ότι δεν είμαι ύπερβολική. Α-κουσε τώρα τούς τίτλους μερικ'ών κεφαλαίων και π'ες μου ύστερα ποιά φεμινιστρία ετόλμ'ησε ή έσκέφ'η να τ'α θέξ'η ποτέ αυτά τ'α κε-φάλαια, τ'α όποια έν τούτους άποτελούν όχι τ'ο κορ'ύφωμα, αλλά τ'ο κατακορύφωμα τών δικαίων της γυναίκας. Ακουσέ τα λοιπόν:

«Η φ'ό ν ι σ σ α γ ι α τ'η ν τ ι μ'η τ'ης». Π'ό ψυχολογη-μένη και βαθυστόχαστη συνηγορία ύπ'ερ της γυναίκας πού ευρέ-θηκε σ'την άνάγκη να φονεύ'η τ'ον εκμεταλλευ'η της, δεν ή'ταν δυ-νατόν να γραφ'η ποτέ. «Ο π'ό ν ος τ'ης γ'ε ρ ο ν τ ο κ'ό ρ'ης».

Άλλο πάλι καυτηρίασμα έδ'ω, με καταπυρ'ωμένο σίδερο, κατά της κοινωνικής άδικίας πού γίνεται εις τ'α κορίτσια. Άλλά τ'ο ύπερο-χώτερο όλων ε'ινε τ'ο ύπό τόν τίτλο «Π α ρ θ'έν ος Γ'ε ρ ο ν τ ο κ'ό ρ'η», πού δημοσιεύεται σ'τό β' φύλλο. «Η γυναικ'α τ'ο σ'ή λ ι α ρ'η».

Έδ'ω πάλι καυτηρίαξ'η αλόπ'ητα τ'η βαρβαρότητα των ζ'ηλιάρδων πού καταβασανίζον τ'ις γυναίκες των. Είς δ'ε τ'ο β' φύλλο έχ'ει ένα κεφάλαιο «Τ'ο κ'ά λ λ ος τ'ης μ'ο ρ'φ'ης με-τ'ά τ'ο σ'κ'ά λ λ ο υς τ'ης ψυχ'ης εις τ'η ν γυναι-κ'α», πού τελειώνει με μ'ιά άποστροφ'η πρ'ος τούς άνδρες, πού νομι-ζεις π'ώς δεν την έγραψε άνθρωπος, άλλ' έμψυσις Θεού.

ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ: Η συνέχεια.

